

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

โครงการออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอสำหรับห้องอาหารไทยศาลาทิพย์ โรงแรมเซงกรี-ลา
TEXTILE PRODUCTS FOR SALATIP RESTAURANT SHANGRI-
LA HOTEL

นางสาว จุฑาทิพร ชูจิต
JUTAPAT CHUJIT

ร.พ.
๗๖๒๖๑
๒๕๔๘-๒๕๔๙

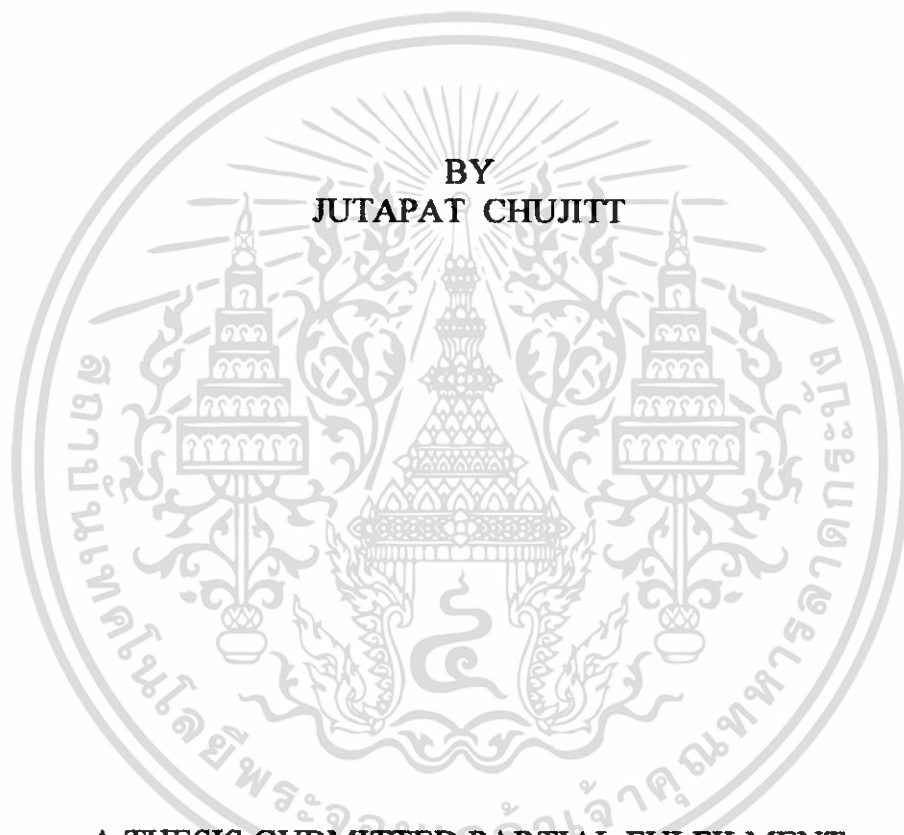
เลขหมู่.....
เลขทะเบียน..... 71359
วันเดือนปี..... ๘ พ.ค. ๒๕๕๐

b. 11743165
i. ....

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์บัณฑิต
ภาควิชาศิลปอุตสาหกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ปีการศึกษา ๒๕๔๘-๒๕๔๙

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

**TEXTILE PRODUCTS FOR SALATIP RESTAURANT SHANGRI-LA
HOTEL**

**A THESIS GUBMITTED PARTIAL FULFILMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR THE DEGREE
BACHELOR OF ARCHITECTURE IN INDUSTRIAL DESIGN
DEPARTMENT OF INDUSTRIAL DESIGN**

**FACULTY OF ARCHITECTURE
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY
LADKRABANG CAMPUS
2005**

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ใบอนุญาตผลิต

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาสถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต

.....
คณบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

ปานเลียร สนั่นทน

กรรมการ

.....
.....

กรรมการ

กรรมการ

กรรมการ

กรรมการ

อาจารย์ที่ปรึกษา

.....
.....

(อาจารย์ผ่องศรี รอดโพธิ์ทอง)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อวิทยานิพนธ์เรื่อง โครงการออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอสำหรับห้องอาหารไทยศาลาทิพย์โรงแรมแชงกรีล่า
TEXTILE PRODUCT FOR SALATIP RESTAURANT SHANGRI-LA HOTEL
ชื่อนักศึกษา นางสาวจุฑาทิทร ชูจิตร
รหัสนักศึกษา 44020092
ภาควิชา ศิลปอุตสาหกรรม
ปีการศึกษา 2548-2549

บทคัดย่อ

โครงการออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอสำหรับห้องอาหารไทยศาลาทิพย์ โรงแรมแชงกรี-ลามิแนวความคิดในการออกแบบโดยใช้ลวดลายคำมะลอลในช่วงยุคกรุงศรีอยุธยาเป็นแนวทางในการออกแบบลวดลายบนผืนผ้า รวมถึงการเลือกใช้โทนสีให้มีความเหมาะสมในส่วนกระบวนการผลิตใช้เทคนิคการพิมพ์ดิจิตอลและการปักมาผสมผสานเพื่อให้เกิดการสร้างสรรค์ผลงานในรูปแบบใหม่ๆและมีเอกลักษณ์ร่วมในระหว่างผลิตภัณฑ์แต่ละชิ้นซึ่งมีการศึกษาค้นคว้าข้อมูลโดยใช้ภาพเขียนบนตู้พระไตรปิฎก วัดเชิงหวาย ลวดลายที่ปรากฏได้แก่ ลายกนก ลายธรรมชาติ ลายคชระ นำลวดลายทั้งหมดที่กล่าวมานี้มาออกแบบให้มีความเหมาะสมกับผลิตภัณฑ์ในแต่ละประเภท

ผลิตภัณฑ์ที่ทำการออกแบบได้แก่ ผลิตภัณฑ์บนโต๊ะอาหารและชุดพนักงาน วัสดุที่ใช้ในการออกแบบ คือ ผ้าฝ้ายและผ้าไหม โดยเลือกเนื้อผ้าให้มีความเหมาะสมกับการใช้งาน

โทนสีที่ใช้คือ โทนแดง เขียว น้ำตาล เหลือง มีการวางลวดลายบนพื้นสีเข้มและเน้นขอบลายด้วยพื้นสีทองเพื่อให้งานมีรูปแบบที่ตรงกับลักษณะการลงสีในแบบลายคำมะลอล

กิติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณผู้ที่เป็นกำลังสำคัญในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีมา ในโอกาสนี้ด้วยค่ะ

ขอขอบพระคุณ คุณพ่อณรงค์ ชูจิตร , คุณแม่วารุจิย์ ชูจิตร ที่เป็นกำลังใจและช่วยเหลือในการเรียนและการทำงานตลอดมา

อาจารย์ผ่องศรี รอดโพธิ์ทอง (อาจารย์ที่ปรึกษา) , อาจารย์วินัย อุดมทรัพย์ , อาจารย์ชรัยพร วิชาพันธ์ , อาจารย์วินัย อุดมทรัพย์ , อาจารย์ปภาสสาร ตูขสงวน,อาจารย์ผศ.ดร.อุไรวรรณ ภารดี

คุณอา วีระ วิจิษณศิริกุลที่เอื้อเฟื้อความสะดวกในด้านสถานที่, พี่ วันนา อารีย์ ช่างปิกงานที่ทำให้งานมีความสมบูรณ์สวยงาม, คุณพี่ป๊อบที่ทำระบบพิมพ์ดิจิทัลให้พร้อมทั้งยังให้คำแนะนำที่ดีต่อการทำงาน

ขอขอบคุณ นางสาว อรพรรณ ปิ่นพิลา, นาย เอกพงษ์ อุจิตบุตร ที่ช่วยในการติดเพลต ทำโมเดลและอีกหลายๆอย่างที่ทำให้การทำงานของเรารีบร้อย และเร็วขึ้น, เพื่อนๆ ชาวศอ.5 ทุกคนที่คอยเป็นกำลังใจและฝ่าฟันอุปสรรคด้วยกันมา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ข
สารบัญ	ค
รายการภาพประกอบ	ง
รายการตารางประกอบ	ช
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาของโครงการ	1
ความเป็นไปได้ของโครงการ	2
ปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหา	4
วัตถุประสงค์ของโครงการ	5
ขอบเขตของโครงการ	5
แนวทางการศึกษาวิจัย	5
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	6
2 การค้นคว้าและวิเคราะห์สรุปผลข้อมูล	6
1 ข้อมูลเกี่ยวกับ โรงแรมแชงกรี-ร่า	6
2 ข้อมูลเกี่ยวกับห้องอาหาร ไทยศาลาทิพย์	6
2.1 ขนาดสัดส่วนของโต๊ะอาหาร	14
3 ข้อมูลเกี่ยวกับเครื่องแบบพนักงาน และผลิตภัณฑ์สิ่งทอที่ใช้ในห้องอาหาร ไทยศาลาทิพย์	15
4 ข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สิ่งทอเดิมที่ใช้ในห้องอาหาร ไทยศาลาทิพย์	17
5 ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดโต๊ะอาหาร	20
6 ข้อมูลด้านพฤติกรรมการใช้งาน	22
6.1 พฤติกรรมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับชุดเครื่องแบบพนักงาน	22
6.2 พฤติกรรมของแขกแม่บ้านเกี่ยวกับชุดพนักงาน	22
6.3 พฤติกรรมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์สิ่งทอในห้องอาหาร	23
6.4 พฤติกรรมของพนักงานเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	23
6.5 พฤติกรรมของแขกแม่บ้านเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	24
7 การออกแบบลวดลายผ้า	24
8 ข้อมูลเกี่ยวกับการปักด้วยมือ	27

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

8.1 การปึก	27
8.2 ความสำคัญของงานปึก	27
8.3 วิธีการปึกแบบต่างๆ	28
9 ข้อมูลเกี่ยวกับลายก้ามระลอ	29
9.1 ประวัติความเป็นมา	29
9.2 กรรมวิธีในการเขียนลายก้ามระลอ	32
9.3 ลักษณะรูปแบบต่างๆที่นำมาใช้ในการออกแบบลายก้ามระลอ	33
10 ข้อมูลประเภทของและคุณสมบัติของเส้นใย	38
10.1 ประเภทของเส้นใย	38
10.2 คุณสมบัติของเส้นใยประเภทต่างๆ	38
11 ข้อมูลการแต่งกายสมัยอยุธยา	47
12 วิเคราะห์และสรุปผลข้อมูล เพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบ	52
12.1 วิเคราะห์และสรุปความสัมพันธ์ของพฤติกรรม และรูปแบบของชุดพนักงาน	52
3 การพัฒนาการออกแบบ	65
4 การเสนอผลงานการออกแบบ	80
5 บทสรุปผลการออกแบบ	96
<u>ภาคผนวก</u>	
<u>บรรณานุกรม</u>	
<u>ประวัติการศึกษา</u>	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายการภาพประกอบ

ภาพที่	หน้า
ภาพที่ 1 แสดงบรรยากาศโดยรวมของโรงแรมเซงกั๊-ร่า	6
ภาพที่ 2 แสดงลักษณะอาคารของโรงแรมเซงกั๊-ร่า	7
ภาพที่ 3 แสดงลักษณะการตกแต่งภายใน	7
ภาพที่ 4 แสดงบรรยากาศห้องอาหาร Café & Terrace	7
ภาพที่ 5 แสดงบรรยากาศของห้องอาหารไทยศาลาทิพย์	8
ภาพที่ 6 แสดงบรรยากาศ Shang Palace	9
ภาพที่ 7 แสดงบรรยากาศห้องอาหาร Angelini	9
ภาพที่ 8 แสดงบรรยากาศห้องอาหาร Edogin	10
ภาพที่ 9 แสดงบรรยากาศห้องอาหาร River side Lounge	10
ภาพที่ 10 แสดงบรรยากาศห้องอาหาร Pool Bar	11
ภาพที่ 11 แสดงบรรยากาศห้องอาหาร Lobby Lounge	11
ภาพที่ 12 แสดงบรรยากาศ Horizon Cruise 2	12
ภาพที่ 13 แสดงรูปแบบการตกแต่งภายในห้องอาหาร	13
ภาพที่ 14 แสดงขนาดสัดส่วนของโต๊ะ เก้าอี้	14
ภาพที่ 15 แสดงชุดพนักงานเสิร์ฟหญิง	15
ภาพที่ 16 แสดงชุดพนักงานเสิร์ฟชาย	16
ภาพที่ 17 แสดงชุดพนักงานผู้จัดการร้าน	16
ภาพที่ 18 แสดงลักษณะและผลิตภัณฑ์สิ่งทอเคิมที่ใช้ในห้องอาหาร	17
ภาพที่ 19 แสดงสมุดเก็บบิลที่ใช้ในห้องอาหาร	18
ภาพที่ 20 แสดงเบาะรองนั่ง	18
ภาพที่ 21 แสดงรูปแบบสิ่งทอในห้องอาหารริโซเทลแกลงละว้า (จังหวัดกาญจนบุรี) แสดงลักษณะผ้าปูโต๊ะ และผ้าเช็ดปากซึ่งเป็นผ้าฝ้ายผสมโพลีเอสเตอร์สีขาว ละสัมผัสอ่อนและชุดพนักงาน	19
ภาพที่ 22 แสดงรูปแบบสิ่งทอในห้องอาหาร โรมแรม Royal Paradise ลักษณะผ้าเช็ดปาก ผ้าห่มเบาะรองนั่งเป็นผ้าฝ้ายผสมโพลีเอสเตอร์	19
ภาพที่ 23 แสดงลักษณะจานอาหารที่ใช้ในห้องอาหารไทยศาลาทิพย์	20
ภาพที่ 24 แสดงลักษณะการเรียงลวดลาย	24
ภาพที่ 25 เรียงลวดลายแบบแปลกๆ	25

ภาพที่ 26 แสดงการเรียงลวดลายแบบไม่มีกฎเกณฑ์	25
ภาพที่ 27 แสดงทิศทางการวางลาย	26
ภาพที่ 28 แสดงรูปภาพลายกำมะลอแบบจีน	31
ภาพที่ 29 แสดงรูปภาพในหมวดกระหนก	34
ภาพที่ 30 แสดงรูปภาพหมวดกระหนก	35
ภาพที่ 31 แสดงรูปภาพในหมวดกระบี่	36
ภาพที่ 32 แสดงรูปภาพในหมวดคชชะ	37
ภาพที่ 33 แสดงรูปภาพหน้าตัดขวางของเต็นโย	40
ภาพที่ 34 แสดงลักษณะการแต่งกายในสมัยอยุธยา	49
ภาพที่ 35 แสดงลักษณะลวดลายผ้าและสีถิ่นในสมัยอยุธยา	51
ภาพที่ 36 แสดงลักษณะการปูโต๊ะแบบต่างๆ	56
ภาพที่ 37 แสดงลักษณะผ้ารองจานแบบต่างๆ	58
ภาพที่ 38 แสดงลักษณะของผ้ารองแก้วแบบต่างๆ	59
ภาพที่ 39 แสดงแบบชายtable runnerในลักษณะต่างๆ	60
ภาพที่ 40 แสดงการเลือกรูปแบบของชุดพนักงานเสิร์ฟหญิง	66
ภาพที่ 41 แสดงแบบที่ทำการพัฒนาแล้วของชุดพนักงานเสิร์ฟหญิง	67
ภาพที่ 42 แสดงแบบชุดพนักงานที่ออกแบบ	68
ภาพที่ 43 แสดงการเลือกแบบชุดพนักงานเสิร์ฟชาย	68
ภาพที่ 44 แสดงรูปแบบsketch ของชุดพนักงานกัปตันหญิง	69
ภาพที่ 45 แสดงชุดกัปตันที่ทำการเลือกแล้ว	70
ภาพที่ 46 แสดงกลุ่มเป้าหมายผู้มาใช้บริการ	71
ภาพที่ 47 แสดงรูปที่ใช้ในการออกแบบและโทนสี	71
ภาพที่ 48 แสดงแบบการ sketch table runner	72
ภาพที่ 49 แสดงแบบtable runner ที่ทำการเลือกแล้ว	72
ภาพที่ 50 แสดงแบบผ้ารองจานที่ sketch	73
ภาพที่ 51 แสดงแบบผ้ารองจานที่นำมาพัฒนาและเลือกแบบ	73
ภาพที่ 52 แสดงการออกแบบผ้ารองแก้วที่สอดคล้องกับผ้ารองจาน	74
ภาพที่ 53 แสดงแบบลายปักผ้าเช็ดปาก	74
ภาพที่ 54 แสดงรูปแบบแพทเทิร์นแบบต่างๆพร้อมทั้งแบบที่เลือก	75
ภาพที่ 55 แสดงการsketch ลายต่างๆหลังจากเลือกแพทเทิร์นแล้ว	75
ภาพที่ 56 แสดงแบบแพทเทิร์นและแบบลายที่เลือก	76
ภาพที่ 57 แสดงรูปแบบแนวทางเลือกการปูผ้าปูโต๊ะ	76

ภาพที่ 58 แสดงรูปแบบลายผ้าปูโต๊ะที่ทำการออกแบบ	77
ภาพที่ 59 แสดงลายที่เลือกและสีของผ้าปูโต๊ะ	77
ภาพที่ 60 แสดงแบบสมุดเก็บบิลที่ทำการ sketch	78
ภาพที่ 61 แสดงการเลือกลายสมุดเก็บบิลและรายละเอียดด้านใน	78
ภาพที่ 62 แสดงกลุ่มผู้ที่เข้ามาใช้บริการ	80
ภาพที่ 63 แสดงที่มาของแนวทางการออกแบบ	80
ภาพที่ 64 แสดงชุดพนักงานเสิร์ฟหญิงที่ได้รับการแก้ไขแล้ว	81
ภาพที่ 65 แสดงชุดพนักงานเสิร์ฟชายที่ได้รับการแก้ไขแล้ว	82
ภาพที่ 66 แสดงชุดพนักงานกัปตันหญิงที่ได้รับการแก้ไขแล้ว	82
ภาพที่ 67 แสดงผ้าเช็ดปากที่ได้รับการแก้ไขแล้วจากแบบร่าง	83
ภาพที่ 68 แสดงผ้ารองจานที่ได้รับการแก้ไขแล้วจากแบบร่าง	83
ภาพที่ 69 แสดงผ้ารองแก้วที่ได้รับการแก้ไขแล้วจากแบบร่าง	84
ภาพที่ 70 แสดงผ้าคาดโต๊ะที่ได้รับการแก้ไขแล้วจากแบบร่าง	84
ภาพที่ 71 แสดงผ้าปูโต๊ะและเบาะรองนั่งที่ได้รับการแก้ไขแล้วจากแบบร่าง	85
ภาพที่ 72 แสดงเบาะพนักพิงที่ได้รับการแก้ไขแล้วจากแบบร่าง	85
ภาพที่ 73 แสดงสมุดเก็บบิลที่ได้รับการแก้ไขแล้วจากแบบร่าง	86
ภาพที่ 74 แสดงภาพ โดยรวม	86
ภาพที่ 75 แสดงแบบจริงของชุดกัปตันหญิง	87
ภาพที่ 76 แสดงแบบจริงของชุดพนักงานเสิร์ฟหญิง	88
ภาพที่ 77 แสดงแบบจริงของชุดพนักงานเสิร์ฟชาย	89
ภาพที่ 78 แสดงแบบจริงของผ้าเช็ดปาก	90
ภาพที่ 79 แสดงแบบจริงของผ้ารองแก้ว	90
ภาพที่ 80 แสดงแบบจริงของผ้ารองจาน	91
ภาพที่ 81 แสดงแบบจริงของผ้าคาดโต๊ะ	92
ภาพที่ 82 แสดงแบบจริงด้านข้างของผ้าปูโต๊ะ	93
ภาพที่ 83 แสดงแบบจริงของสมุดเก็บบิล	93
ภาพที่ 84 แสดงแบบจริงของที่หุ้มพนักพิงเก้าอี้	94
ภาพที่ 85 แสดงแบบจริงของเบาะรองนั่งเก้าอี้	95

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
ตารางที่ 1	แสดงวิเคราะห์รูปแบบของชุดพนักงานกับคันทันหญิง	53
ตารางที่ 2	แสดงการวิเคราะห์รูปแบบของชุดพนักงานสตรีฟหังชาย – หญิง	54
ตารางที่ 3	แสดงผลการวิเคราะห์รูปแบบผ้าปูโต๊ะที่เหมาะสมกับห้องอาหารไทยศาลาทิพย์	57
ตารางที่ 4	วิเคราะห์รูปแบบของผ้ารองจานที่เหมาะสมกับห้องอาหารไทยศาลาทิพย์	58
ตารางที่ 5	แสดงผลการวิเคราะห์รูปแบบผ้ารองแก้วที่เหมาะสม	59
ตารางที่ 6	แสดงผลการวิเคราะห์ชายผ้า table runner ที่เหมาะสมกับห้องอาหารไทยศาลาทิพย์	60
ตารางที่ 7	วิเคราะห์ลวดลายที่เหมาะสมกับผลิตภัณฑ์	61

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของโครงการ

ประเทศไทยได้มีการรณรงค์อนุรักษ์ให้วัฒนธรรม โดยการส่งเสริมชาวไทยและชาวต่างชาติ ได้รับรู้เอกลักษณ์ทั้งทางด้านศิลปะ ขนบธรรมเนียมประเพณีต่างๆ ที่สืบทอดมานานหลายชั่วอายุ โดยการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ ซึ่งสิ่งที่เห็นได้ชัดเจนคือ วัฒนธรรมการรับประทานอาหารไทย โดยได้ถูกเผยแพร่ให้เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย อีกทั้งยังได้รับความนิยมเป็นอย่างมากจากประเทศในแถบตะวันออกและจากซีกโลกตะวันตก เนื่องด้วยรสชาติและวิธีการรับประทานอาหารที่แปลกใหม่ ส่งผลให้จำนวนผู้ที่นิยมอาหารไทยมีปริมาณที่สูงขึ้น

ในปัจจุบันร้านอาหารไทยได้เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้มีการแข่งขันที่สูงขึ้นและด้วยเหตุนี้กลยุทธ์ที่จะดึงดูดลูกค้า คือ รสชาติอาหารประกอบกับคุณภาพวัสดุที่ใช้ สำหรับร้านอาหารไทยภายในโรงแรมนั้น ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการประชาสัมพันธ์ร้านคือ “การตกแต่งร้านอาหาร” ลูกค้าที่เข้ามารับประทานอาหารภายในโรงแรมมักมุ่งหวังภาพพจน์ที่ดี ซึ่งการตกแต่งที่สอดคล้องกับบรรยากาศที่สะท้อนความเป็นไทยถือเป็นปัจจัยสำคัญที่เพิ่มขึ้นนอกเหนือจากรสชาติอาหาร เพราะจุดประสงค์ที่เข้ามารับประทานอาหารนั้นมีหลากหลาย เช่น ใช้เป็นสถานที่เลี้ยงรับรองแขกของบริษัท ใช้เป็นสถานที่เจรจาต่อรองทางธุรกิจ เป็นต้น ดังนั้นการตกแต่งร้านจึงเป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งที่จะสามารถเสริมสร้างบรรยากาศและภาพพจน์เพื่อเป็นการดึงดูดนักท่องเที่ยว พร้อมๆ กับเป็นการประชาสัมพันธ์ร้านอาหารได้เป็นอย่างดี

ห้องอาหาร ไทยศาลาทิพย์ เป็นห้องอาหารของโรงแรมแชงกรี-ลา ตั้งอยู่บนถนนตากสิน เริ่มเปิดบริการตั้งแต่เวลา 18.30 - 23.30 น. มีการจัดโต๊ะประมาณ 138 ที่นั่ง รูปแบบของห้องอาหารเป็นแบบรูปแบบดั้งเดิม (traditional) ลักษณะการตกแต่งของห้องอาหารจะเป็นรูปแบบไทยดั้งเดิมตามนโยบายของทางโรงแรม นอกจากนี้ห้องอาหารยังตั้งอยู่ริมแม่น้ำเจ้าพระยา ซึ่งยามกลางคืนวิวทิวทัศน์รอบข้างจะมีแสงไฟที่ตกกระทบกับผิวน้ำเป็นส่วนเสริมสร้างอารมณ์สุนทรีย์ในการรับประทานอาหาร ประกอบกับการบรรเลงเพลงไทยของทางห้องอาหารที่มีการจัดแสดงโชว์ในแต่ละช่วง เพื่อต้อนรับลูกค้าทั้งชาวไทย ชาวต่างประเทศ และแขกที่พักในโรงแรมเพื่อสร้างความประทับใจแก่ลูกค้า

เนื่องจากรูปแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอที่ใช้อยู่ภายในห้องอาหาร ไทยศาลาทิพย์ในปัจจุบัน ยังขาดความเป็นเอกลักษณ์ของช่วงยุคไทยที่ชัดเจน ประเภทผลิตภัณฑ์สิ่งทอสำหรับตกแต่งมีอยู่ในปริมาณน้อย และได้มีการใช้สิ่งทอชุดนี้มาเป็นเวลานาน รวมถึงการตกแต่งแต่เดิมขาดความอ่อนช้อย วิจิตร ซึ่งถือเป็นส่วนสำคัญในการตกแต่งศิลปะของไทย ดังนั้นทางห้องอาหารจึงเห็นสมควรว่าน่าจะมีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอที่ใช้ตกแต่งภายในห้องอาหาร เพื่อให้เกิดรูปแบบที่สอดคล้องเข้ากับนโยบายของทางโรงแรม

โครงการออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอสำหรับห้องอาหารไทยศาลาทิพย์ โรงแรมแชงกรี-ลา จึงเป็นโครงการที่มีแนวความคิดที่จะออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอภายในห้องอาหารให้เกิดความสวยงามโดยใช้ลวดลายกำมะลอซึ่งเป็นศิลปะไทยดั้งเดิมในช่วงยุคกรุงศรีอยุธยา ประกอบกับการใช้ความรู้จากการศึกษาทางด้านสิ่งทอมาออกแบบโดยใช้เทคนิคต่างๆ มาสร้างสรรค์ให้เกิดความเป็นชนชาติที่มีอารยธรรม สะท้อนวิถีชีวิตความเป็นอยู่และค่านิยมของสมัยนั้นเพื่อให้เกิดความประทับใจต่อผู้พบเห็น โดยเป็นการส่งเสริมภาพพจน์ของร้านให้ชัดเจนยิ่งขึ้น อีกทั้งเป็นการส่งเสริมการขายและดึงดูดลูกค้า โดยการตกแต่งเน้นความสอดคล้องกับบรรยากาศร่มรื่น ผสมผสานเอกลักษณ์ไทย โดยยังคงหน้าที่และประโยชน์ใช้สอยเดิมที่มีความสะดวกในการใช้งาน ภายใต้การออกแบบอย่างมีขั้นตอน โดยอาศัยข้อมูลและหลักการการวิเคราะห์ที่มีเหตุผล เพื่อให้ได้ผลิตภัณฑ์สิ่งทอสำหรับห้องอาหารที่เหมาะสม

ความเป็นไปได้ของโครงการ

1. ด้านนโยบาย

เป็นโครงการที่ได้รับการสนับสนุนข้อมูลทางด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบจากทางโรงแรมแชงกรี-ลา เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการออกแบบปรับปรุงผลิตภัณฑ์สิ่งทอ สำหรับห้องอาหารไทยศาลาทิพย์ ให้มีเอกลักษณ์ความเป็นไทยที่ผสมผสานกลมกลืนกับบรรยากาศภายนอก เพื่อเป็นที่ประทับใจและเป็นที่ยึดจำของลูกค้า

2. ด้านเศรษฐกิจ

เป็นโครงการที่ช่วยส่งเสริมประชาสัมพันธ์ห้องอาหารไทยศาลาทิพย์ให้มีภาพพจน์ที่ดี สวยงาม ซึ่งเป็นการเชิญชวนให้ชาวไทยและชาวต่างชาติเข้ามารับประทานอาหาร ณ ห้องอาหารแห่งนี้ อันจะเป็นการเพิ่มรายได้ให้กับทางโรงแรมมากยิ่งขึ้น

3. ด้านการออกแบบ

โครงการออกแบบปรับปรุงผลิตภัณฑ์สิ่งทอสำหรับห้องอาหารไทยศาลาทิพย์ มีแนวทางการออกแบบพัฒนาผลิตภัณฑ์สิ่งทอสำหรับห้องอาหารให้มีความสวยงาม ที่เหมาะสมกลมกลืนกับการตกแต่งและบรรยากาศของร้านทั้งด้านรูปแบบ ลวดลายและสีสันทัน โดยยังคงเอกลักษณ์ของร้านอาหารไว้ เพื่อเป็นการส่งเสริมประชาสัมพันธ์ร้าน และเป็นการออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอภายในประเทศ

4. ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม

โครงการออกแบบปรับปรุงผลิตภัณฑ์สิ่งทอสำหรับห้องอาหารไทยศาลาทิพย์ เป็นโครงการออกแบบ เพื่อให้เกิดความกลมกลืนสวยงาม เหมาะสมกับสิ่งแวดล้อม โดยทางโรงแรมแชงกรี-ลา ได้สนับสนุนให้ใช้วัสดุและกรรมวิธีการผลิตที่สามารถผลิตขึ้นได้ภายในประเทศ อีกทั้งยังเป็นการเผยแพร่วัฒนธรรมของไทยให้กับแขกชาวต่างชาติหรือนักท่องเที่ยวที่เข้ามารับประทานอาหารอีกด้วย

ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหา

ปัญหา	แนวทางการแก้ปัญหา
<p>1. ด้านความสวยงาม</p> <p>1.1 รูปแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอสำหรับตกแต่งใน ปัจจุบันยังขาดเอกลักษณ์ไม่ช่วยส่งเสริมบรรยากาศและภาพพจน์ของห้องอาหารไทย</p> <p>2.1 รูปแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอสำหรับตกแต่งห้องอาหารยังไม่มีเอกลักษณ์ร่วม (corporate identity) ระหว่างผลิตภัณฑ์แต่ละชิ้น</p>	<p>1.1 ออกแบบให้มีรูปแบบ และลวดลาย กำมะลอซึ่งเป็นศิลปะไทยดั้งเดิมในสมัยกรุงศรีอยุธยา โดยประยุกต์ใช้ให้เข้ากับบรรยากาศของห้องอาหาร ซึ่งมีแนวทางที่สอดคล้องกับนโยบายของห้องอาหาร</p> <p>1.2 ออกแบบโดยนำเอาเทคนิคต่างๆมาใช้ เช่น การพิมพ์ การปักเป็นต้นมาใช้ในการสร้างรูปแบบและตกแต่งลวดลายผ้าให้เกิดความงามตามสมัยกรุงศรีอยุธยา</p> <p>1.3 ออกแบบและเลือกใช้วัสดุที่สอดคล้องกับรูปแบบของห้องอาหาร</p> <p>2.1 ออกแบบให้ผลิตภัณฑ์แต่ละชิ้นมีเอกลักษณ์ร่วมกัน เพื่อสร้างความประทับใจให้แก่ลูกค้าที่เข้ามารับประทานอาหาร อีกทั้งยังสร้างความหนักแน่นของภาพพจน์ห้องอาหาร</p>
<p>2. ด้านการใช้งาน</p> <p>ขาดผลิตภัณฑ์สิ่งทอสำหรับใช้ตกแต่งภายในห้องอาหารที่เหมาะสม กลมกลืนกับสถานที่ และยังมีการใช้ผลิตภัณฑ์สิ่งทอเพื่อการตกแต่งเพียงส่วนน้อย</p>	<p>ออกแบบผลิตภัณฑ์สำหรับตอบสนองการใช้งานเพื่อประโยชน์สูงสุด โดยคำนึงถึงความต้องการและพฤติกรรมกรรมการใช้งานแต่ละประเภท รวมทั้งการดูแลและการทำความสะอาดของผลิตภัณฑ์</p>
<p>3. ด้านวัสดุ</p> <p>การเลือกใช้วัสดุที่ไม่เหมาะสมกับการใช้งาน ทำให้ผ้าสีตก ซีดจางเร็ว และมีระยะเวลาการใช้งานสั้นลง</p>	<p>ศึกษา ค้นคว้าและวิเคราะห์คุณสมบัติของวัสดุ แต่ละประเภท เพื่อเลือกใช้วัสดุที่เหมาะสมกับการใช้งาน</p>

วัตถุประสงค์ในการออกแบบ

1. ออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอสำหรับห้องอาหารไทยศาลาทิพย์ โรงแรมแชงกรี-ลาให้มีรูปแบบใหม่ที่แสดงถึงเอกลักษณ์อันโดดเด่นของไทยโดยใช้ศิลปะของลวดลายก้ำมะลอในยุคสมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นแนวทางในการออกแบบรวมทั้งคำนึงถึงการนำวัสดุธรรมชาติมาผสมผสานกันให้เกิดรูปแบบตามแนวทางที่กำหนด
2. ออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอสำหรับตกแต่งภายในห้องอาหารไทยศาลาทิพย์ โรงแรมแชงกรี-ลาให้คงเอกลักษณ์ร่วม (corporate identity) ระหว่างผลิตภัณฑ์ในแต่ละชิ้นเพื่อเป็นการสร้างความประทับใจและเป็นที่ยอมรับของผู้ใช้บริการ

ขอบเขตของโครงการ

1. ออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอสำหรับห้องอาหารไทยศาลาทิพย์ โรงแรมแชงกรี-ลา
  - ชุดบนโต๊ะอาหาร
    - 1.1 ผ้าปูโต๊ะสำหรับ 4 ที่นั่ง 1 ชิ้น
    - 1.2 table runnerขนาดความยาวโต๊ะ 4 ที่นั่ง 1 ชิ้น (สามารถปรับความยาวเป็น8ที่นั่งได้)
    - 1.3 ผ้าเช็ดปาก 4 ชิ้น
    - 1.4 ผ้ารองจาน 4 ชิ้น
    - 1.5 ผ้ารองแก้ว 4 ชิ้น
    - 1.6 สมุดเก็บบิล 1 ชิ้น
    - 1.7 ผ้าห่อช้อนส้อม 1 ชิ้น
    - 1.8 เบาะรองนั่ง 2 ชิ้น
  - ชุดพนักงาน
    - 1.9 ชุดพนักงานเสิร์ฟหญิง 1 ชุด
    - 1.10 ชุดพนักงานเสิร์ฟชาย 1 ชุด
    - 1.11 ชุดกัปตันหญิง 1 ชุด

แนวทางการศึกษาวิจัย

1. ศึกษาข้อมูลของห้องอาหารไทยศาลาทิพย์
  - ประวัติความเป็นมาของห้องอาหารไทยศาลาทิพย์
  - รูปแบบการตกแต่งภายในห้องอาหารที่มีการใช้ไม้เป็นองค์ประกอบหลักของการตกแต่ง
  - ลักษณะผลิตภัณฑ์สิ่งทอภายในห้องอาหาร
  - พฤติกรรมการใช้งานของผลิตภัณฑ์สิ่งทอภายในห้องอาหาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ศึกษารูปแบบศิลปะลวดลายกำมะลอสมัยกรุงศรีอยุธยา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการออกแบบ ให้สอดคล้องกับนโยบายของห้องอาหารไทยศาลาทิพย์
3. ศึกษารูปแบบการจัดโต๊ะอาหาร (table setting) และขนาดของโต๊ะอาหารภายในห้องอาหาร
4. ศึกษาเทคนิคการปัก และเทคนิคอื่นๆ มาประกอบในการตกแต่งลวดลายบนผืนผ้า
5. ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับวัสดุ ที่มีความเหมาะสมกับผลิตภัณฑ์
6. ศึกษากรรมวิธีการผลิตในระบบอุตสาหกรรม

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. สามารถนำความรู้ที่ศึกษาในสาขาวิชาออกแบบสิ่งทอมาใช้ออกแบบและเรียนรู้ขั้นตอนและระบบการทำงานจากประสบการณ์จริงโดยผลิตภัณฑ์ต้องมีความเหมาะสมกับการใช้งานและเป็นที่น่าสนใจต่อผู้มาใช้บริการ
2. ผลิตภัณฑ์สิ่งทอสำหรับห้องอาหาร ไทยศาลาทิพย์ โรงแรมแชงกรี-ลาที่มีความสวยงามสอดคล้องกับรูปแบบของร้าน โดยแสดงออกถึงความเป็นไทยในสมัยอยุธยา โดยใช้ลวดลายกำมะลอเป็นส่วนช่วยส่งเสริมภาพพจน์เพื่อให้เป็นที่น่าสนใจแก่ลูกค้าที่เข้ามารับประทานอาหาร
3. รูปแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอสำหรับห้องอาหาร ไทยศาลาทิพย์ ที่สร้างขึ้นใหม่จะสามารถมีส่วนช่วยส่งเสริมการขายอาหารให้สูงมากขึ้นและเป็นการเผยแพร่ศิลปะไทยให้เป็นที่รู้จักกันอย่างกว้างขวาง
4. ผลิตภัณฑ์สิ่งทอสำหรับห้องอาหาร ไทยศาลาทิพย์ โรงแรมแชงกรี-ลา ที่มีการใช้งานที่เหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุด

บทที่ 2

การค้นคว้าและวิเคราะห์สรุปผลข้อมูล

1 ข้อมูลเกี่ยวกับโรงแรมแชงกรี-ลา

ประวัติความเป็นมาของโรงแรมแชงกรี-ลา

โรงแรมแชงกรี-ลาเป็นโรงแรมในเครือของโรงแรมฮิลตันซึ่งมีสาขากระจายอยู่ทั่วโลก โดยชื่อของโรงแรมแชงกรี-ลานั้นผู้ตั้งชื่อ คือ นาย James Hilton ซึ่งเขาได้ชื่อนี้มาจากชื่อของหุบเขาในประเทศทิเบต ซึ่งเป็นอาณาเขตที่มีความสวยงามมากเปรียบเหมือนสรวงสวรรค์ ซึ่งนายเจมส์ได้นำชื่อของสถานที่อันสวยงามนี้มาตั้งเป็นชื่อของโรมแรมในเครือ ฮิลตัน เพื่อให้แขกผู้มาพักมีความรู้สึกถึงความสบาย ได้เห็นถึงความสวยงามภายในอาณาเขตโรงแรม รวมถึงการบริการที่คำนึงถึงลูกค้าเป็นสำคัญ อาณาเขตบริเวณของโรมแรมนั้นมีค่านที่ดินอยู่กึ่งกับฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาโดยมีวิวทิวทัศน์ที่สวยงามทั้งในตอนกลางวัน และแสงสีในยามกลางคืนรวมถึงในเรื่องของการจัดสถานที่รอบๆตัวของโรมแรมที่มีการจัดอย่างสวยงาม

ภาพที่ 1 แสดงบรรยากาศโดยรวมของโรมแรมแชงกรี-ลา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สถานที่ตั้งและสภาพแวดล้อม

สถานที่ตั้ง

ตั้งอยู่เลขที่ 89 ซอย วัดสวนพลู ถนน เจริญกรุง เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร 10500

ลักษณะอาคาร

เป็นอาคารสูง 25 ชั้น ตัวโรงแรมโค้งเป็นรูปตัวยูมีลักษณะทันสมัยเล็กน้อยมีจำนวนห้องพักทั้งหมด 799 ห้องรวมทั้งยังมีห้องชุดรับรองแขกพิเศษและมีห้องจัดงานเลี้ยงต่างๆด้วย

ภาพที่ 2 แสดงลักษณะอาคารของโรงแรม แชนกรี-ลา

ลักษณะเด่นของการตกแต่งภายใน คือการนำลวดลายไทยมาประยุกต์ให้เข้ากับไม้สักซึ่งมีการประดับตกแต่งในหลายส่วน รวมถึงการใช้ลายไทยกับสินค้าที่มีการประดับภายในตัวโรงแรมเพื่อให้ชาวต่างชาติเกิดความประทับใจในความวิจิตร สวยงามของศิลปะไทย

ภาพที่ 3 แสดงลักษณะการตกแต่งภายใน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลักษณะห้องอาหารต่างๆภายในโรงแรม

ห้องอาหารภายในโรงแรมเป็นแบบนานาชาติโดยแขกผู้มาพักสามารถเลือกใช้บริการได้โดยแบ่งห้องอาหารออกเป็น 9 ส่วน ดังนี้

1. Café & Terrace

เป็นห้องอาหารนานาชาติภายในเสิร์ฟอาหารแบบบุฟเฟ่ รวมถึงอาหารมังสวิรัต เปิดตลอด 24 ชั่วโมงสถานที่ตั้งอยู่ที่ ชั้น 1 ติดกับฝั่งShangri-La wing

ภาพที่ 4 แสดงบรรยากาศห้องอาหาร Café & Terrace

2. Salatip

เป็นห้องอาหารไทย ตั้งอยู่ติดกับแม่น้ำเจ้าพระยา โดยมีบริการพิเศษคือ การแสดงรำไทย เปิดเฉพาะช่วงเย็นคือเวลา 18.30-22.30 น

ภาพที่ 5 แสดงบรรยากาศห้องอาหารไทยศาลาทิพย์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. Shang Palace

เป็นการตกแต่งแบบศิลปะจีนร่วมสมัยมีบริการอาหารทะเล ก๋วยเตี๋ยว ต้มยำ และบาร์บีคิว ต่างๆ เปิดบริการ 2 ช่วง คือ ช่วงกลางวัน 11.30 -14.30 น. ช่วงเย็น 18.30-22.30 น. สถานที่ตั้งอยู่ที่ชั้น 3 ภายในตัวอาคาร

ภาพที่ 6 แสดงบรรยากาศ Shang Palace

4. Angelini

เป็นห้องอาหารอิตาลีที่ได้รับรางวัลที่ดีที่สุด และมีการแสดงสดให้แขกได้ชมด้วย อาหารเป็นแบบอิตาเลียน มีบริการในส่วนบาร์ ช่วง 11 โมง ช่วงอาหารกลางวัน 11.30 -14.30 น. มีช่วงอาหารว่าง 14.30-18.30 น. ช่วงอาหารเย็น 18.00-23.00 น. สถานที่ตั้งอยู่ในส่วน lobby ชั้นล่าง ฟังแซงกรี-ลา วิงส์

ภาพที่ 7 แสดงบรรยากาศห้องอาหาร Angelini

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. Edogin

เป็นห้องอาหารญี่ปุ่นมีลักษณะความเป็นส่วนตัว มีเมนูอาหารหลากหลายทั้งชุดอาหารกลางวัน และ ซูชิ ซาซิมิ ช่วงเวลาบริการมี 2 ช่วง คือ ช่วงอาหารกลางวัน เปิด 12.00-14.30 น. ช่วงอาหารเย็น 18.30-22.30 น. ตั้งอยู่ฝั่งแขวงกรี-ลาวิงส์ ชั้น 3

ภาพที่ 8 แสดงบรรยากาศห้องอาหาร Edogin

6. River side Lounge

เป็นส่วนที่แขกต้องการรับประทานอาหารที่ไม่ใช่หลักเป็นประเภทค็อกเทลโดยสามารถมองเห็นวิวทิวทัศน์ภายนอกได้ เปิด 10.30 –24.00 น. สถานที่ตั้งอยู่ชั้น Lobby ฝั่งกรุงเทพ วิงส์

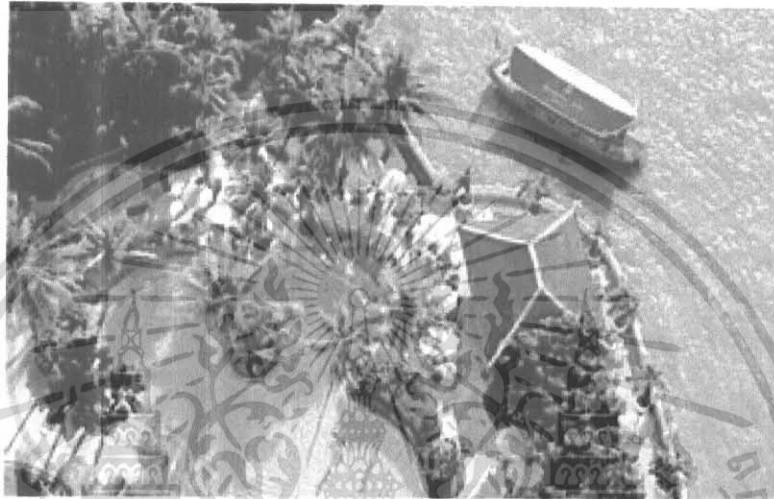

ภาพที่ 9 แสดงบรรยากาศห้องอาหาร River side Lounge

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7. Pool Bar (Krungthep wing & Shangri-La wing)

เป็นส่วนที่ตั้งอยู่บริเวณสระน้ำเพื่อให้แขกสามารถพักผ่อน โดยการเล่นน้ำพร้อมกับชมวิวทิวทัศน์ และสั่งอาหารมารับประทานได้ โดยเป็นลักษณะ ค็อกเทล เปิดบริการ 9.00-24.00 น. สถานที่ตั้งอยู่ชั้นล่าง ฟังแซงกรี-ลา วิงส์

ภาพที่ 10 แสดงบรรยากาศห้องอาหารPool Bar

8. Lobby Lounge

ห้องอาหารในส่วนนี้ถือเป็นจุดชมวิวดูโดยรอบของแม่น้ำเจ้าพระยา มีบริการการละเล่นต่างๆ แสดงให้แขกได้รับชม อาหารเป็นแบบค็อกเทล เปิด บริการ 9.00 – เที่ยงคืน สถานที่ตั้งอยู่ชั้นล่าง ฟังแซงกรี-ลา วิงส์

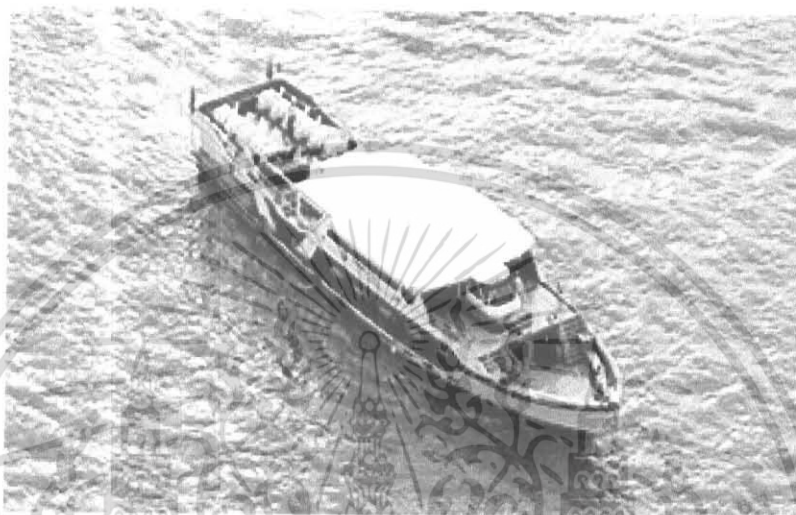

ภาพที่ 11 แสดงบรรยากาศห้องอาหารLobby Lounge

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

9. Horizon Cruise 2

เป็นห้องอาหารบนเรือ โดยมีเที่ยวการเดินทางแบ่งเป็น 2 ช่วงเพื่อให้แขกได้ชมวิวทิวทัศน์ของแม่น้ำเจ้าพระยาเมนูอาหารเป็นแบบนานาชาติชนิด บุฟเฟ่ต์เปิดบริการ 2 ช่วง คือ 8.00-17.00 น. ช่วงอาหารเย็น 19.30-21.30 น.

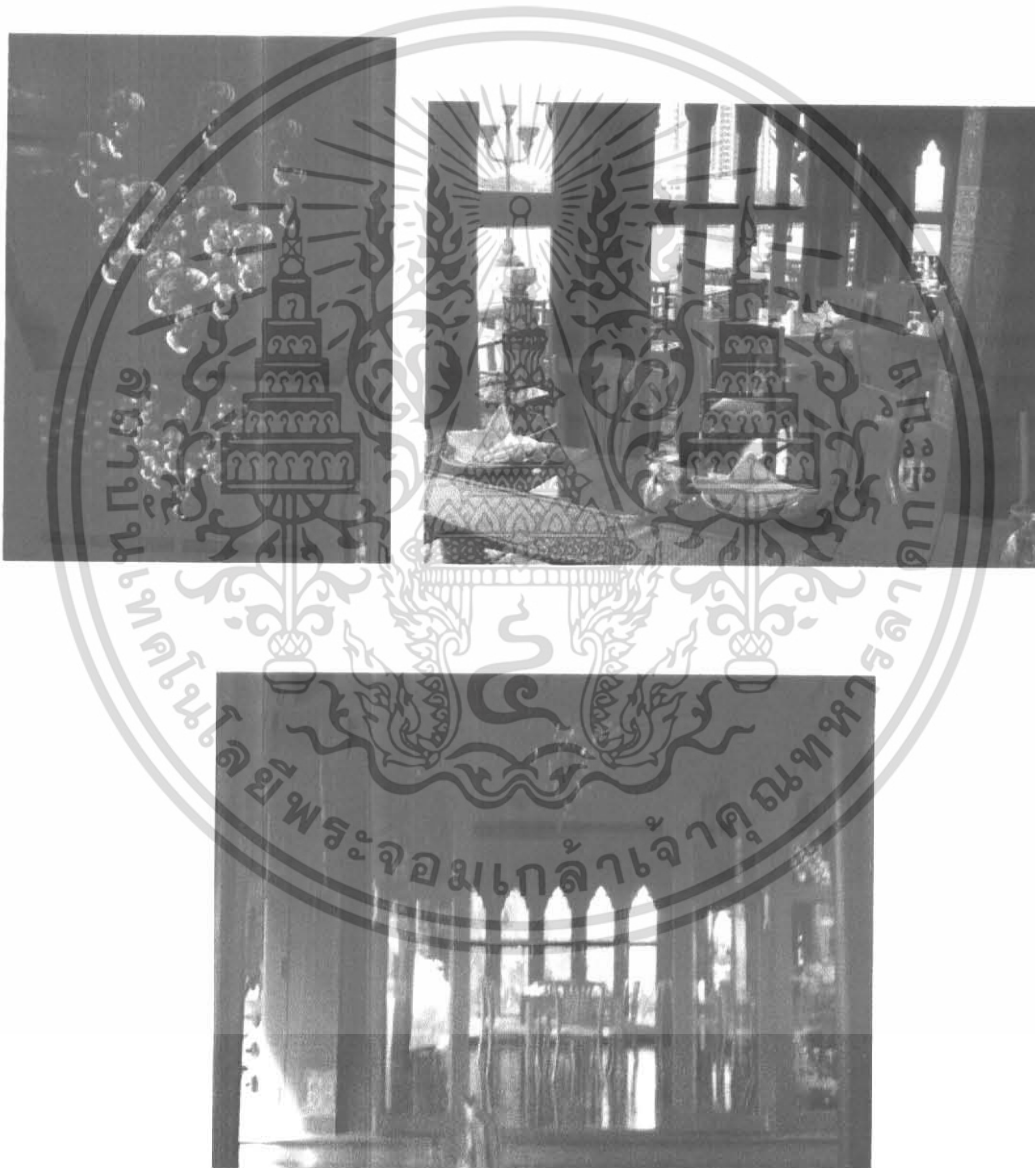
ภาพที่ 12 แสดงบรรยากาศ Horizon Cruise 2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1 ข้อมูลเกี่ยวกับห้องอาหารไทยศาลาทิพย์

ลักษณะการตกแต่งภายในห้องอาหารไทยศาลาทิพย์

เป็นการตกแต่งแบบสถาปัตยกรรมไทยโดยการตกแต่งใช้ไม้สักเป็นหลักเพื่อแสดงให้เห็นถึงคุณค่าและความงามที่ขึ้นชื่อของไม้สักไทย ที่เพดานมีการใช้โคมไฟช้อย ประดับและเขียนลายไทยประดับตามฝาผนัง เสา เพดาน ในส่วนของห้องอาหารแบ่งออกเป็น 3 ส่วน และมีเรือนการแสดงรำไทยในช่วงเย็นเพื่อให้แขกได้ชม

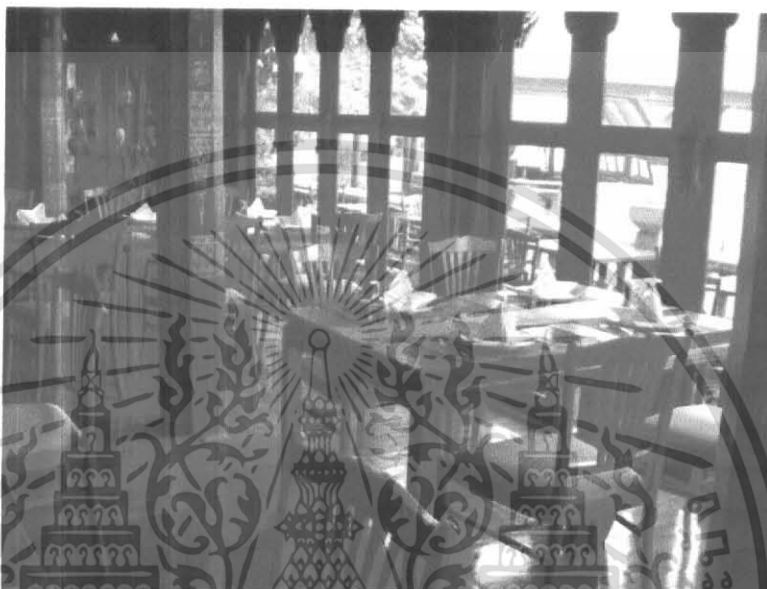

ภาพที่ 13 แสดงรูปแบบการตกแต่งภายในห้องอาหาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2 ขนาดสัดส่วนของโต๊ะอาหาร

โต๊ะสำหรับ 2 ที่นั่ง ขนาด ก x ย x ส = 60x75x75 ซม.
ถ้ามีแขกมากกว่า 2 คนจะทำกรต่อโต๊ะตามจำนวนคน

ภาพที่ 14 แสดงขนาดสัดส่วนของโต๊ะเก้าอี้

ลักษณะเก้าอี้เป็นเก้าอี้ไม้สักชนิดเดียวกับโต๊ะ ขนาด ก x ย x ส = 48 x 48 x 94 ซม.
(ความสูงจากพื้นถึงพนักพิง)

2.3 ตำแหน่งและหน้าที่รับผิดชอบของพนักงานห้องอาหาร ไทยสาธาทิพย์

1. พนักงานเสิร์ฟ (Waiter And Waitress)

หมายถึง พนักงานบริการหรือเรียกว่า “บริการ” ซึ่งจะต้องเป็นบุคคลที่มีความรู้เกี่ยวกับอาหารและการเสิร์ฟที่ถูกต้อง สำหรับหน้าที่ที่รับผิดชอบคือ คอยดูแลรับผิดชอบเรื่องเสิร์ฟอาหาร และรับคำสั่ง (Take order) ในส่วนที่ประจำอยู่

2. พนักงานต้อนรับ (Hostess)

หมายถึง บุคคลที่ทำหน้าที่คอยต้อนรับ และนำแขกเข้านั่งโต๊ะ และทำหน้าที่คอยช่วยบริการรับกรจองโต๊ะของแขกด้วย

3. Supervisor

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หมายถึง หัวหน้าพนักงานบริการ ทำหน้าที่และควบคุมพนักงานบริการทั้งหมดและคอยต้อนรับแขก ตรวจสอบความเรียบร้อยของห้องอาหารก่อนจะเปิดบริการ และในบางครั้งอาจช่วยเหลือพนักงานบริการด้วย

4. ผู้จัดการ (Manager)

ทำหน้าที่จัดการฝ่ายอาหาร และเครื่องเค็มในด้านการวางแผน การจัดสายงาน การอำนวยความสะดวก และควบคุม

5. พนักงานคิดเงิน

ทำหน้าที่รับใบเสร็จค่าอาหารจากพนักงานบริการนำไปรวบรวม และคิดยอดจำนวนเงินออก บิลเก็บเงิน และทอนเงิน

3. ข้อมูลเกี่ยวกับเครื่องแบบพนักงาน และผลิตภัณฑ์สิ่งทอที่ใช้ในห้องอาหาร

รูปแบบ และลักษณะชุดพนักงานในห้องอาหาร ไทยสาละวินแต่ละตำแหน่งมีดังนี้คือ

1. พนักงานเสิร์ฟ

พนักงานเสิร์ฟหญิง เป็นชุดไทยประยุกต์ลักษณะเป็นเสื้อแขนยาวธรรมดาสีครีมตัวเสื้อมีการปักลวดลายที่ปลายแขนเป็นลักษณะคล้ายเกล็ดปลาด้วยด้ายสีแดงด้านหน้าของตัวเสื้อมีการตกแต่งด้วยสไบคาดเฉียงลงมาเนื้อผ้าเป็นผ้าไหมสีแดง ลวดลายเป็นคลื่นน้ำปักดินทอง ส่วนซิ่นเป็นซิ่นป้ายหน้ายาวจรดข้อเท้าแต่งด้วยลวดลายของคลื่นน้ำที่ขอบชายกระโปรงลักษณะซ้อนกันเป็นชั้นๆ และมีการใช้ผ้าแถบเป็นส่วนตกแต่งด้านหน้ายาวลงมาตรงกลางมีลักษณะการปักเป็นกลีบของดอกบัวและลวดลายคลื่นน้ำ รองเท้าเป็นรองเท้านางหุ้มส้นสีดำ

ภาพที่ 15 แสดงชุดพนักงานเสิร์ฟหญิง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พนักงานเสิร์ฟชาย เป็นเสื้อผ้าใหม่สีครีมแขนสั้นธรรมดาผ่าหน้าติดกระดุมมีกระเป๋าสองข้าง ด้านล่างชายเสื้อ กางเกงเป็นกางเกงແສລຄສີດຳຂາຍາວ รองเท้าเป็นรองเท้าหุ้มส้นสีดำ

ภาพที่ 16 แสดงชุดพนักงานเสิร์ฟชาย

2. พนักงานผู้จัดการร้าน ตัวเสื้อเป็นการใส่สองชั้น ชั้นนอกมีลักษณะเป็นเสื้อสูทสตรีเนื้อผ้าใหม่มีความมันเงาเลือกหมูลักษณะเสื้อผาด้านหน้าติดกระดุมหนึ่งเม็ดที่ปลายแขนมีการเดินด้นทองปักเป็นรูปคลื่นน้ำลักษณะลายไทยความยาวของเสื้อยาวคลุมสะโพก ส่วนตัวเสื้อด้านใน เป็นเสื้อเชิ้ตสีขาวคอปก แขนยาวเนื้อผ้าฝ้าย ส่วนกระโปรงมีสีและเนื้อผ้าเดียวกันกับตัวเสื้อสุทความยาวคลุมเข่า ผ่าหลัง รองเท้าเป็นรองเท้าหุ้มส้นสีดำ

ภาพที่ 17 แสดงชุดพนักงานผู้จัดการร้าน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. ข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สิ่งทอเดิมที่ใช้ในห้องอาหาร ไทยศาลาทิพย์

ผลิตภัณฑ์สิ่งทอเดิมที่ใช้ในห้องอาหาร ไทยศาลาทิพย์นี้ได้แก่ ผ้ารองจาน ผ้าเช็ดปาก ผ้าคาดโต๊ะ เบาะรองนั่ง ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ผ้ารองจาน เป็นผ้า	ฝ้าย ผสม โพลีเอสเตอร์
ขนาด	30 x 42 ซม.
สี	น้ำเงินเข้ม
จำนวน	420 ผืน โดยประมาณ

ผ้าเช็ดปาก เป็นผ้า	ฝ้าย ผสม โพลีเอสเตอร์
ขนาด	56 x 56 ซม.
สี	ขาว
จำนวน	420 ผืน โดยประมาณ

Table runner เป็นผ้า	ฝ้าย ผสม โพลีเอสเตอร์
ขนาด	30 x 220 ซม.

มีสีเป็นลักษณะลวดลายไทยพื้นผ้าเป็นสีแดงที่ชายผ้ามีสีน้ำเงินคาดเป็นชั้นๆ สลับกับสีแดงลายผ้าเค้นดินทอง

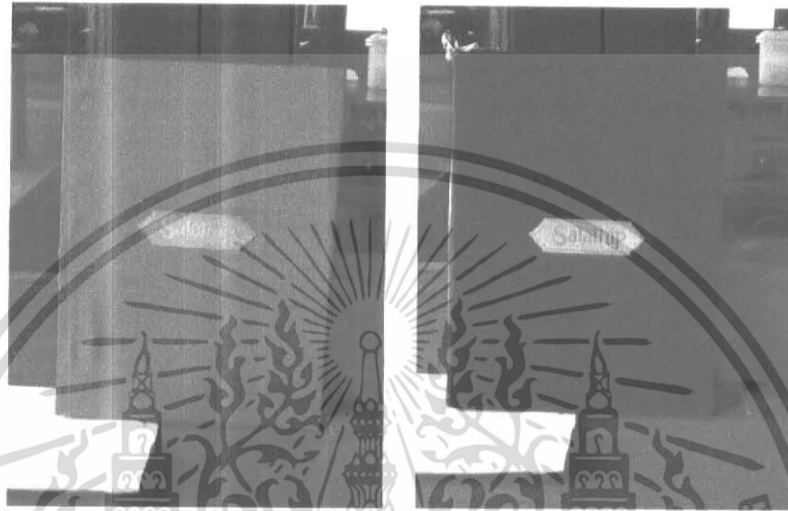
จำนวน	150 ผืน โดยประมาณ
-------	-------------------

ภาพที่ 18 แสดงลักษณะและผลิตภัณฑ์สิ่งทอเดิมที่ใช้ในห้องอาหาร

สมุดเก็บบิล

เดิมเป็นสมุดผ้าฝ้ายมีสองสีคือน้ำเงินและแดง ปกแข็งมีป้ายติดชื่อห้องอาหารไทยศาลาทิพย์ ด้วยโลโก้สีทองเป็นภาษาอังกฤษที่ปกด้านหน้า ขนาดกว้างxยาว = 30x25 ซม. มีจำนวนทั้งหมดอย่างละ 15 เล่ม

ภาพที่ 19 แสดงสมุดเก็บบิลที่ใช้ในห้องอาหาร

เบาะรองนั่ง

เป็นผ้าใยสังเคราะห์ สีครีมลายทางเป็นแบบสี่เหลี่ยมเข้ามุมตามลักษณะเก้าอี้ขนาด 42x45 ซม.

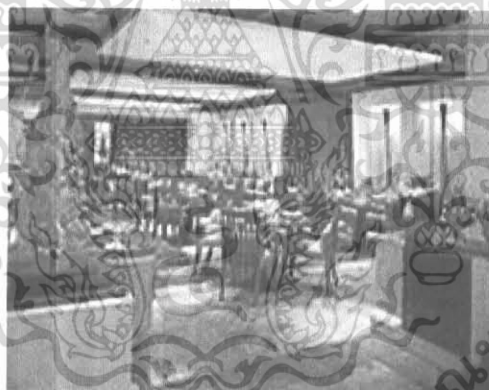
ภาพที่ 20 แสดงเบาะรองนั่ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. รูปแบบและลักษณะผลิตภัณฑ์สิ่งทอที่ใช้ในห้องอาหารต่างๆไป

ภาพที่ 21 แสดงรูปแบบสิ่งทอในห้องอาหารริโซเทลแก่งละว้า (จังหวัดกาญจนบุรี) แสดงลักษณะผ้าปูโต๊ะ และผ้าเช็ดปากซึ่งเป็นผ้าฝ้าย ผสม โพลีเอสเตอร์ สีขาวและส้มอ่อน

ภาพที่ 22 แสดงรูปแบบสิ่งทอในห้องอาหาร โรงแรม Royal Paradise ลักษณะผ้าเช็ดปาก ผ้าหุ้มเบาะรองนั่งเป็นผ้าฝ้าย ผสม โพลีเอสเตอร์สีส้มอ่อน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดโต๊ะอาหาร

อุปกรณ์ประกอบในการจัดโต๊ะอาหาร

อุปกรณ์หลักประกอบการรับประทานอาหาร ได้แก่

จานอาหาร เป็นจาน Ceramic สีขาว แบบกลม ตกแต่งด้วยลวดลายเบญจรงค์ มี 3 ประเภท คือ

1. จานผลไม้ เส้นผ่านศูนย์กลางขนาด 13 ซม.
2. จานข้าว เส้นผ่านศูนย์กลางขนาด 20.5 ซม.
3. จานใส่กับข้าว เส้นผ่านศูนย์กลางขนาด 30 ซม.

ช้อน ส้อม มีด เป็นสแตนเลส มีขนาดมาตรฐาน

แก้วน้ำ เป็นแก้วน้ำมีก้นทรงสูง เส้นผ่านศูนย์กลางฐานแก้ว 5.5 ซม.

เส้นผ่านศูนย์กลางปากแก้ว 6.5 ซม.

สูง 13 ซม.

ภาพที่ 23 แสดงลักษณะจานอาหารที่ใช้ในห้องอาหารไทยศาลาทิพย์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การจัดโต๊ะอาหารทั่วไป

การจัดโต๊ะอาหารในกรณีที่มีการเสิร์ฟอาหารชุด จะจัดโต๊ะพร้อมเครื่องค้ำเติมชุด เตรียมไว้ทุกที่ ส่วนหน้าส่วนอาหารที่แขกมักจะตั้งเพียงเครื่องค้ำ หรือ กาแฟ ก็จัดโต๊ะเฉพาะสิ่งที่จำเป็นเอาไว้ นอกจากนี้ ก็อาจมีการเพิ่มหรือลดเครื่องมือที่ขาดเกินในภายหลัง อย่างปล่อยให้โต๊ะว่าง คอยนำเอาผ้าเช็ดปาก ผ้ารองจาน และแก้ว มาวางไว้ในขณะที่รอแขกสั่งอาหาร แล้วจึงวางเครื่องมือที่ต้องการใช้ หลังจากทราบรายการอาหารที่แขกสั่งไว้ให้ครบตามจำนวนที่นั่ง แต่หากแขกมีไม่ครบตามจำนวนที่นั่ง ให้ลดเครื่องมือชุดที่เกินออกจากโต๊ะ หากปล่อยให้ว่างจะทำให้ดูเกะกะ หรือทำให้เกิดความไม่สะดวก

การปูโต๊ะ ควรให้รอยพับตรงกลางผ้าปูโต๊ะอยู่ตรงกลางโต๊ะ และให้ชายผ้าปูโต๊ะห้อยลงข้างโต๊ะ รอบด้านเท่าๆกัน และต้องตรวจสอบความเรียบร้อยความสะอาดก่อนนำไปใช้ ในกรณีที่มีผ้าปูโต๊ะ 2 ผืนปูทับกัน ผืนล่างมักจะปูให้ชายผ้าขนานกับขอบโต๊ะ ส่วนผืนบนให้ชายผ้าวางทะแยงขอบโต๊ะ และควรเปลี่ยนผ้าปูโต๊ะผืนบนทุกครั้งที่มีการทำความสะอาดโต๊ะ

ผ้ารองจาน ในการวางผ้ารองจาน จะต้องวางให้ได้ระดับความสวยงาม ขอบของผ้ารองจานควรอยู่ห่างจากโต๊ะประมาณ 1 นิ้ว

การจัดวางเครื่องมือจะวางครบชุด หรือวางเพียงบางชิ้นก็ได้สุดแต่สภาพ และความเหมาะสมของห้องอาหาร อาจคอยเติมหรือลดเครื่องมือภายหลังเมื่อทราบรายการอาหารที่แขกสั่ง การจัดวางขวดเกลือ พริกไทย ที่เช็ชบูห์рі โต๊ะ 4 ที่นั่ง ควรวางตรงกลางโต๊ะ โต๊ะ 2 ที่นั่ง ควรจัดวางไว้ริมขอบโต๊ะชิดผนัง สำหรับโต๊ะที่ยาวเกินกว่า 2 ที่นั่ง ควรจัดวางไว้กลางโต๊ะเรียงตามแนวยาวเว้นระยะห่างให้พอดี เครื่องใช้พวกนี้ การจัดวางบนโต๊ะควรจะใช้สำหรับแขก 6 คน ต่อ 1 ชุดแต่มีเครื่องปรุงบางอย่าง เช่น ซอส ไม่ควรนำมาวางบนโต๊ะ

6. ข้อมูลด้านพฤติกรรมกรรมการใช้งาน

แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. พฤติกรรมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับชุดเครื่องแบบพนักงาน
2. พฤติกรรมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์สิ่งทอในห้องอาหาร

พฤติกรรมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับชุดเครื่องแบบพนักงาน ได้แก่

1. พนักงานบริการในห้องอาหาร
2. แม่บ้านหรือพนักงานทำความสะอาด

6.1 พฤติกรรมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับชุดเครื่องแบบพนักงาน

1. แม่บ้านทำการวัดตัวให้กับพนักงานที่เข้ามาใหม่ นอกจากนี้ยังเป็นผู้แก้ไขให้ในกรณีที่ชุดไม่พอดี
2. ในตอนเช้าพนักงานทุกคนจะเข้ามาเปลี่ยนเครื่องแบบในห้องแต่งตัว ซึ่งทางห้องอาหารจะเก็บชุดไว้ในลิ้นชักเกอร์ห้องแต่งตัว
3. ในกรณีที่ต้องมีการซ่อมแซมชุดที่เกิดการชำรุด หรือเสียหายพนักงานแม่บ้านจะเป็นผู้ทำการซ่อม และแก้ไขให้
4. หลังจากปิดบริการ ในแต่ละวันพนักงานจะเปลี่ยนชุดเครื่องแบบที่ห้องแต่งตัวและรวบรวมชุดที่ใช้แล้วส่งให้แม่บ้านเพื่อทำความสะอาดต่อไป

6.2 พฤติกรรมของแม่บ้านเกี่ยวกับชุดพนักงาน

1. ในการจัดชุดเครื่องแบบใหม่ให้แก่พนักงานในแต่ละปี แม่บ้านจะเป็นผู้ทำการวัดตัวให้แก่พนักงานและติดต่อประสานกับทางร้านตัดเสื้อ
2. แม่บ้านจะเป็นผู้ทำการแก้ไขหากชุดไม่พอดีกับตัว หรือทำการซ่อมแซมในกรณีที่ชุดเกิดการเสียหายเนื่องจากการปฏิบัติงาน
3. ในตอนเช้าแม่บ้านจะเป็นผู้มาเก็บชุดพนักงานที่ใช้แล้วไปทำการซักและทำความสะอาดและเปลี่ยนชุดใหม่ที่ทำการซักเรียบร้อยแล้ว โดยนำไปเก็บไว้ในลิ้นชักเกอร์ของห้องอาหาร
4. ในการซักชุดพนักงาน จะต้องใช้น้ำในอุณหภูมิค่อนข้างสูง ซึ่งอาจเกิดปัญหาทำให้เนื้อผ้าเกิดการชำรุด เสียหายได้เช่น การหด การเปื่อย

6.3 พฤติกรรมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์ตั้งทอในห้องอาหาร

ผลิตภัณฑ์ตั้งทอเดิมที่ใช้ในห้องอาหาร ได้แก่ ผ้ารองจาน ผ้าเช็ดปาก ผ้าคาดโต๊ะ สมุดเก็บบิล เบาะรองนั่ง มีผู้ที่เกี่ยวข้องโดยแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม

1. แยกผู้มาใช้บริการ
2. พนักงานบริการ
3. แผนกแม่บ้าน

พฤติกรรมของแยกที่มาใช้บริการห้องอาหารเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ตั้งทอทั้งหมด

1. แยกที่มานั่งโต๊ะอาหาร
2. พนักงานต้อนรับ พนักงานเสิร์ฟ นำรายการอาหารมาให้แยกเลือกสั่งอาหาร
3. พนักงานเสิร์ฟนำเข็นให้แก่แยก พร้อมทั้งบริการคลี่ผ้าเช็ดปากวางลงบนตัก
4. นำอาหารมาเสิร์ฟ แยกเริ่มลงมือรับประทานอาหาร
5. รับประทานอาหารเรียบร้อยแล้ว แยกจะเรียกเก็บเงิน ชำระค่าอาหาร
6. วางผ้าเช็ดปากลงบน โต๊ะ และลุกจากที่

6.4 พฤติกรรมของพนักงานเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ตั้งทอ

1. ก่อนเปิดบริการอาหาร พนักงานต้องดูแลการจัด โต๊ะอาหาร การพับผ้าเช็ดปากพร้อมทั้งตรวจทำความสะอาดเรียบร้อยของผลิตภัณฑ์ตั้งทอทุกชิ้นในห้องอาหาร
2. เมื่อแยกนั่งโต๊ะเรียบร้อยแล้วพนักงานเสิร์ฟจะนำรายการอาหารมาขียนให้และยื่นรอรับคำสั่งพร้อมกับการแนะนำอาหารให้แก่แยก จากนั้นนำรายการอาหารไปเก็บ
3. ขณะแยกรอรับประทานอาหารพนักงานทำการเสิร์ฟน้ำ และเตรียมอุปกรณ์ในการรับประทานอาหารตามประเภทอาหารที่แยกสั่ง
4. เมื่ออาหารเสร็จเรียบร้อยแล้ว พนักงานเสิร์ฟจะยกอาหารจากครัวมาเสิร์ฟ คอยเติมน้ำและรอรับคำสั่งเพิ่ม
5. เมื่อแยกเรียกเก็บเงิน และลุกจากที่เรียบร้อยแล้ว พนักงานเสิร์ฟจะทำการเก็บโต๊ะ นำผ้ารองจาน ผ้าเช็ดปากที่ใช้แล้ว ไปใส่ตะกร้าในห้องด้านใน พร้อมกับนำผ้ารองจานและผ้าเช็ดปากผืนใหม่ที่พับไว้ และอุปกรณ์อื่นๆมาจัดโต๊ะใหม่ให้เรียบร้อย

6.5 พฤติกรรมของแผนกแม่บ้านเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สิ่งทอ

1. ผ้ารองจาน ผ้าเช็ดปากที่ซักกรีดเรียบร้อยแล้วมาส่งยังห้องอาหาร พร้อมทั้งนำผ้ารองจาน ผ้าเช็ดปากที่ใช้แล้ว ไปทำการซักด้วยเครื่องซักผ้าของโรงแรม ที่ต้องซักด้วยความร้อนสูง หากผ้าผืนใด เกิดรอยเปื้อนมากไม่สามารถทำการซักออกได้แผนกแม่บ้านจะทำการฟอกแล้วซ้อมใหม่
2. สำหรับผ้าหุ้มเบาะจะทำการซักทุก 15 วัน หรือหากเกิดรอยเปื้อนจะทำการเปลี่ยนและซักทันที
3. สำหรับผลิตภัณฑ์ที่ชำรุด แม่บ้านจะเป็นฝ่ายซ้อมแซมทั้งหมด

7. การออกแบบลวดลายผ้า

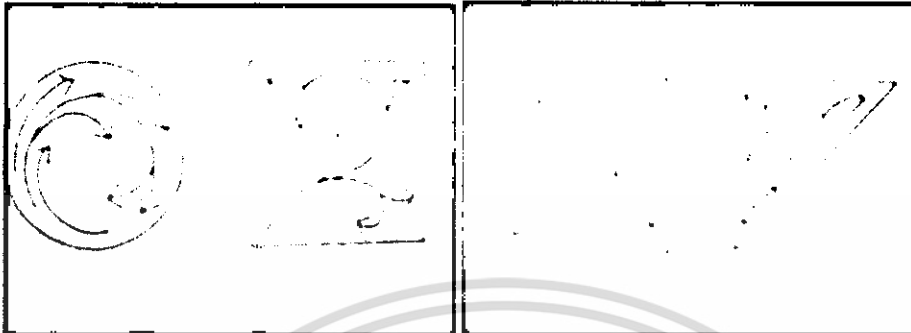
1. ลวดลาย (One Point Construction) มีวิธีการทำหลายวิธีคือ

- 1.1 เรียงแนวตรงธรรมดา
- 1.2 เรียงลวดลายให้มีทิศทางออกไปสู่กรอบ คือ หึ่งออกจากจุดศูนย์กลาง
- 1.3 เรียงลวดลายให้หึ่งเข้าหาจุดศูนย์กลาง
- 1.4 เรียงลวดลายให้เป็นวงกลม
- 1.5 เรียงลวดลายให้ขึ้นสู่ด้านบนหรือสลับไป มา

ภาพที่ 24 แสดงลักษณะการเรียงลวดลาย

1.6 เรียงกลดลายแบบแปลกๆ (Irregular)

ภาพที่ 25 แสดงการเรียงกลดลายแบบแปลกๆ

1.7 เรียงแบบไม่มีกฎเกณฑ์

ภาพที่ 26 แสดงการเรียงกลดลายแบบไม่มีกฎเกณฑ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ลวดลายแบบต่อเนื่อง (Continuous Construction)

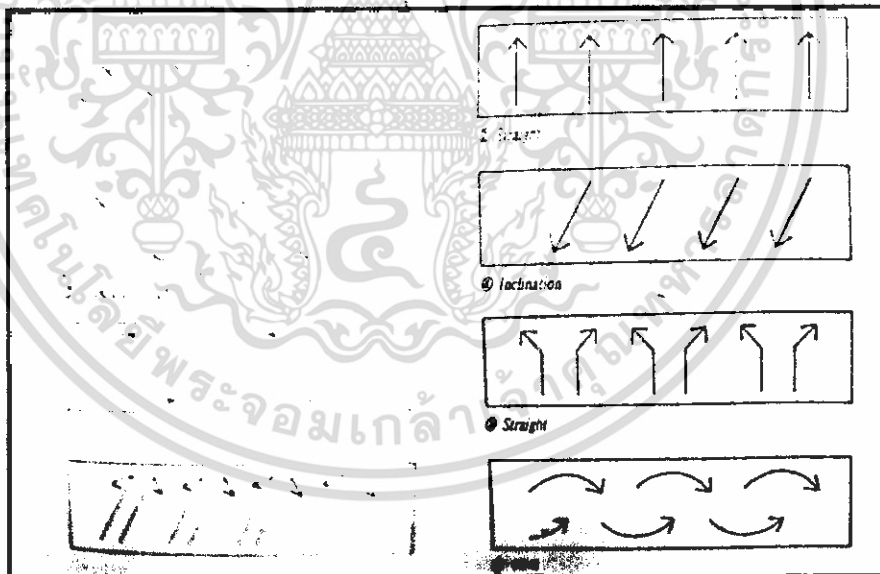
แบ่งออกได้หลายวิธีเช่นกัน แต่สามารถแยกเป็นวิธีหลักๆคือ แบบ 2 ทิศทาง และแบบ 4 ทิศทาง

แบบ 2 ทิศทาง (Two direction) แบ่งออกเป็น

1. Scatting ลายที่กระจายอยู่ห่างๆ
2. Straight ลายต่อกันในแนวตั้งตรง

แบบ 4 ทิศทาง (Four direction) แบ่งออกเป็น

1. line เป็นลายในแนวเส้นตรง
2. Satting
3. Continuous
4. Opposite straight ลายต่อเนื่องชนิดสวนทางกัน
5. Inclination ลายทะแยง
6. Opposite Inclination ลายทะแยงแบบสวนทางกัน
7. Wave ลายคลื่นเป็นจังหวะ

ภาพที่ 27 แสดงทิศทางการวางลาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

8. ข้อมูลเกี่ยวกับการปักด้วยมือ

8.1 การปัก

เป็นงานฝีมือแขนงหนึ่งที่ต้องมีสมาธิ มีความรักในงานนั้น และต้องเป็นผู้มีความละเอียดถี่ถ้วน งานจึงจะออกมาดูดี มีชีวิตชีวา งานที่ปักต้องประกอบด้วยค่าเข็ม โหมด ลาย การปักที่ ทุกคนสามารถมี และทำได้แต่ผลงานที่ออกมาจะแสดงให้เห็นว่าแต่ละบุคคลมีฝีมือมีความรอบรู้ความชำนาญแค่ไหน

การปักจึงประกอบด้วย ผ้า เข็ม โหมด ลาย นำมาปักตกแต่งให้มีความสัมพันธ์กัน โดยอาศัยความรู้ และประสบการณ์ที่สั่งสมมา ซึ่งจะทำให้แต่ละชิ้นงาน

การปักมี 2 ลักษณะ คือ

1.การปักอย่างหยาบ เป็นการปักด้วยไหมเส้นใหญ่ บนเนื้อผ้าหยาบ ลายขนาดใหญ่ ถ้าเป็นลายที่ติดต่อกัน เช่น การปักใจหรือการปักสอดไหม จะช่วยเพิ่มความหนาของเนื้อผ้าขึ้นได้ เหมาะสำหรับปักผ้าที่ใช้เป็นประเภทตกแต่งเครื่องเรือน เครื่องใช้ต่าง ๆ มากกว่าที่จะปักตกแต่งเสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย

2.การปักอย่างละเอียด เป็นการปักด้วยไหมเส้นเล็กบนเนื้อผ้าบาง ลายขนาดเล็กหรือหยาบ หรือก่อนข้างเล็ก อาจใช้กับเนื้อผ้าหนาได้เหมือนกัน เช่น ผ้าไหมเนื้อหนาแต่ต้องให้ไหม เข็ม และผ้าสัมพันธ์กันเหมาะสำหรับตกแต่งเสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย

8.2 ความสำคัญของงานปัก

การปัก เป็นงานศิลปะแขนงหนึ่งของอุตสาหกรรมเพราะเป็นการเสริมแต่งเครื่องแต่งกาย เช่น การปักเสื้อ กระโปรง ปลอกหมอนอิง หมอนหนุน ผ้าคลุมเตียง ผ้า màn หน้าต่าง และเครื่องใช้อื่น ๆ ตามความต้องการ ทั้งนี้เพื่อให้เห็นคุณค่าของงานและความสวยงามยิ่งขึ้น การปักในสมัยก่อนนั้นนิยมปักด้วยมือแต่เพียงอย่างเดียว เพราะถือว่าเป็นงานฝีมือที่ต้องการความละเอียดเป็นพิเศษ ต่อมาเมื่อมีผู้นิยมลายปักมากขึ้น การใช้มือผลิตผลออกมาได้ไม่ทันตามความต้องการ และค่าแรงสูงมาก จึงมีการปักด้วยเครื่องมือพิเศษ และปักด้วยจักรเพิ่มขึ้นอีก

แต่อย่างไรก็ดีการปักด้วยมือเราจะทิ้งไม่ได้ เพราะเป็นงานที่แสดงฝีมือจริง ๆ ปัจจุบันมีการส่งเสริมศิลปาชีพของชาวชนบทแทบทุกแห่ง โดยเฉพาะทางภาคเหนือ ศตริที่ว่างจากการทำไร่ นา ก็

จะพากันมารับจ้างปักผ้าบ้าง ถักบ้าง แต่คนเหล่านี้จะไม่ค่อยมีความรู้ว่าลายปักชนิดใดเหมาะที่จะปักอะไร หรือ จะวางลายปักอย่างไรจึงจะให้ดูงาม หรือใช้สีอะไรปักจึงจะทำให้หน้าดู

การปักสมัยก่อนนิยมปักแต่สีขาว ผ้าที่นำมาปักก็เป็นสีขาว เพราะนิยมว่าสุภาพ ต่อมาความนิยมเหล่านี้ก็เปลี่ยนแปลงไปเป็น ใช้ด้ายและไหมสีต่างๆ ปักบนผ้าสีขาว ขนพู่ กริม หรือสีที่มีพื้นสีอ่อน ๆ ส่วนผ้าที่มีสีพื้นหนัก ๆ หรือสีเข้ม การใช้สีของด้ายปักจะต้องคิดให้ดี จะใช้สีอะไรจึงจะงาม ส่วนผ้าที่พื้นสีอ่อน ๆ นั้นหาสีของด้ายปักได้ง่ายกว่าผ้าพื้นสีเข้ม ๆ

8.3 วิธีการปักแบบต่างๆ

ในกระบวนการปักทั้งของไทยและของต่างประเทศ มีวิธีที่เรียกชื่อต่าง ๆ กันเป็นจำนวนมาก และวิธีการปักเหล่านี้ใช้ในการปักลวดลายตกแต่งเสื้อผ้า ของใช้ที่ทำด้วยผ้าานาชนิดได้สวยงามแปลก ๆ ในต่างประเทศ แบบการปักจะเรียกชื่อตามชาติต้นคิด เช่น ปักสวีตีส ปักแมกซิ-กัน ปักสเปน บางทีเรียกตามลักษณะของการปัก เช่น ปักปะ ปักรังคุม ปักจักร เป็นต้น การปักแต่ละอย่างก็ยังสามารถนำไปใช้ต่างกันอีกด้วย

ขนาดของเข็มที่จะใช้ปักผ้า

จะต้องเลือกให้ถูกกับเนื้อผ้า เช่น ผ้าเนื้อบาง ก็ควรใช้เข็มขนาดกลาง หากเนื้อผ้าหนา ก็ใช้เข็มเล่มโต

การสานเข็ม

ไม่ไร้ง่ายๆ แต่ก็ไม่ไร้ง่ายทีเดียว วิธีที่จะสานเข็มได้เร็ว ก็คือ สานจากปลายของด้ายด้านที่ตัดขาดใหม่ ๆ เพราะปลายเรียบไม่แตก ทั้งยังมีมันอยู่ทำให้สะดวกต่อการสานเข็ม ถ้ายังสานด้ายขัด ๆ อยู่ ก็ใช้เทียนขี้ผึ้งอุดเข็มเล็กน้อยก่อนสานเข็ม

การปักอาจแยกเป็นประเภทใหญ่ ๆ ได้ดังนี้

1.การปักหน้าเดียว การปักหน้าเดียว เป็นการปักให้ดูสวยงามแต่ด้านหน้าด้านเดียว ด้านหลังจะห่าง หรือข้ามไปข้างหรือมีเส้นไหมพุ่ง ๆ อยู่ข้าง แต่ก็ควรระวังเรื่องการข้ามไหมจากถาดอันหนึ่งไปอีกถาดอันหนึ่ง อย่าข้ามในระยะห่างกันมากนัก เพราะถ้าเป็นผ้าแพรหรือผ้าต่วน จะทำให้เห็นเส้นด้ายที่ข้ามปรากฏออกมาด้านหน้า ทำให้หมดความสวยงามไปได้ ทั้งจะทำให้ลายที่ปักนั้น ไม่

กทนถาวรหรือหลุดได้ง่าย การปักหน้าเดียวนี้มักใช้กับลวดลายที่แคบ ๆ มีช่วงไหมสั้น เช่น หน้าหมอน ก็มักเป็นการปักหน้าเดียว การปักจะใช้การปักทับลาย หรือปักกยลายก็ได้

2.การปักสองหน้า คือ การปักให้เหมือนกันทั้งสองด้าน คือ ด้านหน้าและด้านหลัง หรือด้านนอกและด้านใน ใช้ปักกับลายแคบ ๆ แต่ถ้าลายที่จะปักเป็นลายกว้างหรือลายใหญ่ ก็ปักแค่เฉพาะขอบลายจะใช้วิธีปักกยลายก็ได้

ก่อนที่จะลงมือปักต้องค้นไปหาที่ตั้งต้นปัก เพราะเราไม่ขมวดปมไหมให้เป็นปมเมื่อปักเสร็จลายหนึ่งแล้ว หรือว่าจวนจะหมดลายแล้วให้แทงเข็มพาไหมที่เหลือย้อนกลับไปในลายที่ปักแล้วจึงตัดไหมให้เรียบร้อยการปักนี้ใช้ปัก ผ้านีลหน้า ผ้าม่ม ผ้าม่าน

3.การปักแรเงา การปักแรเงา มีผู้นิยมกันมากในขณะนี้ เพราะเป็นการปักที่ดูสวยกว่าการปักสองหน้า หรือหน้าเดียว ซึ่งเป็นแบบธรรมดา การปักแรเงานี้ เป็นการปักเหลือบสีแรเงาให้ดูเหมือนจริง เช่น รูปดอกไม้ ใบไม้ หรืออาจใช้วิธีแรเงาช่วยให้สดใสได้

9 ข้อมูลเกี่ยวกับลายกำมะลอ

9.1 ประวัติความเป็นมา

ลายกำมะลอ จัดเป็นประณีตศิลป์ประเภทหนึ่ง สมัยก่อนได้รับความนิยมอย่างมากและได้รับการฟื้นฟูงานเขียนลายกำมะลออีกครั้งในสมัยรัชกาลที่ 3

ลายกำมะลอ เป็นชื่อการเขียนระบายสีอย่างหนึ่ง ใช้สีฝุ่นต่าง ๆ สีส้มด้วยยางรักหรือรักน้ำเกลี้ยง ซึ่งทำหน้าที่ยึดสีให้จับติดกับพื้นที่มีกทาไว้ด้วยยางรักเป็นสีดำ ๆ สีฝุ่นแต่ละสีเมื่อผสมกับยางรักสีดำก็มักจะกลายเป็นสีหม่นลงไปทุกสี สีส้มยางรักนี้เมื่อนำมาเขียนระบายเป็นรูปภาพขึ้นบนพื้นที่ยางรักสีดำขึ้นไว้แต่แรกก็จะเกิดเป็นรูปภาพ ช่วยให้เด่นเห็นชัดเจนขึ้น

ลายกำมะลอหรือรูปภาพเขียนขึ้นด้วยวัสดุและวิธีการตามที่ได้กล่าวมานี้ มีลักษณะเฉพาะเด่นชัดคือ พื้นเป็นสีดำ ลวดลายหรือรูปภาพมีสีต่าง ๆ แต่เป็นสีหม่นทุกสี ส่วนที่เห็นเด่นชัดขึ้นมาจากพื้นที่เป็นสีหม่น คือสีทองของเส้นที่แสดงส่วนละเอียดต่าง ๆ

งานประณีตศิลป์ประเภทลายกำมะลอ เป็นงานตกแต่งซึ่งทำขึ้นบนบานประตู บานหน้าต่าง ฝาตู้ ฝาหีบ ฉาก ลับแล หน้าใบ ประกับคัมภีร์ แผงข้างม้าอัญมณีที่ดั่งพระ ฯลฯ

ลายก้ามระลอก แต่เดิมเป็นของจีนที่ทำขึ้นก่อน เขียนตลกแต่งเครื่องเรือนชนิดต่าง ๆ เช่น ฉากพับ ถับ และ ผ่าหีบ ผ่าคู่ เป็นต้น ของซึ่งเขียนตลกแต่งด้วยลายก้ามระลอกปรากฏในเมืองไทยเมื่อปลายสมัยกรุงศรีอยุธยา สันนิษฐานว่าพวกจีนนำเข้ามาโดยคิดมาในลายตลกแต่งเครื่องเรือนอย่างจีนที่บรรพทุกสำเนา มาจากเมืองจีนเข้ามาขายในกรุงศรีอยุธยา คนไทยได้เห็นลายก้ามระลอก คงเป็นของแปลกถึงเกิดความพอใจ แต่จะทำขึ้นบ้างคงทำไม่ได้ เพราะไม่รู้วิธีผสมสีผสมน้ำยา ต่อมาพวกจีนที่เป็นช่างไม้เข้ามาตั้งรับจ้างต่อเครื่องเรือนขายในกรุงศรีอยุธยา ซึ่งมีหลักฐานอยู่ในคำให้การขุนหลวงวัดประดู่ทรงธรรม ว่ามีชาวจีนมาตั้งบ้านทำเครื่องเรือนมืออยู่หลายแห่งในกรุงศรีอยุธยา ช่างจีนพวกนี้คงมีคนในหมู่พวกนั้นเป็นช่างเขียนก้ามระลอกร่วมมาด้วยได้ทำงานประเภทนี้ตลกแต่งเครื่องเรือนอย่าง จีนออกขายแพร่หลายอยู่ในเวลานั้น คนไทยที่สนใจการเขียนลายก้ามระลอก ก็มีโอกาสดูเห็นการเขียนของจีน อาจเลียนแบบและจำวิธีการมาเขียน ทำได้เองขึ้นบ้าง จึงเกิดการเขียนลายก้ามระลอกที่มีรูปภาพและลวดลายแบบประเพณีไทยขึ้น ประดับอยู่ตามฝาตู้ ฝาหีบ เมื่อสมัยอยุธยาตอนปลาย

งานประณีตศิลป์ประเภทลายก้ามระลอก มาขาดตอนลงไประหว่างสมัยที่กรุงศรีอยุธยาเสียแก่ข้าศึก ครอบงำกระทั่งมาถึงรัชกาลที่ 3 กรุงรัตนโกสินทร์ พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงพระราชดำริให้ฟื้นฟูขึ้นถึงขีดสุด

งานเขียนลายก้ามระลอก ที่ได้ทำขึ้นใหม่ในสมัยรัชกาลที่ 3 มีทั้งงานขนาดเล็กและงานขนาดใหญ่ ซึ่งส่วนมากเป็นประณีตศิลป์ที่ทำขึ้นเพื่อเป็นพุทธบูชา งานเขียนลายก้ามระลอกขนาดเล็ก ได้แก่ ประเภทไม้ประดับหน้าหูกกัมภีร์ หีบไม้ใส่สมุดพระมาลัย เป็นต้น

งานเขียนลายก้ามระลอกที่ขนาดใหญ่ มีตัวอย่าง เช่น ตู้ไม้ใส่หนังสือ ถับแล ฉากบังตา ม้าหมู่ เป็นต้น

งานเขียนลายก้ามระลอกมีในงานขนาดใหญ่ ซึ่งแสดงให้เห็นความสำคัญและคุณค่ามาก คืองานเขียนลายก้ามระลอกบนบานประตู และบานหน้าต่างของโบสถ์ และวิหาร ในวัดสำคัญตัวอย่างเช่น ลายก้ามระลอกบนบานประตู และบานหน้าต่าง พระวิหารและศาลาการเปรียญวัดเฉลิมพระเกียรติที่จังหวัดนนทบุรี กระบวนการเขียนที่มีลักษณะพิเศษตรงที่การใช้สีครามอ่อนอมเขียว ซึ่งเป็นสีที่ไม่เคยปรากฏใช้ในที่อื่น ๆ สีครามอ่อนอมเขียวเป็นโบไม้มบนบานประตูและ บานหน้าต่าง ณ สถานที่แห่งนี้ สดใสเป็นพิเศษ เป็นสิ่งแปลกในกระบวนการผสมสีในการเขียนระบายลายก้ามระลอกเพราะโดยปรกติของการผสมสีฝุ่นกับยางรักสีแต่ละสีจะถูกยารักกคความสด สดใสถึงครึ่งหนึ่ง ทำให้สีในงานเขียนก้ามระลอก ดูหม่นมืดทุกสีแต่ในกรณีสีครามอมเขียวบนบานประตูและบานหน้าต่าง พระวิหารกับศาลาการเปรียญที่วัดเฉลิมพระเกียรติ น่าที่จะมีวิธีการผสมสีเป็นพิเศษต่างกว่าที่รู้ ๆ กันในเวลานั้น และน่าจะกล่าวได้ว่าเป็นวิธีการเฉพาะตัวของช่างผู้ทำการเขียนที่นั่น โดยแท้ ทั้งนี้ไม่ปรากฏมีงานเขียนลายก้ามระลอกเขียนสีครามอ่อนอมเขียวได้รับการทำขึ้น ในภายหลังและวิธีการผสมสีให้สดใส เช่นกล่าวนี้ ก็ยังเป็นความลับมาจนกระทั่งปัจจุบัน งานเขียนลายก้ามระลอกบนบานประตูและหน้าต่าง

ซึ่งได้ทำขึ้นเมื่อรัชกาลที่ 3 ที่มีความสวยงามพิสดาร ควรเป็นตัวอย่างที่จะกล่าวไว้ที่นี่อีกแห่งหนึ่ง คือ บานประดู่และบานหน้าต่างหอไตร วัดโมฬีโลกยาราม ริมคลองบางกอกใหญ่ แต่เป็นเรื่องควรเสียใจยิ่งที่ภาพลวดลายเขียนด้วยวิธีกำมะลอส่วนใหญ่หลุดลอก และติดกวางลงไปมาก บางส่วนก็สูญหาย และไม่เห็นร่องรอยเดิมเหลืออยู่เลย

ยังมีรูปภาพเขียนด้วยวิธีกำมะลอ ประดับฝาผนังขนาดใหญ่ เขียนเป็นภาพเครื่องอาวุธต่าง ๆ เครื่องดนตรี เป็นตัวอย่างได้อีกแห่งหนึ่งคือ ที่ในพระอุโบสถวัดนางนอง อยู่ริมถนนวุฒากาศ เขตบางขุนเทียน ธนบุรี

งานประณีตศิลป์ประเภทลวดลายกำมะลอ ภายหลังรัชกาลที่ 3 ไม่ปรากฏได้ทำสืบมาอีกเลย เป็นที่ควรเสียดายยิ่งทั้งในด้านความค่าริเริ่มปรับปรุงวิธีการอย่างจีน ให้คนไทยสามารถนำมาทำขึ้นเองได้อย่างหนึ่ง การแสดงออกความคิดในการเขียนผูกลวดลายที่รับการพัฒนาให้เหมาะสมกับวิธีการซึ่งปรับขึ้นใหม่นั้นอย่างหนึ่ง ยังการที่นำมาใช้เพื่อสร้างสิ่งใหม่ รูปแบบใหม่ขึ้นในวงการศิลปกรรมไทยอีกอย่างหนึ่ง ซึ่งล้วนแต่เนื่องด้วยพระราชดำริใน พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว โดยแท้ไม่ควรเลยที่คนในภายหลัง ได้ละเลยมองข้ามพระราชดำริในการฟื้นฟูและทำนุบำรุงการช่างประเภทนี้ขึ้นไว้เป็นอย่างดีแล้ว ให้ลี้ลับสูญไปจากความสำนึกและความทรงจำ งานประณีตศิลป์ประเภทลายกำมะลอนี้ หากฟื้นฟูขึ้นได้อีกก็จะเป็นประโยชน์ในด้านการผลิตงานประณีตศิลป์ งานหัตถศิลป์เป็นสินค้าที่สามารถทำให้ได้มาซึ่ง โภคทรัพย์อันเกิดแต่การจำหน่ายได้ดี หักเทียมนงานประณีตศิลป์ประเภทอื่น ๆ ที่ได้ทำจำหน่ายกันคายนาคืออยู่ในปัจจุบัน

ภาพที่ 28 แสดงรูปภาพลายกำมะลอแบบจีน

วิธีการเขียนภาพกำมะลอ

วิธีการในการทำ “ภาพกำมะลอ” ก่อนข้างละเอียคลอและประณีตมาก ศิลปินผู้สร้างสรรค์งานได้เริ่มต้นลอกลายลงบนงานตีค่าด้วยกรรมวิธีเฉพาะ จากนั้นใช้ฟู่กันจุ่มสีทองเขียนลายเส้นลงบนลวดลายดังกล่าว แล้วทารักลงบนภาพที่ต้องการให้ติดสีทอง ใช้ทองคำเปลว ๑๐๐ % ปิดลงบนภาพ จากนั้นก็เช็ดส่วนที่ไม่ต้องการออก จะเห็นภาพลพเส้นสีทองโดดเด่นบนพื้นสีดำสวยงามมาก เจ้าของชิ้นงานก็จะตกแต่งลายด้วยสีอื่น ๆ เพิ่มเติม วิธีการเขียนลายสี ลายทอง หรือลายทองแทรกสีนี้เรียกว่า “ลายกำมะลอ”

9.2 กรรมวิธีการเขียนลายกำมะลอ

1. กระดาษที่เตรียมพื้นสำหรับเขียนลายกำมะลอ ต้องขัดพื้นให้เรียบ แล้วเอาน้ำรักเกลี้ยงมาทากระดาษให้ทั่วเพื่ออุดรอยเสี้ยน ผึ่งให้แห้ง
2. เอารักน้ำเกลี้ยงมาผสมสมุก บดให้เข้ากันจนละเอียดสนิท แล้วทาทับลง ไปจากนั้นปล่อยให้ทิ้งไว้ 4 วันจนแห้งสนิท
3. จากนั้นเอาหิน หรือกระดาษทรายขัดจนพื้นเรียบเสมอกัน หากขัดแล้วพื้นยังไม่เสมอให้เอาสมุกที่ผสมกับรักน้ำเกลี้ยงทาซ้ำอีกจากนั้นขัดให้เรียบ บางแห่งต้องทาซ้ำถึง 3-4 ครั้งเพื่อจะได้พื้นที่เรียบสนิทจริงๆ หากพื้นที่รองด้วยสมุกไม่หนาพอข้อมทำให้ลายกำมะลอไม่คงทนพอ จึงต้องทำซ้ำๆ กันหลายๆ ครั้งจะทนทานได้นาน

การเตรียมพื้นถือว่าเป็นหัวใจของลายกำมะลอ จะต้องเตรียมการกันอย่างละเอียดแล้ว จากนั้นเอารักน้ำเกลี้ยงทาอีกทีหนึ่งแล้วยกเก็บไว้ในห้อง ปิดประตูหน้าต่างมิให้ฝุ่นละอองเข้าจับ พอแห้งแล้วเอามาปิดฝุ่น ทารักน้ำเกลี้ยงทับอีก ปล่อยให้ทิ้งไว้ในห้องจนแห้ง แล้วจึงทาซ้ำอีกครั้งจนครบ 3 ครั้ง พื้นรักจะขึ้นเงาเป็นมัน (พื้นจะเป็นมันเพียงใดขึ้นอยู่กับรักน้ำเกลี้ยงที่เตรียมการไว้ ก็จะต้องนำมากรองจนไม่มีกากหรือฝุ่นละอองเม็ดเล็กๆ ประปนอยู่)

จากนั้นก็เตรียมหรงคาล หรงคาลเป็นหินสุสีเหลือง ต้องนำมาบดให้ละเอียด แขน้ำล้างให้สะอาด เอาน้ำส้มฝักส้มป่อย (รสเปรี้ยว) ผสมกับหรงคาล มีวิธีการทำโดยพิศดาร

4. เอาหรงคาลบดล้างน้ำจนสะอาด เอาใส่โถรงบคกับน้ำส้มป่อยต้ม บดไปนานมาก แล้วเอาไปตากแดดให้แห้ง ใส่น้ำส้มฝักส้มป่อยแล้วไปบดให้ละเอียด เอาตากแดดอีกที ทำเช่นนี้ 2-3 ครั้ง แล้วเอายางมะขวิดที่แช่น้ำเตรียมไว้มาผสมจนหรงคาลเหนียว ค่ะเนว่าหรงคาลเมื่อแห้งแล้ว เช็ดจะไม่หลุด แต่ก็ต้องระวังอย่าให้เหนียวเกินไปด้วยจะเช็ดรักไม่ออก ก่อนจะเช็ดรัก ก็จะต้อง

เขียนหรรษาลบนรักพื้นที่เตรียมไว้ จะต้องมิกกรรมวิธีในการเขียน อันเป็นเรื่องสำคัญมาก เขาจะไม่ร่างขีดลบบนพื้นที่รักที่เตรียมไว้ไม่ให้มีรอยขีดข่วนอย่างเด็ดขาด แต่จะเอากระดาษ (สมัยโบราณใช้กระดาษข่อยแต่รุ่นหลังใช้กระดาษผ้าบางซึ่ง มีขนาดใหญ่พอเหมาะ) มาร่างตัวลาย แล้วใช้ฟู่กันขีดเส้นให้แน่นอน จากนั้นก็ใช้เข็มแหลมปรุไปตามเส้นจนทั่ว แล้วเอาไปทาบกับพื้นที่เตรียมไว้ก่อนจะเอากระดาษปรุลง ไปทาบกรรมวิธีในขั้นต่อไปในการเตรียมพื้นที่ยังมีอีกโดยต่อจากการเตรียมพื้นทาร์กน้ำเกลี้ยงแล้วขัด 2-3 ครั้งเตรียมไว้

5. นำดินสอดหางละลายนำมาล้างกระดาษที่เตรียมพื้นรักไว้ จากนั้นเช็ดกระดาษไม่ให้ดินสอดหางติดอยู่ แล้วเอาแผ่นกระดาษที่ปรุไว้เอามาทาบ เอาฝุ่นดินสอดหางเอาใส่ลูกประคบห่อคบบนฝุ่น ลอดลายปรุติดกับพื้น แล้วมีวนกลมแผ่นกระดาษปรุไว้ข้างบน (เชื่อว่าลายปรุลบเลื่อนไปจะได้เอาคบบนทับอีกได้)
6. การเขียนหรรษาจะต้องเตรียมไม้ยาวเล็กๆ เอาผ้าหุ้มปลายไม้ที่จะทาบลงบนพื้นมิให้เป็นรอยข่วน เอามีอวางบนไม้ มือซ้ายจับปลายไม้ไว้ มือขวาประคองจับฟู่กันเขียนหรรษาล้างพื้น ภาษาช่างเรียกว่า “ ถมพื้น “ คือถมเฉพาะส่วนที่ไม่ต้องการให้ติดทอง
7. เขียนหรรษาลบพื้นเรียบร้อยแล้วให้เอาผ้านุ่มเช็ดฝุ่นจนทั่วแล้วเอาผ้าชุบรักทำการเช็ดรัก
8. จากนั้นเอากระดาษ (ที่หุ้มแผ่นทอง) หลังจากปิดทองแล้วให้เก็บกระดาษไว้เอามาชุบน้ำปิดทับทองจนเต็มกระดาษเอาน้ำพรหมจนชุ่มทิ้งไว้สัก 2-3 นาที เพื่อให้หรรษาละลาย แล้วเอาสำลีชุบน้ำเช็ดน้ำยา เอาน้ำรด แล้วล้างจนน้ำยาออกหมด
9. หลังจากรดน้ำก็มีเขียนสีฝุ่นผสมน้ำรักน้ำเกลี้ยงหรือเขียนแบบร่างลงไปด้วยตามผิวเนื้อ ตามดอก และใบกับกิ่งก้านเป็นการผสมผสานกันระหว่างระบายสีกับการทำลายทอง เรียกว่า ก้ามะลอ

9.3 ลักษณะรูปแบบต่างๆที่นำมาใช้ในการออกแบบลายก้ามะลอ

แบ่งออกเป็นหมวดหมู่ได้ 4 หมวด คือ

1. หมวดกระหนก
2. หมวดคนารี
3. หมวดกระบี่
4. หมวดคชะหรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า กระหนก นาง ช้าง ลิง

1. หมวดกระหนก

กระหนกในภาษาสันสกฤตแปลว่า หนาม ซึ่งการเขียนลายกระหนกก็มีการบิดลาย ลักษณะคล้ายหนาม และในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 ให้ความหมายคำว่ากระหนก ไว้ว่า ชื่อแบบลายไทยชนิดหนึ่ง ใช้ผูกเขียนเป็นลวดลาย มีทั้งระบายสีปิดทองรดน้ำ บั้น หรือ แกะสลัก เป็นต้น กระหนกมีหลายชนิด เช่นกระหนกสามตัว กระหนกเปลว กระหนกใบเทศ กระหนกหางโต กระหนกลายก้านขด และกระหนกเครือวัลย์ เป็นต้น

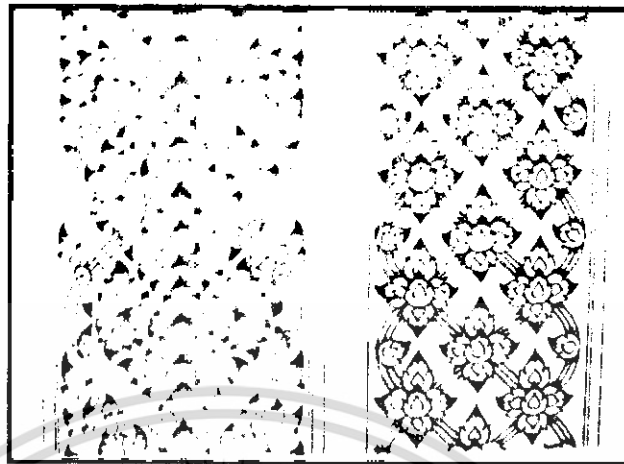
ส่วนคำว่า กนก นี้ แต่เดิมโบราณจารย์ได้ให้ความหมายต่างไปอีกโดยท่านหมายถึงคกงกและคองไม้ อันเนื่องมาจากการประดิษฐ์จากธรรมชาติ อ่านว่ากอนก แต่เขียนลครูปพยัญชนะตัว อ เสียบ ต่อมากนรุ่นหลังขาดการสังเกตว่าแต่เดิมเขาอ่านอย่างไรและมีความหมายอย่างไร เลขอ่านออกเสียงเป็นกระหนกไป บางคนสันนิษฐานแปลคำว่ากนก ว่า ทอง

เพราะลวดลายที่ผูกเขียนเป็นแถบประดับปลายรูปเปลวไฟ ส่วนมากมักลงรักปิดทอง คนรุ่นหลังเลยเข้าใจว่า แปลว่า ทอง และอ่านคำว่ากนก เป็น กระหนก จนทุกวันนี้

เมื่อดูจากพจนานุกรมฯ คำว่า กนก เป็นภาษามคธ แปลว่าทองคำปัจจุบันเลิกใช้แล้ว ให้ใช้คำว่า กระหนก เท่านั้น เพราะมีความหมายตรงกับความเป็นจริงมากกว่า

ภาพที่ 29 แสดงรูปภาพหมวดกระหนก

ภาพที่ 30 แสดงรูปภาพหมวดกระหนก

2. หมวดนารี

นารี แปลตามตรงคือ ผู้หญิง แต่ในความหมายของศิลปะไทย หมายถึง การเขียนภาพคน ภาพพระ และภาพเทวดา ที่ใช้นารีเป็นชื่อหมวด และหัดฝึกหัดเขียนรูปผู้หญิงก่อน เพราะรูปร่าง ใบหน้า ท่าทาง ของผู้หญิงนั้นเขียนยากกว่าผู้ชาย จึงต้องฝึกหัดเขียนให้ได้สัดส่วน สวยงาม และในหมวดนารี จะต้องฝึกหัดเขียนคนในลักษณะท่าทางต่างๆ รูปร่าง ใบหน้า และกิริยาท่าทาง นั่ง นอน เดิน ขึ้น เหาะ ไกรธ เสียวใจ ดีใจ อาย และภาพจับรบ

ในการเขียนภาพคน ชั้นแรกต้องหัดเขียนใบหน้า พระ นาง ก่อนโดยกำหนดไว้ ตาม ด้าน คือ ด้านตรงหรือหน้าอัด ด้านข้าง และ ด้านเฉียงหรือหน้าแปล หน้าพระส่วนมากนิยมเขียน ด้านข้าง หน้านางจะเขียนหน้าตรงหรือหน้าเฉียง เมื่อเขียนภาพพระ นาง ชำนาญแล้ว จึง เปลี่ยนไปเขียนหน้าคนที่ เป็น ไพล่พล ชาวบ้าน ซึ่งเรียกว่า “ ภาพกาศ ” คือคนชั้นต่ำ

3 หมวดกระบี่

กระบี่ แปลตามตรง คือ อาวุธชนิดหนึ่ง หรือ จะแปลว่า ลิง ก็ได้ เพราะจะได้ยิน เสมอในบทพากย์ไขว่ว่า “ หนุมานชาญสมร ขุนกระบี่วานรอนพักกาย ” หมายถึงลิงนั่นเอง ในหมวดกระบี่ คือการฝึกหัดเขียนภาพลิง รวมถึงภาพยักษ์หรืออสูร และพวกอมมนุษย์

หมวดกระบี่ จะหัดเขียนส่วนที่เป็นใบหน้าก่อน โดยฝึกเขียนหน้าทั้งสามด้าน เช่นเดียวกับ การเขียนภาพพระ นาง คือ หน้าตรง หน้าด้านข้าง และ หน้าด้านเฉียง

การเขียนภาพลึงค์จำนวนมากจะขีดเอาลึงค์ ที่เป็นตัวเอกในเรื่องรามเกียรติ์เป็นหลัก เพราะได้กำหนดสีกาย ใบหน้า เครื่องสวมหัว มงกุฎ ชฎา และอาวุธของลึงค์ แต่ละตัวไว้ด้วย จะต้องฝึกหัดเขียนท่วงที กิริยา และท่าทางต่างๆ เช่น นั่ง นอน ยืน เดิน เหาะ โกรธ ท่ากลิ้งกลอกของลึงค์ ท่าจับรบ หรือเรียกว่า ภาพจับ และ ท่าเกี่ยวพาราตี

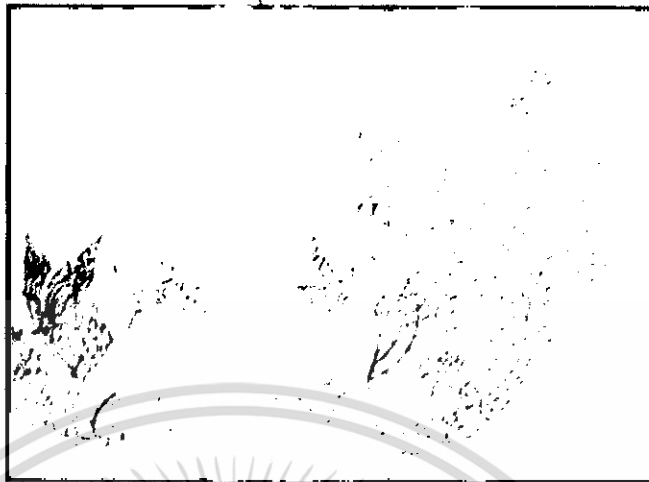

ภาพที่ 31 แสดงรูปภาพหมวดกระบี่

4. หมวดกษะ

กษะ แปลว่า ช้าง แต่ในหมวดกษะ หมายถึง การฝึกหัดเขียนภาพสัตว์ทั้งหมด คือ สัตว์ จตุบาทและสัตว์ทวิบาท เหตุที่ออกชื่อช้างเป็นชื่อหมวดเพราะโบราณถือว่าช้างเป็นสัตว์คู่บ้านคู่เมือง คู่บารมีมาแต่ในอดีต และเป็นสัตว์ที่เขียนยาก ในการเขียนภาพขบวนแห่ หรือ ยกทัพออกศึก จะมีช้างเข้าร่วมเสมอ

ในหมวดนี้ยังแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ สัตว์ที่มีอยู่ในพื้นโลก ได้แก่ ช้าง ม้า วัว ควาย เสือ สิงห์ กระต๊อ กวาง หมี หมู หมา นก หนู เป็ด ไก่ ภู ปู ปลา และลิง เป็นต้น สัตว์อีกประเภทหนึ่งที่ไม่มีอยู่ในพื้นโลก ซึ่งเกิดจากการสร้างสรรค์จินตนาการของช่างเรียกว่า “สัตว์หิมพานต์” มีรูปร่างแปลกมหัศจรรย์เช่น ราชสีห์ กษสีห์ กิณนร กิณรี กรุฑา หงส์ พระยานาค นกหัสติกาย เป็นต้น

ภาพที่ 32 แสดงรูปภาพหมวดคชะ

10. ข้อมูลประเภทและคุณสมบัติของเส้นใย

10.1 ประเภทของเส้นใย

เราสามารถแยกประเภทของเส้นใยได้หลายแบบขึ้นอยู่กับลักษณะการแบ่ง ในที่นี้เราแบ่งตามแหล่งกำเนิดของเส้นใยซึ่งจะแบ่งได้เป็นสองประเภทใหญ่ๆ คือ เส้นใยธรรมชาติและเส้นใยประดิษฐ์ ในกลุ่มของเส้นใยธรรมชาติก็ยังแบ่งย่อยได้อีกเป็นเส้นใยที่มาจากพืช จากสัตว์ และจากแร่ ส่วนเส้นใยประดิษฐ์สามารถแยกเป็นเส้นใยที่ประดิษฐ์จากธรรมชาติ เส้นใยสังเคราะห์ และเส้นใยที่ประดิษฐ์จากวัสดุอื่นๆ

1. เส้นใยธรรมชาติ (Natural fibers) แบ่งออกเป็น 4 ชนิดคือ

1. ใยเซลลูลอส ใยพวกนี้มีลักษณะเป็นเส้นใยข่อยแล้วในธรรมชาติ ได้แก่

- เส้นใยจากเมล็ด เช่น ฝ้าย มุ่น ฯลฯ
- เส้นใยจากลำต้น เช่น ลินิน ป่าน ปอ ฯลฯ
- เส้นใยจากใบ เช่น กล้วยปาด ป่านศรนาครายณ์ ฯลฯ

2. เส้นใยโปรตีน คือ ใยที่มีส่วนประกอบเป็นโปรตีน แบ่งเป็น

- เส้นใยจากขนสัตว์ เช่น ขนแกะ ขนอูฐ ขนกระต่าย
- เส้นใยจากตัวสัตว์ เช่น ไหม

3. เส้นใยแร่ เป็นใยอนินทรีย์จากธรรมชาติ คือ ใยหิน

4. เส้นใยยางธรรมชาติ

2. เส้นใยประดิษฐ์ เป็นเส้นใยที่มนุษย์ได้คิดแปลงมาจากธรรมชาติ หรือประดิษฐ์จากสารเคมี แบ่งออกเป็น 3 ชนิดคือ

1. โยประติษฐ์จากวัตถุดิบธรรมชาติ แบ่งเป็น 2 แบบ
  - โยเชลลูโลสประติษฐ์ เช่น เรยอน อาซิเตค
  - โยโปรตีนประติษฐ์ เช่น โปรตีนจากนม โปรตีนจากข้าวโพดหรือถั่ว
2. โยสังเคราะห์จากสารเคมี เป็นโยที่ประติษฐ์จากมวลธาตุหลายชนิดรวมกัน โยส่วนใหญ่ทนความร้อนได้สูงมีชื่อเรียกตามแต่ผู้ผลิตจะตั้งขึ้น เช่น โพลีเอไมด์ โพลีเอสเตอร์ อะคริลิก
3. โยอนินทรีย์ เช่น โยแก้ว อลูมิเนียม และทอง

10.2 คุณสมบัติของเส้นใย

สมบัติของเส้นใยมีผลโดยตรงต่อสมบัติของผ้าที่ทำขึ้นจากเส้นใยนั้นๆ ผ้าที่ทำจากเส้นใยที่แข็งแรงก็มีความแข็งแรงทนทานด้วย หรือเส้นใยที่สามารถดูดซับน้ำได้ดีจะส่งผลให้ผ้าสามารถดูดซับน้ำและความชื้นได้ดี เหมาะสำหรับการนำไปใช้ในส่วนที่มีการสัมผัสกับผิวและดูดซับน้ำ เช่น ผ้าเช็ดตัว ผ้าอ้อม เป็นต้น

ดังนั้นการที่ได้เข้าใจสมบัติของเส้นใย จะช่วยทำให้สามารถทำนายสมบัติของผ้าที่มีเส้นใยนั้นๆ เป็นองค์ประกอบ รวมไปถึงผลิตภัณฑ์สุดท้ายได้ ซึ่งจะช่วยให้สามารถเลือกชนิดของผลิตภัณฑ์ในเบื้องต้น ได้ถูกต้องตามความต้องการ ของการนำไปใช้งาน โดยการคาดเดาจากองค์ประกอบที่แจ้งไว้ในป้ายสินค้า

ความแตกต่างของเส้นใยขึ้นอยู่กับโครงสร้างทางกายภาพ องค์ประกอบทางเคมี และการเรียงตัวของโมเลกุล ซึ่งส่วนผสมและความแตกต่างในปัจจัยทั้งสามนี้ ทำให้เส้นใยมีสมบัติที่หลากหลายและแตกต่างกัน ซึ่งสมบัติของเส้นใยก็จะมีผลต่อสมบัติของผ้าหรือผลิตภัณฑ์ที่ผลิตจากเส้นใยนั้น ทั้งในส่วนที่เป็นที่ต้องการและไม่ต้องการต่อการนำไปใช้งาน ยกตัวอย่างเช่น ในเส้นใยที่สามารถดูดซับน้ำได้น้อย จะส่งผลให้ผ้าที่ทำจากเส้นใยชนิดนี้มีสมบัติดังนี้

- เกิดไฟฟ้าสถิตย์ (Static build-up) บนเนื้อผ้าได้ง่าย ทำให้ผ้าลื่นติดตัว
- ผ้าแห้งเร็ว เนื่องจากมีปริมาณน้ำที่ดูดซับน้อยและไม่มีพันธะ (bond) ระหว่างเส้นใยและ โมเลกุลของน้ำ
- ย้อมติดสียาก เนื่องจากการย้อมสีส่วนใหญ่อาศัยน้ำเป็นตัวกลางพา โมเลกุลของสีเข้าไปในเนื้อผ้าที่ไม่วัดซับน้ำจึงติดสีย้อมได้ยากกว่า
- สวมใส่สบายน้อยกว่า เนื่องจากเหงื่อที่อยู่บนผิวถูกดูดซับน้อยทำให้รู้สึกเปียกชื้นได้
- คงรูปได้ขณะเปียก (หรือขณะซัก) และผ้ายับน้อย ทั้งนี้เนื่องจากปริมาณน้ำที่ถกดูดซับมีน้อย และไม่เกิดพันธะระหว่างเส้นใย และ โมเลกุลของน้ำ ที่จะทำให้โครงสร้างเปลี่ยนแปลงไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โครงสร้างทางกายภาพ

โครงสร้างทางกายภาพหรือโครงสร้างทางสัณฐาน (morphology) ของเส้นใย สามารถสังเกตได้จากกล้องจุลทรรศน์ (microscope) ที่มีกำลังขยาย 250-1000 เท่า โครงสร้างทางกายภาพนั้นครอบคลุมถึงความยาว ขนาดหรือเส้นผ่าศูนย์กลาง รูปร่างภาคตัดขวาง (cross-sectional shape) รูปร่างของผิวเส้นใย และความหยักของเส้นใย

ความยาวเส้นใย (Fiber length)

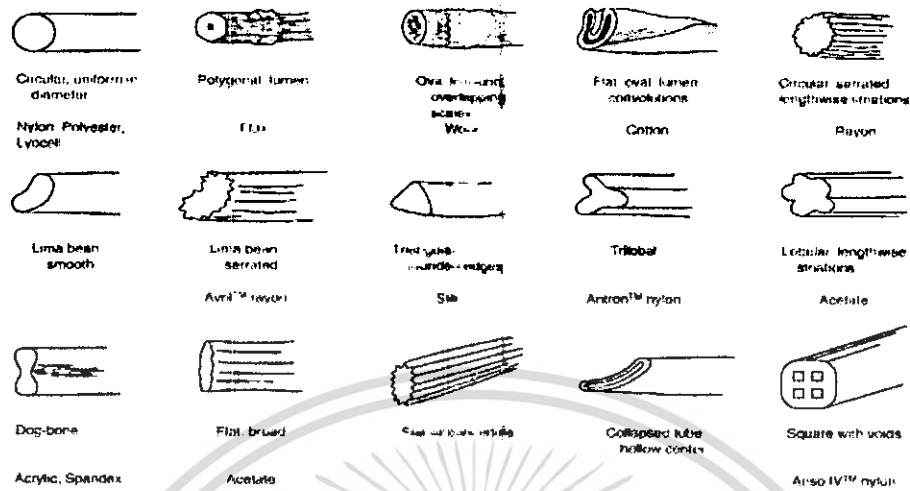
เส้นใยมีทั้งชนิดสั้นและยาว ซึ่งความยาวของเส้นใยจะมีผลต่อสมบัติและการนำไปใช้งานของผลิตภัณฑ์สิ่งทอ ก่อนอื่นเรามาทำความรู้จักกับชนิดของเส้นใยทั้งสองชนิดนี้ก่อน

เส้นใยสั้น (Staple fiber) เป็นเส้นใยที่มีความยาวอยู่ในช่วง 2 ถึง 46 เซนติเมตร ถึง 18 นิ้ว เส้นใยธรรมชาติทั้งหมดยกเว้นไหมเป็นเส้นใยสั้น ยกตัวอย่างเช่น เส้นใยฝ้าย ฝ้าย ขนสัตว์ เส้นใยสั้นที่มาจากเส้นใยประดิษฐ์มักทำเป็นเส้นยาวก่อนแล้วตัด (chop) เป็นเส้นใยสั้นตามความยาวที่กำหนด

เส้นใยยาว (Filament fiber) เป็นเส้นใยที่มีความยาวต่อเนื่องไม่สิ้นสุด มีหน่วยวัดเป็นเมตรหรือหลา เส้นใยยาวส่วนใหญ่เป็นเส้นใยประดิษฐ์ ยกเว้นไหมซึ่งเป็นเส้นใยยาวที่มาจากธรรมชาติ เส้นใยยาวอาจเป็นชนิดเส้นใยเดี่ยว (monofilament) ที่มีเส้นใยเพียงเส้นเดียว หรือเส้นใยยาวกลุ่ม (multifilament) ซึ่งจะมีเส้นใยมากกว่า 1 เส้นรวมอยู่ด้วยกันตลอดความยาว เส้นยาวที่ออกมาจากหัวฉีด (spinnerets) จะมีลักษณะเรียบซึ่งมีลักษณะเรียบคล้ายเส้นใยไหม หากต้องการลักษณะเส้นใยที่หยักก็จะต้องนำไปผ่านกระบวนการทำหยัก (crimp) ซึ่งเส้นใยที่ได้จะมีลักษณะคล้ายเส้นใยฝ้าย หรือขนสัตว์ ซึ่งส่วนมากเส้นใยที่ทำหยักมักจะนำไปตัดเพื่อทำเป็นเส้นใยสั้น

รูปร่างหน้าตัดขวางของเส้นใย

รูปร่างหน้าตัดขวางของเส้นใยมีผลต่อความเป็นมันวาว ลักษณะเนื้อผ้า และสมบัติต่อผิวสัมผัส เส้นใยมีรูปร่างหน้าตัดที่หลากหลายกัน เช่นวงกลม สามเหลี่ยม ทรงคล้ายกระดูก (dog bone) ทรงรูปถั่ว (bean-shaped) เป็นต้น

ภาพที่ 33 แสดงรูปร่างหน้าตัดขวางของเส้นใย

ความแตกต่างของรูปร่างหน้าตัดขวางของเส้นใยธรรมชาติ เกิดจากลักษณะการสร้างเซลล์ลูโต ในขณะที่พืชเติบโต เช่นในเส้นใยฝ้าย หรือการกระบวนการสร้างโปรตีนในสัตว์ เช่น ขนสัตว์ หรือรูปร่างของช่อง (orifice) ในตัวไหมที่ทำหน้าที่ฉีดเส้นใยไหมออกมา สำหรับเส้นใยประดิษฐ์รูปร่างของหน้าตัดของเส้นใยขึ้นอยู่กับรูปร่างของรูในหัวฉีด

ลักษณะผิวภายนอกของเส้นใย

ลักษณะผิวของเส้นใยมีทั้งแบบเรียบ เป็นแฉก หรือขรุขระ ซึ่งลักษณะผิวนี้มีผลต่อความเป็นมันวาว สมบัติติดผิวสัมผัส เนื้อผ้า และการเปื้อนง่ายหรือยาก

ความหยัก (crimp)

ความหยักในเส้นใยช่วยเพิ่มความสามารถในการยึดเกาะ (cohesiveness) ระหว่างเส้นใย ทำให้สามารถคืนตัวจากแรงอัด (resilience) ได้ดี ทนต่อแรงเสียดสี (resistance to abrasion) มีความยืดหยุ่น มีเนื้อเต็ม (bulk) และให้ความอบอุ่น (warmth)

สมบัติของเส้นใยที่มีผลต่อสมบัติผ้า

1. สมบัติรูปลักษณะ (Aesthetic properties)

รูปลักษณะภายนอกของผ้ามักเป็นปัจจัยหนึ่ง ที่ผู้บริโภคใช้ในการตัดสินใจเลือกซื้อผลิตภัณฑ์สิ่งทอ ว่ามีความเหมาะสมต่อการนำไปใช้หรือไม่ สมบัติเหล่านี้ได้แก่ความเป็นมันวาว การทิ้งตัวของผ้า เนื้อผ้า และสัมผัส

1.1 สมบัติความเป็นมันวาว (Luster)

สมบัตินี้เกี่ยวข้องกับปริมาณแสงที่ถูกสะท้อนกลับโดยผิวหน้าของผ้า ซึ่งผ้าที่สะท้อนแสงกลับออกมามากก็จะเป็นมันวาวมาก สมบัตินี้ขึ้นอยู่กับลักษณะผิวหน้าของเส้นใย ค้าย สารเติมแต่ง และโครงสร้างผ้า ผ้าไหมเป็นตัวอย่างหนึ่งที่มีความมันวาวสูงเนื่องจากเส้นใยไหมมีผิวหน้าที่เรียบและเป็นเส้นยาวต่อเนื่อง (filament) การเลือกกระดับของความมันวาวของผ้ามักขึ้นอยู่กับการใช้งาน

1.2 การทิ้งตัวของผ้า (Drape)

สมบัติการทิ้งตัวของผ้าเกี่ยวข้องกับลักษณะที่ผ้าตกลงบนรูปร่างที่เป็น 3 มิติ เช่นบนร่างกาย หรือบนโต๊ะ ว่าสามารถโค้งงอตามรูปทรงที่ผ้าวางอยู่ได้มากน้อยเพียงใด ผ้าที่สามารถทิ้งตัวได้ดีก็จะด่อนนุ่ม สามารถจัดเข้ากับรูปทรงได้ง่าย ส่วนผ้าที่ทิ้งตัวได้น้อยมักจะมีความแข็ง สมบัติเหล่านี้ขึ้นอยู่กับความละเอียดของเส้นใย รวมทั้งลักษณะของเส้นค้ายและ โครงสร้าง (การถักทอ) ของผ้าด้วย

1.3 เนื้อผ้า (Texture)

เป็นสมบัติที่เกี่ยวข้องทั้งด้านที่มองเห็นด้วยตาและที่สัมผัสด้วยมือ ผ้าอาจจะมีผิวที่ดูเรียบ หรือขรุขระ ผ้าที่ทำจากเส้นใยธรรมชาติมักจะมีผิวที่ดูไม่สม่ำเสมอเมื่อเทียบกับผ้าที่ทำจากเส้นใยประดิษฐ์ที่มีผิวเรียบ สมบัติของเนื้อผ้าขึ้นอยู่กับความเรียบของผิวหน้าของเส้นใยและเส้นค้าย ลักษณะการถักทอผ้าและการตกแต่งสำเร็จก็มีผลต่อสมบัติเนื้อผ้าเช่นเดียวกัน

1.4 สมบัติต่อผิวสัมผัส (Hand)

สมบัติต่อผิวสัมผัสเกี่ยวข้องกับความรู้สึกลูกต่อผิวเมื่อสัมผัสกับเนื้อผ้า ผ้าแต่ละชนิดอาจให้ความรู้สึกเย็น อุ่น หนา บาง ลื่น หรือนุ่ม แตกต่างกันไป สมบัตินี้ขึ้นอยู่กับสมบัติผิวหน้าของเส้นใยและเส้นค้าย รวมทั้งโครงสร้าง (การถักทอ) ของผ้าด้วย

2. สมบัติความทนทาน

สมบัติความทนทานของผ้ามีผลต่ออายุการใช้งานของผลิตภัณฑ์สิ่งทอที่ทำจากผ้านั้นๆ สมบัติความทนทานของผ้าครอบคลุมทั้งสมบัติการทนต่อแรงเสียดสี (abrasion resistance) ทนต่อแรงดึง (tenacity)

2.1 สมบัติการทนต่อแรงเสียดสี

เป็นสมบัติที่บอถึงความสามารถของผ้าที่ทนต่อแรงขัดถู หรือเสียดสี ที่มักเกิดขึ้นตลอดเวลาการใช้งานของสิ่งทอ โดยเฉพาะเสื้อผ้า นอกจากนี้ความสามารถในการพับงอ ไปมาโดยไม่ขาด (flexibility) ก็เป็นสมบัติสำคัญที่เกี่ยวข้องกับสมบัติความทนของผ้า

2.2 สมบัติความทนต่อแรงดึง

เป็นความสามารถของผ้าในการทนต่อแรงดึง ซึ่งความแข็งแรงนี้นอกจากจะขึ้นอยู่กับความแข็งแรงของเส้นใยแล้ว ยังขึ้นอยู่กับลักษณะของเส้นด้ายและการขึ้นรูปเป็นผ้าอีกด้วย

3. สมบัติความใส่สบาย (Comfort properties)

สมบัติความใส่สบายเกี่ยวข้องกับการที่ผู้สวมใส่รู้สึกเมื่อสวมใส่สิ่งทอภายใต้สภาวะสิ่งแวดล้อมและกิจกรรมต่างๆ สมบัตินี้มีความซับซ้อนเพราะนอกจากจะขึ้นอยู่กับสมบัติของผ้าที่เกี่ยวข้องจริงต่อความรู้สึกสบายในการสวมใส่แล้ว ยังขึ้นอยู่กับอีกปัจจัยหนึ่งซึ่งสำคัญมากคือความรู้สึกพึงพอใจของผู้สวมใส่ที่มีต่อผลิตภัณฑ์สิ่งทอนั้นๆ ซึ่งอาจก่อให้เกิดความแตกต่างหลากหลายขึ้นอยู่กับรสนิยมส่วนตัวและทัศนคติที่ผู้สวมใส่มีต่อผลิตภัณฑ์ ในที่นี้จะขอกกล่าวถึงเฉพาะปัจจัยกลุ่มแรกที่เกิดจากตัวผลิตภัณฑ์เอง

3.1 สมบัติการดูดซับน้ำ (Absorbency)

เป็นสมบัติที่เกี่ยวข้องกับความสามารถของเส้นใยที่จะดูดซับโมเลกุลของน้ำจากร่างกาย หรือจากอากาศรอบๆ;

จากที่กล่าวมาแล้วนี้ จะเห็นได้ว่าสมบัติของผ้าไม่ได้ขึ้นอยู่กับสมบัติของเส้นใยเพียงอย่างเดียว หากแต่ขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่นอีกหลายอย่าง เช่น ชนิดและ โครงสร้างของเส้นด้าย กระบวนการผลิตผ้า เป็นต้น ซึ่งปัจจัยเหล่านี้มีผลต่อรูปลักษณะ เนื้อผ้า ราคา สมรรถนะการใช้งาน รวมไปถึงการดูแลรักษา สารเคมีแต่งก็มีผลต่อสมบัติด้านสัมผัส (hand properties) รูปลักษณะ และสมรรถนะการใช้งานของผ้าด้วยเช่นกัน

คุณสมบัติของเส้นใยประเภทต่างๆ

การศึกษาคุณสมบัติของผ้าแต่ละชิ้นนั้น ความรู้เกี่ยวกับชนิดและคุณสมบัติของเส้นใยมีความสำคัญมาก เพราะเป็นปัจจัยที่มีผลโดยตรงต่อคุณสมบัติของผ้า ในที่นี้จะขอกกล่าวถึงเฉพาะเส้นใยที่มีคุณสมบัติเหมาะสมสำหรับบุคลากรและผลิตภัณฑ์สิ่งทอสำหรับโครงการนี้เท่านั้น

1. ฝ้าย (COTTON)

ฝ้าย เป็นวัสดุสิ่งทอที่ได้จากธรรมชาติ และนำมาใช้ในอุตสาหกรรมสิ่งทอมากที่สุด ฝ้ายเป็นเส้นใยที่ได้จากเซลล์ของพืช ฝ้ายไทยมีคุณภาพดี โยสีขาว แต่ใยค่อนข้างหยาบ

คุณสมบัติของใยฝ้าย

1. ความเหนียวแน่น ฝ้ายมีความเหนียวอยู่ในระหว่างขนสัตว์ และไหมมีความเหนียวปานกลาง ประมาณ 3-5 กรัม / เดนเยอร์ เมื่อเปียก ความเหนียวเพิ่มขึ้น ประมาณ 110-120 %
2. ความมัน ฝ้ายมีความเงามันต่ำ เพราะการบิดตัวตามธรรมชาติ ฝ้ายหยาบมันเป็นมันกว่าฝ้ายธรรมดา

3. ความยืดหยุ่น มีความยืดหยุ่นน้อย โยฝ้ายยืดออกได้ประมาณ 3-7 % และ ไม่หคเข้าที่เดิม
4. การดูดความชื้น ฝ้ายธรรมชาติดูดความชื้นได้ปานกลาง แต่ถ้าผ่านการชบน้ำมันจะดูดความชื้นได้ดีขึ้น
5. การทนต่อความร้อน ฝ้ายเมื่อถูกความร้อนจะไม่เปลี่ยนแปลงจนกว่าอุณหภูมิจะ สูงขึ้นถึง 120 องศา นาน 5 ชม. ฝ้ายจะกลายเป็นสีเหลือง ฝ้าย บริสุทธิ์ทนความร้อนขึ้นได้น้อยกว่าชบน้ำมัน
6. ความทนต่อแสงแดด ถ้าอุณหภูมิและความชื้นสูงขึ้น ความเสื่อมจะมีมากขึ้น ฝ้ายดิบ ทนแสงแดด ได้ดีกว่าฝ้ายฟอกขาว และฝ้ายที่ย้อมสีบางชนิดทำ ให้ทนแสงแดดได้ดีขึ้น
7. ความทนต่อสารเคมี โยฝ้ายทนต่อต่างได้ดี ในขบวนการผลิต เช่น สารฟอกขาว การ ชูบมัน ซึ่งซักฟอกและสารฟอกขาวทุกชนิดมักมีส่วนประกอบ ของด่าง จึงใช้กับฝ้ายได้อย่างปลอดภัย

ประโยชน์ใช้สอย ฝ้ายฝ้ายใช้ประโยชน์ได้อย่างกว้างขวาง ราคาไม่แพง เหมาะใช้เป็นเนื้อผ้า เครื่องนุ่งห่ม และผ้าแต่งเฟอร์นิเจอร์ มีลักษณะเด่นคือ สวมใส่สบายไม่ร้อน ซักได้ง่าย ถ้าได้มีการตบ แต่งผ้าฝ้ายและการผสมเส้นใย เพื่อเพิ่มคุณภาพบางประการ เช่น การทำกันหด ทำให้ทนยับ ก็จะเพิ่ม ความน่าใช้มากยิ่งขึ้น

2. ไหม

1. ความต้านแรงดึง ไหมมีความเหนียวสูงมาก เมื่อเปรียบเทียบกับลวดทองแดง ที่มีขนาดเดียวกัน ไหมจะมีความเหนียวมากกว่า
2. ความมัน ไหมมีลักษณะเรียบนุ่ม และเป็นมัน ทำให้แลดูสวยงาม หลู่หาว
3. ความยืดหยุ่น ไหมมีความยืดหยุ่นปานกลาง จึงทนยับได้บ้าง และปรับ สภาพโค้งงอได้ตามรูป
4. การดูดซึมความชื้น ไหมดูดความชื้นได้ดี ทำให้ใส่สบายปรับอากาศได้ดี
5. การทนต่อความร้อน ไหมติดไฟง่าย และเปลี่ยนเป็นสีเหลืองเมื่อถูกความร้อน จากเตาไฟ
6. การทนต่อสารเคมี ไหมทนต่อสารเคมีประเภทฟอกขาว คลอรีน ทำให้เส้นใย เสื่อมคุณภาพและเหลือง

ประโยชน์ใช้สอย ฝ้ายไหมย้อมสีได้สวยงาม และใช้ประโยชน์ได้หลากหลาย แม้ว่าจะมีราคาแพง แต่

ที่รวมคุณสมบัติ ๑ ไว้หลายประการ เช่น การปรับให้โค้งงอได้ดี ทนความชื้นได้ดี คสวยามทรหรา และทนทาน

3. ลินิน

ลินิน เป็นเส้นใยที่ได้จากคั้น แพลกซ์ (Flex) เส้นใยมีความอ่อนนุ่มน้อยกว่าฝ้าย ใยแพลกซ์ ดูดซึมน้ำได้ดี ชักง่าย ย้อมติดสีดี ลินินมีประโยชน์ในการสวมใส่ได้มากไม่เท่าฝ้าย เพราะมีราคาแพง และไม่สามารถผลิตเป็นผ้าหลายชนิดเท่าผ้าฝ้าย

คุณสมบัติของใยแพลกซ์

1. ความต้านแรงดึง ใยแพลกซ์ค่อนข้างเหนียวและทนทานก็จะเหนียวกว่าใยฝ้ายประมาณ 3 เท่า และมีความเหนียวเพิ่มขึ้น เมื่อเปียก 20 % ผ้าลินินที่ใช้ทำเสื้อผ้าจะได้รับการตกแต่งด้วยเรซิน เพิ่มความน่าใช้ แต่งจะทำให้ความเหนียวลดลง ผ้าขาดเร็วกว่าปกติ
2. ความมัน มีความมันมากกว่าฝ้าย ในการผลิตจะทูปเส้นด้ายให้แน่นและผิวมันขึ้น แต่เมื่อซักบ่อย ๆ ความมันก็จะลดลง
3. ความยืดหยุ่น ลินินมีความยืดหยุ่นน้อยมาก มีความยืดตัวขณะขาด 2.7 - 3.3 %
4. การดูดความชื้น ลินินดูดความชื้นได้ประมาณ 12 % หรือเท่ากับใกล้เคียงกับเส้นใยเซลลูโลสอื่น ๆ
5. การทนต่อความร้อน ลินินทนความร้อนประมาณ 149 C ได้เป็นระยะเวลาสั้น ซึ่งทำให้เส้นใยเปลี่ยนแปลงเพียงเล็กน้อย แต่ถ้ามากกว่านี้จะมีผลให้เปลี่ยนสีได้
6. ความทนต่อแสงแดด แสงแดดจะช่วยฟอกขาวเส้นใยลินิน ถึงแม้จะทำให้ความเหนียวลดลงบ้างเล็กน้อย แต่ไม่เป็นอันตรายมากนัก
7. ความทนต่อสารเคมี แพลกซ์ทนต่อด่าง และสารฟอกขาวได้น้อยกว่า ฝ้าย ผ้าลินินมักฟอกขาว แต่เพียงเล็กน้อย เมื่อใช้ไปนานก็จะเป็น สีขาว

ประโยชน์ใช้สอย ลินินค่อนข้างจะเหนียว เหมาะที่จะทำเสื้อผ้า เพราะสวมใส่สบาย ไม่ค่อยตกปรกหรือเปราะเป็อง่าย เพราะเนื้อเรียบเป็นมันลินินซักครั้งง่ายไม่จำเป็นต้องฟอกขาว ผ้าลินินใช้ได้ นาน ทนทานและไม่กลัวการตกแต่งผ้าลินิน ลินินไม่ค่อยคงรูป ยับง่าย และรอยยับไม่หายไปง่าย ๆ เพื่อแก้ปัญหาการยับ ปัจจุบันผสมกับใยโพลีเอสเตอร์ ทำให้ทนทานยิ่งกว่าผ้าฝ้ายผสมโพลีเอสเตอร์ และได้ผ้าเนื้อดีกว่า

4. เรยอน (REYON)

เรยอนเป็นเส้นใยเซลลูโลสสังเคราะห์ สารเคมีที่ใช้ในการผลิตวิสคอสเรยอนนี้มีราคาถูกกว่าที่ใช้ในกระบวนการอื่นจึงนิยมผลิตออกจำหน่ายมาก มีราคาถูก

คุณสมบัติของเรยอน

1. ความต้านแรงดึง	วิสคอสเรยอนปรกติเหนียว 1.8-2.4 กรัม / เดนเยอร์ ถ้าเป็นชนิดพิเศษจะเหนียว 1.9-2.6 กรัม / เดนเยอร์
2. ความมัน	ความเงาของเส้นใยมีทั้งชนิดเป็นมัน (Bright) กึ่งมัน (Semidull) และทึบ (Dull)
3. ความยืดหยุ่น	มีความคงตัวและคงรูปได้เท่ากับฝ้าย ใยยาวอ่อนตัวมากกว่าใยสั้นถ้าดึงตึงมากเกินไป จะยืดตัวอย่างถาวร
4. การดูดความชื้น	ดูดความชื้นได้สูงไม่เกิดไฟฟ้าสถิตภายในเส้นใย
5. ความทนต่อแสงแดด	ทนต่อแสงแดดไม่ดี ถ้าถูกแสงแดดจะดูดความชื้นในอากาศความเหนียวลดลง
6. ความทนต่อสารเคมี	เรยอนจะทนต่อกรดได้น้อยกว่าฝ้าย

ประโยชน์ใช้สอย วิสคอสเรยอนนิยมใช้กันอย่างแพร่หลายใช้ผสมผ้าฝ้าย ทำเป็นเสื้อผ้าได้สวยงามขึ้นผ้าผสมโพลีเอสเตอร์ จะช่วยเพิ่มคุณสมบัติการดูดซับน้ำได้ดี และยังสามารถผลิตเป็นผ้าฝ้ายได้หลายชนิด เช่น ผ้าหนา บาง เบา และให้ผิวสัมผัสที่อ่อนนุ่มและนิยมทำผ้าตกแต่งบ้านเพราะความเงามัน เรยอนชนิดเหนียว เหมาะสำหรับใช้ทำกระเป๋าเดินทาง กระเป๋าถือ ทนซัก และทนยับ

5. อาซิเตด (ACETATE)

เป็นเส้นใยประดิษฐ์ที่ทำจาก เซลลูโลส ต่างจากเรยอนที่อาซิเตดจะมีคุณภาพ ไน้มแข็งทางเส้นใยสังเคราะห์จากสารเคมีมากกว่า

คุณสมบัติของอาซิเตด

1. ความต้านแรงดึง	ไตรอาซิเตดมีความเหนียวประมาณ 1.2 กรัม / เดนเยอร์ จึงมักใช้ทอปนกับใยอื่น ใยอาซิเตดชนิดที่ผลิตออกมากที่สุด มีความเหนียว 1.4 กรัม / เดนเยอร์
2. ความมัน	เส้นใยอาซิเตดจะมีความเงามันมาก
3. ความยืดหยุ่น	ผ้าใยอาซิเตดจะทนยับและไม่เสียรูปง่ายเมื่อเกิดรอยยับจะคืนตัวรวดเร็ว ไม่ต้องคดแต่งให้ทนยับ
4. การดูดความชื้น	ดูดความชื้นปานกลางยอมเสียกจึงนิยมทอผสมกับเส้นใย

5. การทนต่อความร้อน	อาซิเตคเป็นใยที่ไม่ทนต่อความร้อนที่ 204.4 องศาเซลเซียสจะละลายติดเตารีด ผ้าอาซิเตคธรรมดาจะไวไฟเท่าวัสดุทอใยอาซิเตคทนความร้อนได้สูงกว่าอาซิเตคธรรมดา
6. ความทนต่อแสงแดด	เมื่อถูกแสงนานๆ จะเสื่อมคุณภาพ เช่นเดียวกับใยชนิดอื่น

6. โพลีเอสเตอร์ (POLYESTER)

โพลีเอสเตอร์หรือเคครอนเป็นเส้นใยสังเคราะห์จากสารอินทรีย์ ปกติโพลีเอสเตอร์ที่ผลิตออกมา มักจะมีสีขาว ไม่ต้องฟอกขาวก็นำมาใช้ประโยชน์ได้ มีความหนาแน่นจำเพาะสูงกว่าไนลอน ทอได้ผ้าเนื้อค่อนข้างแน่น

คุณสมบัติของโพลีเอสเตอร์

1. ความต้านแรงดึง	มีความเหนียวทนต่อแรงดึงมาก ประมาณ 4.5-7.2 กรัม / เคนเยอร์
2. ความมัน	ผิวเรียบเป็นมันมาก ผ้าจึงไม่ค่อยเปื้อน
3. ความยืดหยุ่น	มีความยืดหยุ่นปานกลาง ใยโพลีเอสเตอร์ไม่ค่อยยับ เมื่อยับจะคืนตัวได้เร็ว ไม่ต้องรีด
4. การลดความชื้น	ลดความชื้นได้น้อย เป็นฉนวนไฟฟ้าได้ดี เกิดไฟฟ้าสถิตได้
5. การทนต่อความร้อน	โพลีเอสเตอร์ไม่ทนต่อความร้อน แต่จะทนได้สูงกว่าไนลอน มีจุดละลายที่ 249 องศา
6. ความทนต่อแสงแดด	ทนต่อแสงแดดได้ดี
7. ความทนต่อสารเคมี	ทนต่อสารเคมีได้ดีมาก สารเคมีที่ใช้ในบ้านจะไม่ทำอันตรายต่อใยผ้า

ประโยชน์ใช้สอย โพลีเอสเตอร์จะทนต่อแมลงได้ดีมาก คดช้ำย้อมได้ดี สีไม่ตกทั้งเวลาตากแดดหรือเวลาซัก รักษาง่าย ซักแห้งเร็ว ทนยับได้ดี นิยมใช้ทำเครื่องนุ่งห่มเสื้อผ้า ใช้ผสมกับฝ้ายลินิน เรยอนได้ดีเพื่อเพิ่มหรือลดคุณสมบัติบางประการ เช่น เพิ่มความเหนียว การทนยับ การรักษาง่าย และลดการเกิดไฟฟ้าสถิตของใยโพลีเอสเตอร์

11 ข้อมูลการแต่งกายสมัยอยุธยา (พ.ศ.1893 ถึง พ.ศ.2310)

กรุงศรีอยุธยา เป็นอาณาจักรของคนไทยอีกแห่งหนึ่ง ตั้งอยู่ทางตอนใต้ของอาณาจักรสุโขทัยในบริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาตอนล่าง สมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1 (อู่ทอง) ทรงสถาปนากรุงศรีอยุธยาขึ้นเป็นราชธานี เมื่อ พ.ศ.1893

การแต่งกายของชาวอยุธยา สันนิษฐานว่า คงได้รับอิทธิพลการแต่งกายมาจากอาณาจักรข้างเคียง เช่น ลพบุรี สุโขทัย และล้านนาปะปนกัน เนื่องจากมีเขตแดนติดต่อกัน และมีความผูกพันกันทางเครือญาติอีกด้านหนึ่งด้วย

เครื่องแต่งกายในสมัยอยุธยา เครื่องแบบสำหรับข้าราชการ ขุนนาง ทหาร พระเจ้าอยู่หัวจะเป็นผ้าพระราชทานเสื่อผ้า เครื่องยศให้เป็นรายปี เรียกว่า “ผ้าหวัศรายปี” ผ้าที่พระราชทานให้ใช้สำหรับเข้าเฝ้าในงานพิธีต่าง ๆ มีทั้งที่ทำด้วยผ้าแพรและผ้ามีสลิม ลวดลั่นกันตามตำแหน่งเครื่องแบบข้าราชการ ในสมัยนี้ สรปได้เป็น 3 ชุด คือ

ยุคที่ 1 พ.ศ.1893 ถึง พ.ศ.2171 มี 3 แบบ คือ

1. เสื้อคอแหลม แขนสั้นคอขึ้นข้างมาก ผ่าอกตลอด ปลายแขนคัดเฉียง ทำให้ปลายเขี้ยวเล็กน้อย
2. เสื้อทรงประพาส แบบเสื้อครุย
3. เสื้อกระโจมอก ลักษณะเป็นเสื้อคอกลม แขนสั้น ค้วยาวถึงสะโพก จับให้เป็นรอยจีบแถว หน้าอก

ขุนนางผู้ใหญ่สวมศรีเกท หรือเคียรเกท (สันนิษฐานว่าเป็นลอมพอก) ขุนนางชั้นรองลงมาสวมหมวกยอดแหลมและผ้าโทก การนุ่งผ้ามีทั้งนุ่งโจงกระเบนและนุ่งกางเกงผ้ามี 4 สี ผ้าดำ ผ้าเขียว ผ้าชมพู และผ้าแดง ผ้าแดงใช้ตัดเครื่องแบบทหาร ใช้ในยามสงคราม และตามเสด็จประพาสป่า เพื่อให้เป็นที่สังเกตได้แต่ไกล ป้องกันมิให้ทำอันตรายกันเอง

สมเด็จพระมหาจักรพรรดิทรงราชูปถัมภ์ ทรงสันนิษฐานว่า ผู้ชายไทยเริ่มตัดผมมวยผม คือไว้ผมเฉพาะที่กลางกระหม่อม ดันผมนอกไล่ค่อลงมาโดยรอบ โคนเกลี้ยงคั้งผมพระ บางคนเรียกผมหลักแจว หรือทรงมหาดไทย

ยุคที่ 2 พ.ศ.2173 ถึง พ.ศ. 2275 เสื้อเครื่องแบบขุนนางสมัยนี้มีหลายแบบด้วยกัน เช่น เสื้อเครื่อง เป็นเสื่อผ้าดอกแขนยาว มีทั้งคอปิดและคอตั้ง ผ่าอกตลอด ติดคุมท่อนบน 7 - 8 คม ค้วยาวถึงสะโพก ขลิบปลายแขนและรอบเอวด้วยสีต่าง ๆ เป็นเสื้อเครื่องแบบสำหรับข้าราชการ ชั้นพระยา พระ หลวง ขุน หมื่น

คำว่า “เครื่อง” ในพงศาวดารโยนก หมายความว่า “ทหาร” ดังนั้น “เสื้อเครื่อง” อาจหมายถึง เสื้อทหารก็ได้

เสื้อกุดไต เป็นเสื้อผ้าตาหรือผ้าดอก แขนสั้น คอกกลม มีสายไหมที่คอขลิบปลายแขน และรอบเอวด้วยผ้าต่างสี ตัวสั้นกว่าเสื้อเครื่อง บางครั้งก็สวมแล้วนุ่งผ้าทับ บางครั้งก็สวมทับผ้านุ่ง

เสื้อเสนาภฎ เป็นเสื้อที่พิมพ์ติดลึบเป็นลาย มีสีแดงเหมือนน้ำหมากมากกว่าสีอื่น ที่อกเป็นลายสิงห์ขบ ตามตัวเป็นลายต่าง ๆ กัน มีเกตุศกระลายดอกไม้ ลายคนก เดิมเป็นเสื้อแขนสั้น คงจะเริ่มมีในสมัยสมเด็จพระนเรศวรมหาราช (พ.ศ.2133 ถึง พ.ศ.2148) เป็นเสื้อที่ใช้กันมาเป็นเวลานาน มาจนถึงรัชกาล ที่ ๕ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ แขนเสื้อยาวมาถึงข้อมือ

เสื้อทรงประพาส เป็นเสื้อมีปก คอกกว้างจนยกเป็นอินทรรฆู และต่อแขนยาวจากไหล่ได้ปกออกไป ตัวเสื้อกับแขนเป็นผ้าคนละสี แขนตัดตามลายขวางของผ้า ในรัชกาลสมเด็จพระนารายณ์มหาราช กรมช่างซึ่งเป็นกรมใหญ่ที่สุด ใช้แต่งกับลอมพอกและแต่งกันมาจนถึงรัชกาลที่ 3 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์

เสื้อครุย เป็นเสื้อที่ใช้กันมาก่อนแต่ตั้งแต่งสร้างกรุง อาจเป็นเสื้อผ้าที่เรียกกันว่า “ตานอบ” ที่กล่าวถึงในกถมขเจียรบาล เป็นเสื้อตัวไม่ยาวนัก แขนสั้น ผ่าอกตลอด ตกลงถึงสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช ตัวเสื้อยาวขึ้น แขนกว้างขึ้นแต่เป็นแขนสามส่วน ทำด้วยผ้าขาวบางหรือผ้าโปร่ง ตกแต่งด้วยลายตามฐานะและตำแหน่ง การนุ่งผ้าได้มีแบบแผนสำหรับข้าราชการในสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราชกำหนดไว้ใน “พระดำหรับนุ่งผ้าชีช้าง” มีอยู่ 4 อย่าง คือ เกไล บัวควม บัวบาน และบัวจิบ เครื่องประดับศีรษะของขุนนางข้าราชการ ในเวลาถึงงานพระราชพิธี และงานเสด็จพระราชดำเนินพยุหยาตรา ขุนนางกรมช่างใช้ลอมพอก ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่มีสมุหกลาโหม และสมหนายกใช้หมวกปีกใหญ่ไม่หลบปีกแต่เชิดขึ้นเล็กน้อย ทหารใช้หมวกปีกสั้นมากพอปิดดินผม ส่วนจอมหมวกนายทหารเอกสูงสุดครอบมวยผมอย่างสูงไว้ ภายในมียอดจอมเนินเป็นบัวควม รองรับด้วยบัวควมรอบจอมเบื้องล่าง มีเกี้ยวกระจัง (เครื่องสวมจก) นายทหารรองลงมาคล้ายกันแต่ยอดจอมแหลม หมวกพลทหารยอดจอมมน

ยุคที่ 3 พ.ศ.2275 ถึง พ.ศ.2310

เครื่องแบบข้าราชการในยุคนี้ มีดำรกำหนดไว้ว่าจะต้องแต่งเครื่องแบบเต็มยศ ในงานพระราชพิธี ดังนี้

มหาดเล็ก ได้แก่ หัวหมื่น ซึ่งมีบรรดาศักดิ์เป็นจมื่น เป็นหัวหน้ารับผิดชอบรองลงมา ได้แก่ นายเวร จำ จำห้มแพร ผังเรือพระที่นั่งต้องแต่งเครื่องแบบเต็มยศ นุ่งผ้าสมปักลาย ห่มเสื้อครุยใต้ลอมพอก และคาดผ้าเกี่ยวกับบรรดาศักดิ์ สะพายดาบตามตำแหน่ง

มหาดเล็กธรรมดา นุ่งผ้าลาย ห่มเสื้อครุย ใต้พอกเกี้ยว ถิ่นเสด็จไปทอศพระเนตรการมหรสพ เจ้ากรม ปลัดกรม นุ่งสมปักลาย ห่มเสื้อครุย เจ้ากรมสะพายกระบี่ ปลัดกรมขัดดาบ หัวหมื่น สะพายดาบ ถือหอก ถ้างานไม่ไหวไค่นัก ให้แต่งกายนุ่งผ้าสมปักใต้เสื้อครุย คาดดาบ ถ้างาน

เสียงอันตราย เช่น ทอดพระเนตรเสื่อในวัง จึงให้นั่งผ้าไหมเขียว ผ้าเขียว ถ้าแห่ออกนอกวังให้นั่งผ้าแกมไหม ห่มเสื่อหนาว นุ่งผ้าเขียว ถ้าเสด็จออกงานทำนองสวนสนามในวัง หรืองานที่ไม่สำคัญนอกวัง เป็นงานปกติให้นั่งสมปัก ห่มเสื่อครย คาคดาบ งานเต็มยศให้นั่งสมปักลาย ห่มเสื่อครยใส่พอกเขียวตามบรรดาศักดิ์ เจ้ากรมสะพายกระบี่ ปลัดกรมคาคดาบ หัวหมื่นถือดาบ สะพายดาบ

การนุ่งผ้า ผ้านุ่งที่สำคัญที่สุด คือ “ผ้าสมปัก” เพราะเป็นผ้าทางราชการ ยศก็คี่สังกัคก็คี่สังเกตได้จากผ้าสี โดยปกติไม่นุ่งกัน นอกจากเข้าเฝ้าหรือตามเสด็จพระราชดำเนิน แม้แต่นุ่งจากบ้านจะเข้าวังก็ใช้ผ้าอื่นนุ่งมาก่อน สมปักให้ทนายถือตามมานุ่งในวัง

ผ้าสมปัก เป็นผ้าไหมหน้าแคบต้องต่อให้กว้าง โดยใช้ผ้าสองผืนต่อกัน เรียกว่า “เพลาะ” เมื่อเพลาะแล้วจะกว้างประมาณ 160 เซนติเมตร ซึ่งกว้างกว่าผ้านุ่งธรรมดา 1/4 ยาว 1/2 เวลานุ่งเต็มยศ ใช้ผ้าสมปักลายต่าง ๆ เวลานุ่งเข้าเฝ้าตามปกติ นุ่งผ้าไหมสีต่าง ๆ ผ้าสมปักที่มีเกียรติยศสงสด คือ สมปักปม เป็นสมปักที่ทอด้วยไหมมีลายดอกเป็นตา ๆ สมปักที่ต่ำสุด คือสมปักริ้ว

ในยามปกติไม่มีกรงานสำคัญ ขุนนาง ข้าราชการ ก็คงนุ่งผ้าผืนท่มผืนเหมือนชาวบ้านทั่วไป แม้ในยามเข้าเฝ้าพระเจ้าอยู่หัวตามปกติประจำวันที่ไม่มียงานพระราชพิธี หรือรับแขกเมือง ขุนนาง ข้าราชการก็คงแต่งกายตามอิริยาศัย นุ่งโจงกระเบน สวมเสื้อบ้างไม่สวมเสื้อบ้างเนื่องจากอากาศร้อน

การแต่งกายสมัยอยุธยา (พ.ศ.1893 ถึง พ.ศ.2310) ได้หลักฐานจากภาพจิตรกรรมฝาผนังและไม้แกะสลัก เป็นต้น จัดแสดงไว้ 2 หน้า

ภาพที่ 34 แสดงลักษณะการแต่งกายในสมัยอยุธยา

หุ่นทหารหญิง หรือนักรบหญิง ไร่หมทรงดอกกระพุ่ม ด้านหลังปล่อยยาวคาดผ้าตะเบงมาน นุ่งผ้าโจงกระเบน อาวุธดาบสองมือ ไม่สวมรองเท้า

หันทหารชาย ไว้หมทรงหลักแจว หรือทรงมหาดไทย เสื้อคอกลม มีแถบที่แขน(บอกยศ ตำแหน่ง) นุ่งกางเกงสามส่วนมีแถบ มีผ้าคาดเอว มีคาบเป็นอาวุธ ไม่สวมรองเท้า

ทรัพย์สินที่เป็นปัจจัยแก่การแต่งกาย

ทรัพย์สินที่เป็นปัจจัยสำคัญต่อการนำมาสร้างเครื่องแต่งกายของชาวกรุงศรีอยุธยา ได้แก่ ผ้า ประเภทต่างๆ ทอง เงิน อัญมณี และเครื่องหอมประทีนตัวต่างๆ

ทองคำ เป็นแร่ที่มีความสำคัญต่อชาวอยุธยาอย่างสูง เพราะนอกจากจะนำมาสร้างเป็นเครื่องทองรูปพรรณ หรือเครื่องถนิมพิมายพารณ์ประดับตกแต่งร่างกายทุกชนชั้นแล้ว ชาวอยุธยายังนำทองคำมาสร้างเป็นพระพุทธรูป สร้างงานศิลปกรรมและงานประณีตศิลป์ต่างๆ

สำหรับอัญมณี เช่น พลอยสีต่างๆ อัญมณี และมุก นั้น มีแหล่งอยู่ตามหัวเมืองต่างๆ ของกรุงศรีอยุธยา จุดหมายพ่อค้าชาวฮอลันดากล่าวว่ามีการนำเอาอัญมณีทอง และเงินเข้ามาด้วยเหมือนกัน

ผ้าไทยสมัยอยุธยา

สมัยอยุธยา (พ.ศ.1893-2310)

ตำนานวังเก่า ในประชุมพงศาวดารภาคที่ 63 ทำให้ทราบว่ากรุงศรีอยุธยามีแหล่งขายผ้าต่าง ๆ หลายแห่ง กล่าวได้ว่าเป็นตลาดจำหน่ายผ้าที่ใหญ่มาก ดังความว่า "...บ้านป่าชมภูขายผ้าชมภูคาด ราดคดคดหนึ่งไก่อ ผ้าชมภูแล้ว ผ้าดิบแล้ว ย่านป่าไหม ป่าเหล็กฟากถนนซีกหนึ่ง ขายไหมครุยไหมพื้นไหมเบญจพรรณ ย่านป่าฟูกขายแต่ฟูกแลหมอนเมาะ ย่านทูนหมากก็ว่าเสื้อเขียว เสื้อขาว เสื้อจิบเอว เสื้อฝักกอก เสื้อกรอมหัว กางเกงเขียว กางเกงขาว ถ่วมตักหลาด ล่วมแล้ว จูงหมากตักหลาดปึกทอง ประดับกระจก จูงหมากแล้ว จูงยาสูบปึกทองประดับกระจก จูงยาสูบ ผ้าลายต่างกันสำหรับทั้งทานของพลตักหลาดปึกทอง ประดับกระจก ของพลแถวตักหลาดเขียวแดงแล้วรับผ้าแจกจากวัดแก้วฟ้า วัดลอดช่องมาใส่ร้านขาย ...ป่าหน้าพระกาล มีร้านชำขายหัวใน โกรงในปิ่นฝ้าย นอกจากนี้มี ...ย่านป่าผ้าเหลือง ย่านจวนคลังทำหีบฝ้ายขาย ย่านป่าต้องขาย ฝ้าย" ย่านทั้งหมดดังกล่าวเป็นแหล่งที่ขายผ้า และของที่เกี่ยวเนื่องกับผ้า จะเห็นว่ามีทั้งผ้าฝ้าย ผ้าไหม ผ้าแพร ผ้าสองปีกหรือสมปัก เจริงปม ผ้าปล และผ้าจวน ขายเส้นด้ายและอุปกรณ์การปั่นด้าย แสดงให้เห็นว่า มีการทอผ้ากันมาก นอกจากนี้ยังรู้จักเย็บเสื้อหลายแบบ ทั้งเสื้อจิบเอว เสื้อสวมหัวเสื้อผ้าด้านหน้าที่เรียกกันครั้งนั้นว่า เสื้อฝักกอก รัดเข็ม กางเกงและนุ่งกางเกงด้วย ส่วนของใช้อื่น เช่น จูงหมาก จูงยาสูบ ของพล ก็ทราบว่าเป็นประดิษฐ์จากผ้าตักหลาดเป็นส่วนมาก และตกแต่งให้สวยงามด้วยการปักไหมทองหรือ คั้นทองแล้วประดับกระจก ซึ่งน่าจะคล้ายกับจูงต่าง ๆ ที่ส่งมาจากอินเดียในปัจจุบัน

ภาพที่ 35 แสดงลักษณะลวดลายผ้าและสีเส้นสมัยอยุธยา

สมัยกรุงศรีอยุธยาใช้ผ้าเป็นเครื่องหมาย

ในสมัยกรุงศรีอยุธยาที่มีความนิยมใช้ลวดลายหรือสีเป็นเครื่องหมายแสดงฐานะและตำแหน่งของผู้สวมใส่ ข้าราชการที่ทำความดีความชอบ พระเจ้าแผ่นดินก็จะทรงมีบำเหน็จรางวัลให้และของอย่างหนึ่งที่ใช้ปูนบำเหน็จรางวัลก็คือ ผ้า ขุนนางจะรับพระราชทาน ผ้าสีมับัก ใ้รุ่งเช้าใส่ ผู้ท้าวจะทท่นนี้เปรียบเสมือนเงินเดือน แต่พระราชทานรายปี เรียกว่า ผ้าหวัครายปี ผ้าสมปักก็มีหลายชนิด สำหรับฐานและตำแหน่งแตกต่างกัน เช่น สมปักลายหัวหมั้นนายเวร ใช้ สมปัก โหมเจ้ากรมปลัดกรมใช้ ส่วนมหาดเล็กใช้ผ้าลายบางที่การนุ่งผ้าสมปักก็ขึ้นอยู่กับ โอกาสหรือพิธีบางอย่างอีกด้วย ในการนำผ้ามาใช้เป็นเครื่องนุ่งห่มนั้น คนไทยมีความเชื่อในเรื่องสีด้วย ซึ่งมาจากการเชื่อถือเรื่องเทวดาสี่ปดเคราะห์แม่ชื่อ 7 องค์ แต่ละองค์มีสีกายแตกต่างกันไป ซึ่งก็คือสีประจำวันทั้งเจ็ดนั่นเอง นั่นคือ วันอาทิตย์สวมเสื้อผ้าสีแดง วันจันทร์สวมสี ขาวนวล วันอังคารสวมสีชมพู วันพุธสวมสีเขียว วันพฤหัสบดีสวมสีเหลืองอ่อน วันศุกร์สวมสีฟ้าอ่อน และวันเสาร์สวมสีดำ คนโบราณกำหนดวันนุ่งผ้าใหม่เป็นแบบข้างขึ้นข้างแรม เช่น ขึ้น 4,6,9 ค่ำ ตัดผ้า เย็บผ้า นุ่งผ้าใหม่ดี จะได้ลาภ แรม 4,11 ค่ำ ตัดผ้า เย็บผ้า นุ่งผ้าใหม่ดี มีลาภ เป็นต้น

ความเชื่อเกี่ยวกับลายผ้าไทย

ลายที่จะนำมาเป็นผ้ามัดหมี่และผ้าขิดนั้นเกิดจากอิทธิพลความเชื่อในเรื่องต่างๆดังนี้

1. ลายจากทางศาสนา ได้แก่ ลายหอปราบธาตุ ลายใบสิม ลายพญานาค ลายธรรมาสน์ ลายใบเสมา
2. ลายจากสัตว์ ได้แก่ ลายนกยูง ลายผีเสื้อ ลายจอนฟอน (พังพอน) ลายสิงโต ลายช้าง ลายม้า ลายแมงป่อง ลายเสือ ลาย งูเหลือม ลายเขี้ยวปลา และลายปีกไก่
3. ลายจากพืช ได้แก่ ลายหมากบถ ลายดอกพุดซ้อน ลายงา ลายดอกแก้ว ลาย ดอกพิกุล ลายดอกจัน ลายหนามแท่ง ลายดอกบานเย็น ลายคันสน ลายดอกสร้อย ลายดอกผักแว่น

ส่วนผ้าขิดลายที่นิยมใช้ทอได้แก่ ลายขิดแคมั่ว ลายขิดแมลงป่องยักษ์ ลายขิดกาบขอปะแจ

ลายฉิดกาบขันหมากเบ็ง ลายฉิดนาค แปลง ลายฉิดคอกกรัก ลายฉิดขอเครือ ลายฉิดหอปราสาท ลายฉิดกาบใหญ่เป็นต้น

จากการให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับลาย พบว่าชาวบ้านมีการประดิษฐ์ลายแบบดั้งเดิม อยู่อาจเป็นเพราะได้รับการถ่ายทอดในการประดิษฐ์ลาย ส่วนการเปลี่ยนแปลงลายหมีจะมีบ้าง การนำลายเก่ามาผสมลายใหม่ เช่น ลายดอกแก้วผสมลาย โคมเจ็ด เป็นต้น

ความเชื่อต่าง ๆ ชาวบ้านถือเป็นของศักดิ์สิทธิ์ โดยเฉพาะลายที่นำมาเป็นลายแล้วจะต้องพิถีพิถันในการเลือกลายเป็น อย่างมาก คือต้องทำตามจุดประสงค์ของกิจกรรม เช่น ลายที่นำไปถวายพระครูจะเป็นลายแบบใดสำหรับคนมีอำนาจวาสนาควรจะใช้ลายแบบใด

นอกจากที่จะเกี่ยวข้องกับศาสนาแล้วยังมีความเชื่อที่เกี่ยวกับวิถีชีวิตและสิ่งแวดล้อมของมนุษย์ด้วย เช่น ลายเกี่ยวกับสัตว์ เกี่ยวกับพืชและความคิดสร้างสรรค์ของช่าง ซึ่งลายต่าง ๆ ในสมัยก่อนจะไม่ทอปะปนกันจะแยกออกจากกันโดยเด็ดขาด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมีความเชื่อว่ายายที่ไม่เหมาะสมกับงานนั้น ๆ จะไม่ได้รับความนิยมนและที่สำคัญจะไม่ได้บุญได้กุศลไม่รู้จักกาลเทศะประกอบกิจอันใดก็จะไม่เจริญรุ่งเรือง

12. วิเคราะห์และสรุปผลข้อมูล เพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบ

12.1 วิเคราะห์และสรุปความสัมพันธ์ของพฤติกรรม และรูปแบบของชุดพนักงานชุดกัปตันหญิง

พนักงานกัปตันหญิง มีหน้าที่คอยดูแลความเรียบร้อยของการบริการของพนักงาน และคอยดูแลเรื่องความเป็นระเบียบในด้านต่างๆของห้องอาหารและยังเป็นผู้ที่คอยรับคำแนะนำติชมจากแขกที่มารับประทานอาหาร จึงเป็นส่วนที่เสริมสร้างภาพพจน์ที่ดีให้แก่สถานที่ และสร้างความประทับใจให้แก่ผู้ที่เข้ามารับประทานอาหาร

กัปตันหญิงควรเป็นผู้มีกิริยามารยาท สุภาพ สุภาพเรียบร้อยมีความคล่องแคล่วในการทำงาน และมีความอดทน ดังนั้นการออกแบบชุดพนักงานกัปตัน จึงควรเป็นชุดที่สื่อให้เห็นถึงเอกลักษณ์ที่แตกต่างจากพนักงานทั่วไปเพื่อให้แขกสามารถแยกแยะได้ และควรเป็นชุดที่ดู สง่า ภูมิฐาน นอกจากนี้ยังต้องเป็นชุดที่ใส่แล้วคล่องตัว ไม่อึดอัด เนื่องจากจะต้องใช้ชุดในการทำงานหลายชั่วโมงควรมีกระเป๋าสสำหรับพกปากกาและสมุดจดคิดตัวไปด้วย เพื่อความสะดวกในการปฏิบัติงาน

จากข้อมูล สามารถสรุปวิเคราะห์รูปแบบของชุดพนักงานกัปตันหญิงที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้งาน โดยคำนึงถึงคุณสมบัติต่างๆ ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงการวิเคราะห์รูปแบบของชุดพนักงานกับคันทันหญิง

เงื่อนไขในการพิจารณา	ชุดอยุธยาแบบเสื้อเครื่อง	ชุดกระโจมอก	เสื้อทรงประกาศ	เสื้อครุย	เสื้อเสนาภู่	ชุดสากล
เหมาะสมกับบรรยากาศ	2	2	2	3	2	1
สวยงามสะดุดตา	3	2	3	3	2	1
แสดงถึงเอกลักษณ์วัฒนธรรม	2	1	3	3	1	1
คล่องตัวในการทำงาน	1	2	2	3	3	3
ภูมิฐาน	3	2	2	2	3	3
รักษาทำความสะอาดง่าย	1	2	2	2	3	3
รวม	12	11	14	16	14	12

* วิเคราะห์โดยให้ค่าความสำคัญเท่ากัน *

สรุป เลือกชุดไทยสมัยอยุธยาแบบเสื้อครุย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เหตุผล สามารถแสดงเอกลักษณ์วัฒนธรรมสมัยอยุธยาได้อย่างชัดเจน โดยนำมาประยุกต์ เพื่อเหมาะสมกับสถานที่และเข้ากับยุคสมัยปัจจุบัน

ชุดพนักงานเสิร์ฟ

พนักงานเสิร์ฟทั้งชายและหญิง มีหน้าที่ในการบริการเสิร์ฟอาหาร และคอยให้บริการอำนวยความสะดวก ระหว่างการรับประทานอาหารให้แก่แขก

คุณสมบัติของพนักงานเสิร์ฟ ควรเป็นผู้มีกิจกรรมายาท สุภาพ อ่อนน้อม มีมนุษยสัมพันธ์ดี เป็นกันเอง คล่องแคล่ว และบริการแขกด้วยความจริงใจ เพื่อสร้างความประทับใจแก่แขกผู้มาใช้บริการขณะนั้นและในโอกาสต่อไป ดังนั้นชุดพนักงานเสิร์ฟที่จะต้องออกแบบ จะต้องเป็นชุดที่นำมามอง สวย สะดุดตา เข้ากับบรรยากาศของห้องอาหารดูมีเอกลักษณ์ ชุดต้องใส่สบายไม่อึดอัด สามารถปฏิบัติงานได้อย่างคล่องแคล่ว เคลื่อนไหวได้สะดวก ไม่ดูรุ่มร่ามจนเกินไป และควรมีกระเป๋าสสำหรับพกปากกา และสมุดจกรายการอาหารติดตัวตลอดเวลาด้วย

จากข้อมูลสามารถสรุปการวิเคราะห์ชุดพนักงานเสิร์ฟ เป็นตารางโดยคำนึงถึงคุณสมบัติต่างๆ ดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงการวิเคราะห์รูปแบบของชุดพนักงานเสิร์ฟทั้งชายหญิง

เงื่อนไขในการพิจารณา	ชุดอยุธยาแบบเสื้อเครื่อง	ชุดกระโจมอก	เสื้อทรงประกาศ	เสื้อครุย	เสื้อเสนาภรณ์	ชุดสากล
เหมาะสมกับบรรยากาศ	2	3	2	3	2	1
สวยงามสะดุดตา	3	2	3	3	1	1
แสดงถึงเอกลักษณ์วัฒนธรรม	2	2	2	2	3	3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คล่องตัว ในการ ทำงาน	1	2	2	2	3	3
รวม	9	11	12	14	10	9

* วิเคราะห์โดยให้ค่าความสำคัญเท่ากัน *

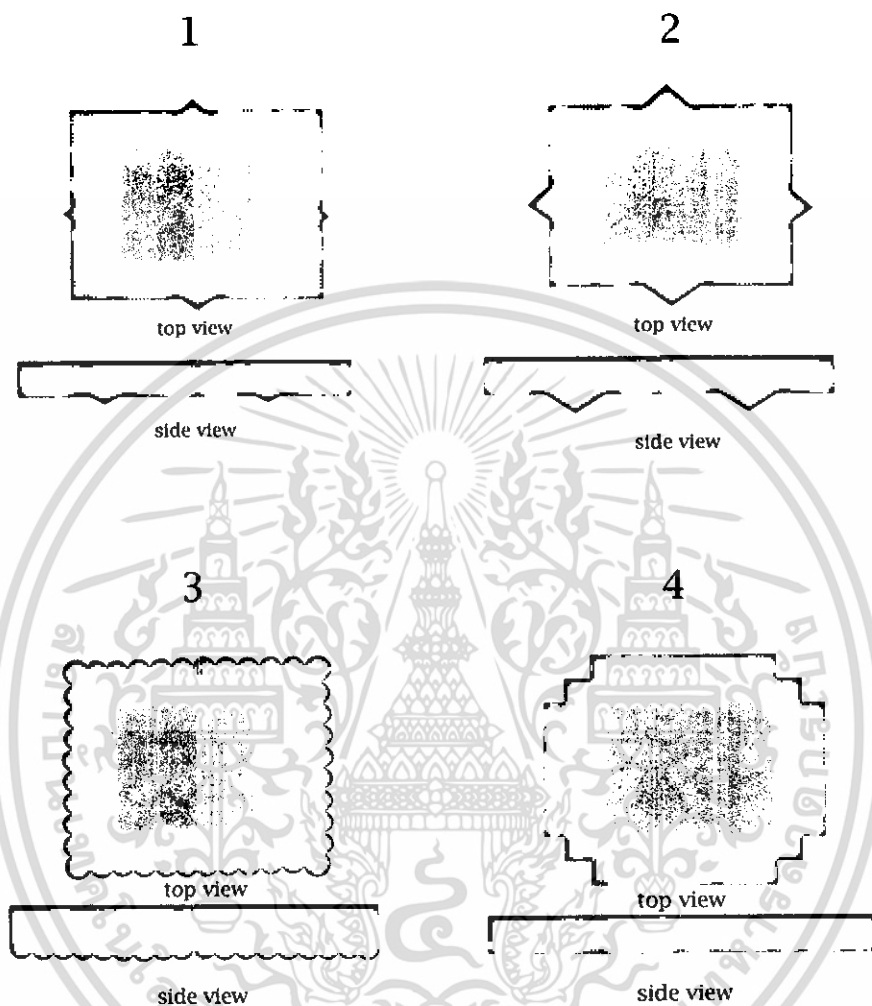
สรุป เลือกชุดไทยสมัยอยุธยาในรูปแบบเสื้อครุย
เหตุผล สามารถแสดงถึงเอกลักษณ์ไทยในสมัยอยุธยาได้ โดยประยุกต์เพื่อสอดคล้องเข้ากับรูปแบบ
การทำงาน รวมถึงเหมาะสมกับสถานที่ และเข้ากับยุคสมัยในปัจจุบัน

ผ้าปูโต๊ะ

เลือกการปูโต๊ะแบบปู 1 ผืน โดยที่การปูจะให้เห็นถึงเนื้อไม้ปูโดยทำมุมเทียบกับโต๊ะ

- ผ้า เป็นผ้าที่มีการออกแบบลวดลายในส่วนต่างๆของผ้าสีที่ใช้ควรเป็นสีที่มีความต่างกับผ้าใน
ส่วนของ table runner แต่อยู่ในโทนสีเดียวกันเพื่อความกลมกลืน และเป็นผ้าที่เหมาะสมกับการ
สกรีนมีความคงทน ผ้าที่เหมาะสม คือ ผ้าฝ้าย

ขนาดของผ้าปูโต๊ะที่ใช้ในห้องอาหารนี้มีแบบ 2 ที่นั่ง 4 ที่นั่ง 6 ที่นั่ง และ 8 ที่นั่ง โดยลักษณะโต๊ะ 4 ที่นั่ง
และ 6 ที่นั่ง จะใช้การต่อโต๊ะเข้าด้วยกันทั้งหมด 2 โต๊ะส่วน 8 ที่นั่ง จะต่อโต๊ะ 3 โต๊ะ
จากข้อมูลดังกล่าวสามารถนำมาวิเคราะห์รูปแบบของผ้าปูโต๊ะ ได้ดังนี้

ลักษณะการปลูกข้าวแบบต่างๆ

ภาพที่ 36 แสดงลักษณะการปลูกข้าวแบบต่างๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3 แสดงผลการวิเคราะห์รูปแบบผ้าปูโต๊ะที่เหมาะสมกับห้องอาหารไทยศาลาทิพย์

พิจารณา	1	2	3	4
ความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อม	2	2	2	2
ความสวยงาม	2	3	2	2
การต่อโต๊ะ	3	3	3	1
รวม	7	8	7	5

* วิเคราะห์โดยให้ค่าความสำคัญเท่ากัน*

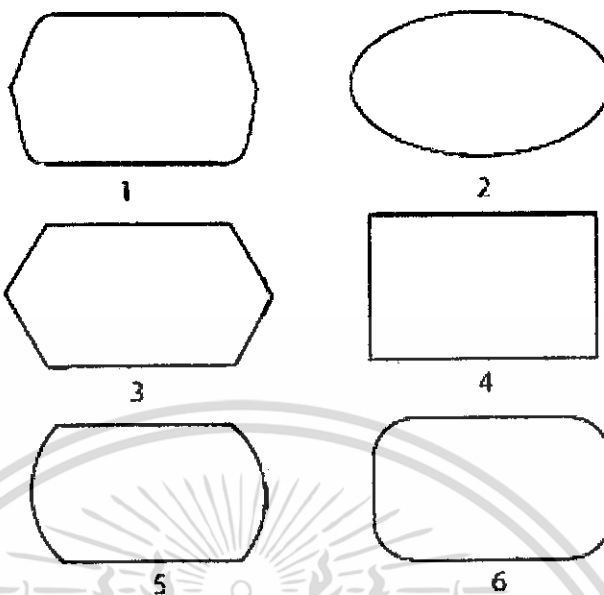
สรุป เลือกผ้าปูโต๊ะแบบที่ 3 คือแบบปูทะแยงมุมกับโต๊ะอาหารตรงขอบและปลายผ้าจะมีการทาลวดลายเพื่อความสวยงาม

คำรองงาน

ใช้สำหรับกันการเประเปื้อน โดยการปูทับลงบนผ้าปูโต๊ะอีกทีหนึ่ง ผ้าที่ใช้ควรเป็นผ้าที่สามารถดูดซับน้ำได้ดี มีความคงทนต่อการซักรีด และทำความสะอาด

ลักษณะการวางลายควรวางลายในบริเวณริมผ้ามากกว่าการวางลายแบบเต็มผืน เนื่องจากลายจะถูกโชว์ให้เห็นเพียงส่วนที่พ้นภาชนะออกมาเท่านั้น

จากข้อมูลดังกล่าว สามารถนำมาวิเคราะห์รูปแบบของคำรองงานที่เหมาะสมกับห้องอาหารไทยศาลาทิพย์ดังนี้

ภาพที่ 37 แสดงลักษณะผังรองงาน แบบต่างๆ

ตารางที่ 4 แสดงการวิเคราะห์รูปแบบของผังรองงานที่เหมาะสมกับห้องอาหาร ไทยศาลาทิพย์

เงื่อนไขในการพิจารณา	แบบที่1	แบบที่2	แบบที่3	แบบที่4	แบบที่5	แบบที่6
ความสอดคล้องกับรูปแบบ	3	2	1	3	3	1
พื้นที่ใช้สอย	3	2	3	3	2	2
ความสวยงาม	1	1	3	2	2	2
ทำความสะดวกง่าย	3	1	1	3	2	1
รวม	10	6	8	11	9	7

วิเคราะห์โดยให้ค่าความสำคัญเท่ากัน

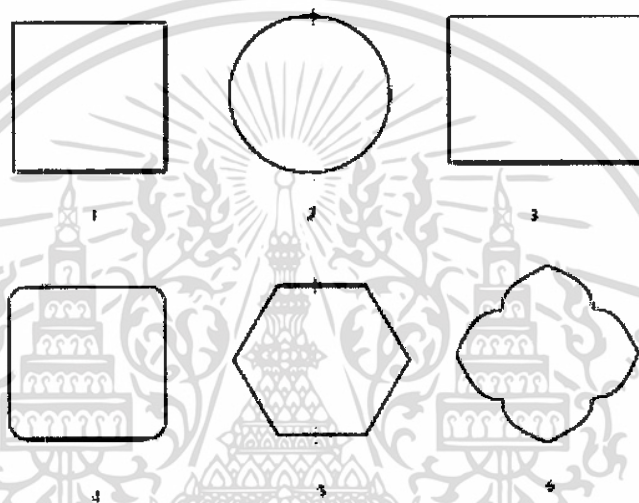
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และห้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สรุป เลือกผ้ารองจานในแบบที่ 4 ซึ่งมีความเหมาะสมในทุกๆด้าน

ผ้ารองแก้ว

ใช้สำหรับรองแก้วขณะทำการเสิร์ฟเครื่องดื่มควรใช้ผ้าที่มีคุณสมบัติในการซึมซับน้ำได้ดี ทำความสะอาดง่าย ลวดลายที่ใช้ควรเป็นลายที่สอดคล้องกับผ้าปูโต๊ะและผ้ารองจาน และควรมีขนาดใหญ่กว่าฐานรองแก้ว

จากข้อมูล สามารถวิเคราะห์รูปแบบของผ้ารองแก้วที่เหมาะสมกับห้องอาหารไทยศาลาทิพย์ได้ดังนี้

ภาพที่ 38 แสดงลักษณะของผ้ารองแก้วแบบต่างๆ

ตารางที่ 5 แสดงผลการวิเคราะห์รูปแบบผ้ารองแก้วที่เหมาะสม

เงื่อนไขการพิจารณา	แบบที่1	แบบที่2	แบบที่3	แบบที่4	แบบที่5	แบบที่6
ความสอดคล้อง	3	2	2	1	1	3
ความสวยงาม	1	1	2	2	2	3
พื้นที่ใช้สอย	3	3	3	2	3	3
ความง่ายในการผลิต	2	3	2	2	1	1
รวม	9	9	9	7	7	10

* วิเคราะห์โดยให้ค่าความสำคัญเท่ากัน*

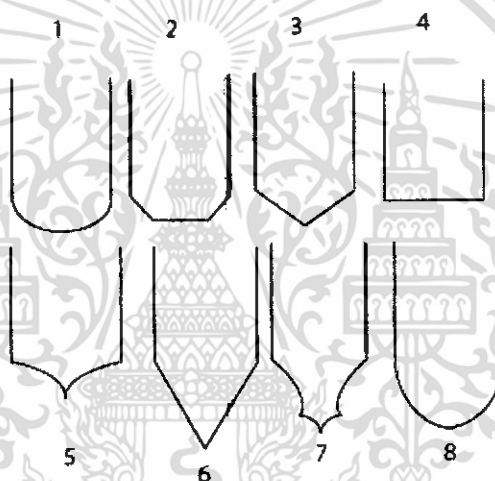
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สรุป เลือกแบบที่ 6 เนื่องจากมีความสอดคล้องกับลักษณะของผ้าปูโต๊ะและผ้ารองจานอีกทั้งยังมีความโค้งที่คล้ายกลีบดอกไม้แสดงถึงความวิจิตรของลายผ้าได้อย่างชัดเจน

Table runner

ใช้สำหรับปูภาคโต๊ะอาหารในทางยาว เป็นส่วนในการตกแต่งโต๊ะอาหารให้มีความสวยงามและเป็นส่วนที่แสดงลวดลายผ้าอย่างชัดเจน การออกแบบจึงเป็นส่วนที่สำคัญเนื่องจากtable runner เป็นจุดเด่นของโต๊ะอาหารซึ่งสามารถส่งเสริมบรรยากาศบนโต๊ะอาหารให้ดูมีความเป็นไทยที่มากขึ้น

ผ้าที่ใช้ควรเป็นผ้าที่มีความคงทนไม่ยับง่าย ทนต่อการซักรีด มีความมันวาวเพื่อเพิ่มความโดดเด่นให้กับผ้า สีที่ใช้ควรเป็นสีที่มีความเข้มหรืออ่อน ตัดกับชุดสิ่งทอบนโต๊ะอาหารแต่เป็นสีที่อยู่ในโทนเดียวกันเพื่อสร้างความโดดเด่นให้กับตัวผ้า

ภาพที่ 39 แสดงลักษณะของชายtable runner ในลักษณะต่างๆ

ตารางที่ 6 แสดงผลการวิเคราะห์ชายผ้าtable runner ที่เหมาะสมกับห้องอาหาร ไทยศาลาทิพย์

เงื่อนไขในการพิจารณา	แบบที่1	แบบที่2	แบบที่3	แบบที่4	แบบที่5	แบบที่6	แบบที่7	แบบที่8
ความสอดคล้อง	2	2	3	3	1	3	1	3
ความสวยงาม	1	1	3	2	2	3	2	3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลักษณะ ความเป็น ไทย	2	1	3	1	1	3	2	2
ความง่าย ในการ ผลิต	2	3	1	3	1	1	2	1
รวม	7	7	10	9	5	10	7	9

* วิเคราะห์โดยให้ค่าความสำคัญเท่ากัน *

สรุป เลือกใช้การออกแบบชายผ้า table runner ในแบบที่ 3 เนื่องจากมีลักษณะที่มีความกลมกลืนกับโต๊ะอาหารและชายผ้ามีการตัดให้มีลักษณะเหมือนลายไทยมีความสวยงาม อ่อนช้อย ส่งผลให้ลวดลายมีความเด่นชัดมากขึ้น

ผ้าเช็ดปาก

ผ้าเช็ดปากมีความสำคัญคือ ใช้เป็นผ้ากันเปื้อนสำหรับแขกที่เข้ามารับประทานอาหารใช้สำหรับเช็ดปากหรือเช็ดมือ ควรเป็นผ้าที่มีความอ่อนนุ่มและมีเนื้อหนาพอสมควรเพื่อให้สะดวกในการพับเป็นรูปร่างต่างๆซึ่งจะมีตัวช่วยในการจัดโต๊ะอาหารมีความสวยงาม นอกจากนี้ควรมีคุณสมบัติในการซึมซับน้ำที่ติดต่อการจัดโต๊ะอาหารทำความสะอาด ซักรีด ได้ง่ายสีที่ใช้ควรเป็นสีที่เข้ากับผ้าปูโต๊ะการใช้สีอ่อนจะทำให้โต๊ะดูว่างขึ้น สวยตา ส่วนการใช้สีเข้มจะทำให้โต๊ะดูแคบลง

ในส่วนของลาย ถ้าผ้าปูโต๊ะมีลวดลายที่ดูเยอะอยู่แล้วก็ไม่ควรมีลวดลายบนผ้าเช็ดปากอีก เพราะจะทำให้ดูลายตาหรือถ้ามีก็ควรมีในบางส่วนเพื่อความสวยงาม แต่ถ้าผ้าปูโต๊ะเป็นผ้าพื้นสีเรียบก็ควรเพิ่มลวดลายที่ผ้ารองจาน หรือผ้าเช็ดปากเพื่อจะทำให้การจัดโต๊ะนั้นไม่ดูเรียบจนเกินไป

เบาะรองนั่ง

เป็นส่วนที่ใช้สำหรับรองรับการนั่งของแขกที่มาใช้บริการจึงควรใช้ผ้าที่มีเนื้อหนาพอสมควรและมีความอ่อนนุ่มนั่งแล้วไม่เลื่อนหลุดไปมา ทนการเสียดสีได้ดี

สีที่ใช้ควรเป็นสีในเฉดที่เข้มเพื่อช่วยในการปกปิดรอยเปื้อนเพราะระยะเวลาในการทำทำความสะอาดไม่บ่อยนักประมาณ 2 อาทิตย์ต่อครั้ง หรือถอดซักเฉพาะวันที่เกิดคราบเปื้อน

สรุป เบาะรองนั่งของห้องอาหารไทยศาลาทิพย์ควรมีลักษณะดังนี้

- ใช้ผ้าที่มีความแข็งแรง ทนทาน
- ควรใช้ผ้าสีเข้มควรเป็นสีในโทนเดียวกับผ้าปูโต๊ะเพื่อให้สอดคล้องกันและช่วยในการปกปิดรอยเปื้อน
- การยัดเยียดติดกับเก้าอี้จะใช้รูปแบบเดิมคือใช้แบบแผ่นไม้กระดานเพื่อถ่วงน้ำหนักและมีพองน้ำหุ้มบุด้านบนมีชิปรูปดอกเบาะ
- มีขนาดความเบาะของเดิมที่ใช้อยู่

สมุดเก็บบิล

ควรเลือกใช้ผ้าที่มีความสวยงามมีการเคลือบมันเพื่อกันน้ำ ลวดลายที่ใช้ไม่ควรมีมากเกินไปและมีความสอดคล้องกับผลิตภัณฑ์สิ่งทอที่ใช้ภายในห้องอาหาร

สรุป ใช้ผ้าฝ้ายเนื้อบางผิวมันสามารถทำความสะอาดและทำการสกรีน การปัก ได้ โดยใช้ขนาดเท่ากับของเดิม เพราะเป็นขนาดมาตรฐานของสมุดเก็บบิลที่ใช้ภายในโรงแรม

วิเคราะห์และสรุปขนาดสัดส่วนที่เหมาะสมกับผลิตภัณฑ์

1.วิเคราะห์โต๊ะและเก้าอี้ที่ใช้ภายในห้องอาหาร

ขนาดของโต๊ะที่ใช้ในการออกแบบ คือ

- 1.1 โต๊ะขนาด 2 ที่นั่ง พื้นที่หน้าโต๊ะ 60 X 75 สูง 75 ซม.
 1.2 โต๊ะขนาด 4 ที่นั่ง พื้นที่หน้าโต๊ะ 75 X 120 สูง 75 ซม.

เก้าอี้รับประทานอาหาร

ความสูงจากพื้นถึงที่นั่ง 45.5 ซม.

2.ลักษณะการปูผ้าปูโต๊ะ

ใช้ผ้า 1 ผืนปูโต๊ะในมุมเที่ยงเพื่อให้มีช่วงของขอบโต๊ะเพื่อเห็นเนื้อไม้

ขนาดของผ้าปูโต๊ะจากพื้นที่หน้าโต๊ะบวกกับระยะชายผ้าที่ทิ้งลงมาจากขอบโต๊ะจะได้ขนาดของผ้าปูโต๊ะดังนี้

สำหรับโต๊ะ 2 ที่นั่ง ผ้าผืนบนมีขนาด 90 X 105 ซม.

สำหรับโต๊ะ 4 ที่นั่ง ผ้าผืนบนมีขนาด 105 X 105 ซม

3. ขนาดของผ้ารองจาน

ขนาด 34 X 42 ซม.

4. ขนาดของผ้าเช็ดปาก

ขนาด 50 X 50 ซม

5. ขนาดของผ้ารองแก้ว

ขนาดของฐานแก้ว เส้นผ่านศูนย์กลาง 5.5 ซม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขนาดของผ้ารองแก้ว เส้นผ่านศูนย์กลาง 9 ซม.

6. ขนาดของ table runner

ขนาดที่ใช้กับที่นั่ง 2 ที่ ความยาวโต๊ะ คือ 60 x 75 ซม.

ความยาวของชายผ้าปูโต๊ะวัดจากขอบโต๊ะถึงปลายผ้า 37 ซม.

ความยาวของชายผ้า table runner วัดจากขอบโต๊ะถึงปลายผ้า

ที่เหมาะสม คือ 25 ซม.

ดังนั้น ขนาดของผ้า table runner ที่เหมาะสม คือ 30 x 220 ซม.

7. ขนาดของสมุดเก็บบิล

ขนาด 30 X 20 ซม.

8. ขนาดของเบาะรองนั่ง

ขนาด X 45 ซม.

9. ชุดพนักงานกัปตันหญิง

เนื่องจากจำนวนพนักงานกัปตันหญิงในห้องอาหาร ไทยศาลาทิพย์ที่มีเพียง 1 คน ดังนั้น จึงใช้วิธีวัดเฉพาะคน เพราะมีความเหมาะสมที่สุด ไม่จำเป็นต้องกำหนดขนาดมาตรฐาน

10. ชุดพนักงานเสิร์ฟชาย หญิง

จากขนาดสัดส่วนมาตรฐานคนไทย ชาย หญิง จะอยู่ในช่วงระหว่างช่วงความสูง ประมาณ 150 - 175 ซม. ดังนั้น เพื่อความสะดวกในการกำหนดขนาดเสื้อควรกำหนดเป็นขนาดมาตรฐาน คือ เพื่อให้สัมพันธ์กับขนาดสัดส่วนและความสูงของผู้สวมใส่

วิเคราะห์และสรุปลวดลายของกรรมวิธีการสกรีน และปักที่เหมาะสมกับลวดลาย

แนวทางการออกแบบลวดลาย แบ่งออกเป็น

1. ลวดลายจากสัญลักษณ์ของโรงแรม ซึ่งเป็นรูปตัว S ใหญ่
2. ลวดลายจากผ้าพื้นเมืองแบบต่างๆ
3. ลวดลายไทยที่มีการใช้เทคนิคในรูปแบบของลายกำมะลอ ซึ่งลวดลายที่นำมาทำการออกแบบนั้นแบ่งออกเป็น 3 ประเภทได้ดังนี้

ลวดลายจากธรรมชาติ เช่น ดอกไม้ ใบไม้ เครือเถาวัลย์

ลวดลายจากสัตว์ เช่น นก ปลา ม้า

ลวดลายจากรูปทรงเลขาคณิต เช่น ลายสามเหลี่ยม สี่เหลี่ยม วงกลม ดอกจิก และลายขดลวด

ตารางที่ 7 แสดงการวิเคราะห์ถววลายที่เหมาะสมกับผลิตภัณฑ์

เงื่อนไขการพิจารณา	รูปตัว S	ลายจากธรรมชาติ	ลายจากสัตว์	ลายเรขาคณิต
ความเหมาะสมกับสถานที่	3	3	2	3
ความสอดคล้องกับการตกแต่ง	1	3	2	3
มีแนวทางในการออกแบบ	2	3	3	3
สวยงาม น่าสนใจ	2	3	3	2
รวม	8	12	10	11

* วิเคราะห์โดยให้ค่าความสำคัญเท่ากัน *

สรุป เลือกลวดลายไทยที่มีการใช้เทคนิคแบบกำมะลอในรูปแบบลายจากธรรมชาติ โดยใช้ลายเรขาคณิตมาร่วมประกอบการออกแบบ

บทที่ 3

การพัฒนาการออกแบบ

สามารถสรุปผลวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนของชุดพนักงานและผลิตภัณฑ์สิ่งทอที่ใช้ในห้องอาหาร
ไทยสาลาทิพย์ ดังนี้

ชุดพนักงาน

1. ส่วนตัวเสื้อ หลักเกณฑ์ในการพิจารณา คือมีลักษณะสวมใส่สบาย คล่องตัวมีความสวยงาม
น่าสนใจ และมีลักษณะคล้ายคลึงกับชุดในสมัยอยุธยา เพื่อให้เกิดความสอดคล้องและเหมาะสม
กับสถานที่

ชุดกัปตันหญิงและพนักงานเสิร์ฟหญิง

เลือก เสื้อแบบคอแหลม และคอปียามาเป็นแนวทางในการออกแบบ

พนักงานเสิร์ฟชาย

เลือก แบบเสื้อคอตั้งมาเป็นแนวทางในการออกแบบ

2. ส่วนแขนเสื้อ หลักเกณฑ์ในการพิจารณา คือสวมใส่สบาย คล่องตัว สามารถเคลื่อนไหวหรือ
ยกแขนได้อย่างสะดวก แลดูเรียบร้อยและสวยงาม

กัปตันหญิง

เลือก เสื้อแขนยาวเนื่องจากตำแหน่งหน้าที่นี้ต้องมีความภูมิฐานดูน่าเชื่อถือมาเป็นแนวทางใน
การออกแบบ

พนักงานเสิร์ฟหญิงและพนักงานเสิร์ฟชาย

เลือก แขนเสื้อแบบสั้น เพราะดูไม่เป็นทางการมากเกินไปและสามารถเคลื่อนไหวได้สะดวกมี
ความเรียบร้อยสวยงามไม่เปรอะเปื้อนง่ายระหว่างปฏิบัติงาน

3. ส่วนชายเสื้อ หลักเกณฑ์ในการพิจารณามีความกระชับ คล่องตัว ดูแล้วไม่รุ่มร่าม ไม่ยุ่งยากใน
การสวมใส่ ดูสุภาพ เรียบร้อย

ชุดกัปตันหญิงและพนักงานเสิร์ฟหญิง

เลือกชายเสื้อเข้ารูปปล่อยชาย มาเป็นแนวทางในการออกแบบและมีเข็มขัดคาดเอวเพื่อความ
เรียบร้อย สวยงาม

พนักงานเสิร์ฟชาย

เลือก ชายเสื้อแบบเข้ารูป มีผ้าผูกเอว มาเป็นแนวทางในการออกแบบ

4. กระโปรง หลักเกณฑ์ในการพิจารณา กัปตันต้องดูสุภาพเรียบร้อย สวยงาม คล่องตัว ดูเป็น
ทางการมากกว่าชุดพนักงานเสิร์ฟหญิงเพื่อสร้างภาพพจน์ที่ดีคือห้องอาหาร

ชุดกัปตันหญิง

เลือก กระโปรงยาวกรอมเท้าเข้ารูปแบบแหวกด้านหน้า

พนักงานเสิร์ฟหญิง

เลือกกางเกงแบบลักษณะคล้ายกับการนุ่งโจงกระเบน

พนักงานเสิร์ฟชาย

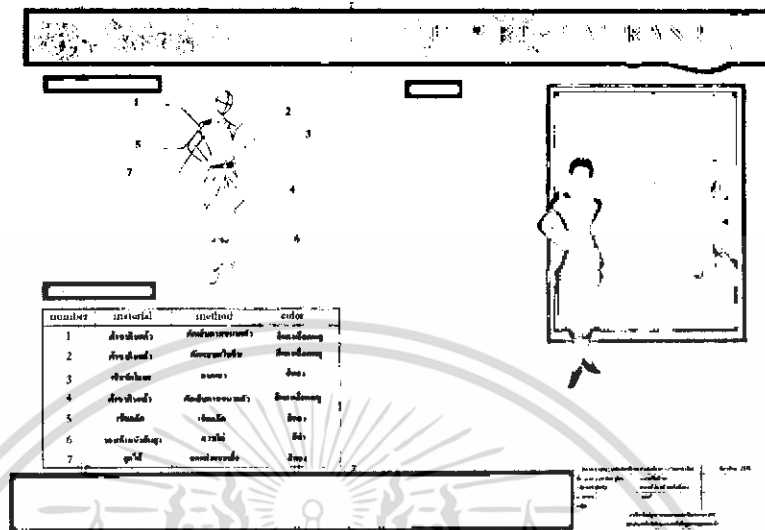
เลือก กางเกงขาขาว ตัดแถบชายขากางเกงทรงสี่เหลี่ยมมาเป็นแนวทางในการออกแบบจากการพิจารณารูปแบบชุดพนักงานในส่วนต่างๆทั้งชายและหญิงสามารถนำมาทำเป็น IDEA SKETCH เบื้องต้น โดยนำเอาชุดการแต่งกายในสมัยอยุธยาเป็นแนวทางในการออกแบบได้ดังนี้

พนักงานเสิร์ฟหญิง หลักเกณฑ์ในการพิจารณาคือ ต้องมีความคล่องตัวในการสวมใส่และเคลื่อนไหว ได้สะดวกมากกว่าพนักงานต้อนรับ ดูเรียบร้อยสวยงามเป็นไปในทางเดียวกัน

ภาพที่ 40 แสดงการเลือกรูปแบบของชุดพนักงานเสิร์ฟหญิง

จากการแต่งกายในรูปที่ 40จะนำมาทำการประยุกต์อีกทีเพื่อให้มีความเหมาะสมกับการปฏิบัติงานในห้องอาหารและยังคงเอกลักษณ์การแต่งกายในสมัยอยุธยาได้เป็นอย่างดีเพื่อสร้างความประทับใจแก่ผู้พบเห็น

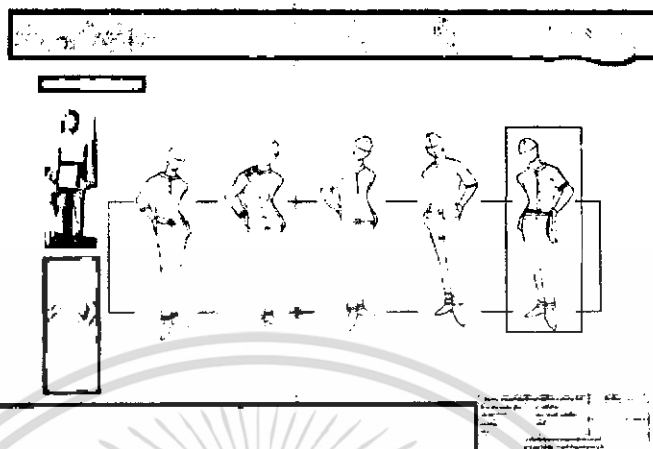

ภาพที่ 41 แสดงแบบที่ทำการพัฒนาแล้วของชุดพนักงานเสิร์ฟหญิง

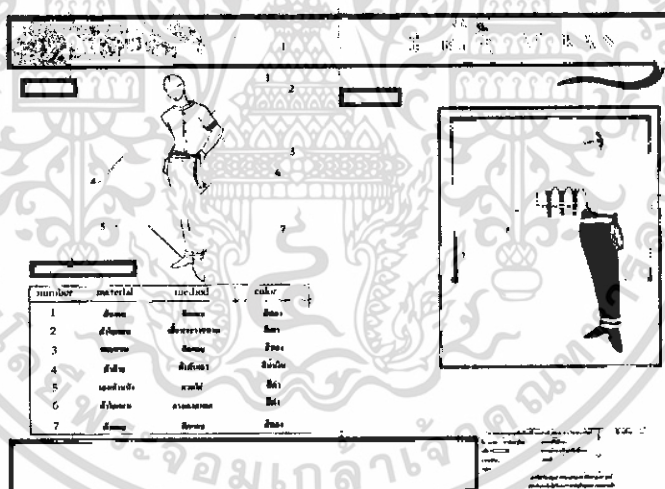
ชุดพนักงานเสิร์ฟหญิง ลักษณะเป็นเสื้อแขนสั้นเพื่อให้สามารถขกแขนเคลื่อนไหวได้โดยสะดวก ประยุกต์มาจากเสื้อของชาวอยุธยาที่มีการห่มสไบเฉียงคอเสื้อเป็นคอวีมีการติดเข็มกลัดที่สไบฝั่งขวามือเพื่อความสวยงาม น่าสนใจ ตกแต่งลูกไม้บริเวณแขนเสื้อตัวเสื้อมีลักษณะเข้ารูปแต่ไม่คับจนเกินไปมีจีบด้านข้างและมีการคาดเข็มขัดเพื่อความสวยงามและเข้ากับชุดในสมัยอยุธยา

กางเกง เป็นกางเกงลักษณะแบบตะเบงมานประยุกต์โดยการทำให้สวมใส่ได้ง่ายขึ้นและใช้ขอบเป็นลักษณะขางยึดเพื่อความสะดวกในการสวมใส่และเป็นการช่วยในเรื่องการตัดเย็บเนื่องจากลักษณะรูปร่างของพนักงานแต่ละคนมีความต่างกันจึงมีความยืดหยุ่นในการสวมใส่ง่ายกว่าเป็นแบบตะขอ

ชุดพนักงานเสิร์ฟชาย ทำการออกแบบให้มีความสอดคล้องกับพนักงานเสิร์ฟหญิงโดยพิจารณาถึงรายละเอียดในส่วนต่างๆเพื่อให้ได้รูปแบบที่มีความเหมาะสมกับการปฏิบัติงานมากที่สุด ดังนี้

ภาพที่ 42 แสดงแบบชุดพนักงานที่ออกแบบ

ภาพที่ 43 แสดงการเลือกแบบชุดพนักงานเสิร์ฟชาย

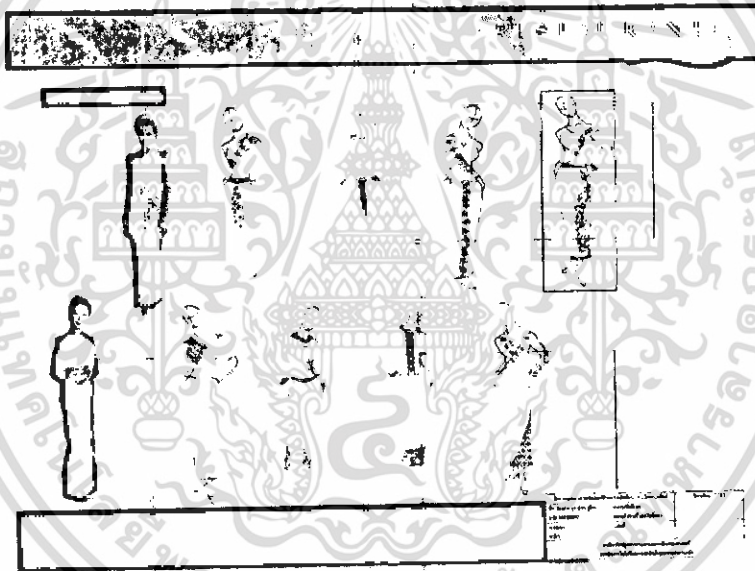
ชุดพนักงานเสิร์ฟชาย ลักษณะเป็นเสื้อแขนสั้นเพื่อให้สามารถยกแขนเคลื่อนไหวได้โดยสะดวก
 ประยุกต์มาจากเสื้อของชาวอยุธยาโดยแบบสากลคือชุดพระราชทานมาร่วมในการออกแบบเพื่อให้ดูมี
 ความเป็นสากลคือเป็นแบบคอตั้งมีกระเป๋าท่อนอกตัวเสื้อตกแต่งขอบทองตามแบบชุดของทหาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในสมัยอยุธยา มีการติดกระดุมค้ำหน้าและชายเสื้อแบบปล่อยชายมีผ้าผูกเอวแบบการแต่งกายของชาวอยุธยา

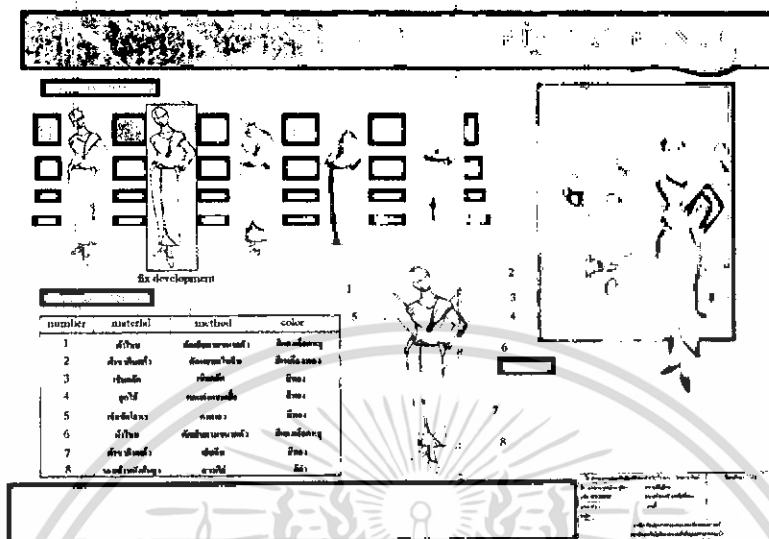
กางเกง เป็นกางเกงขายาวทรงตรงเพื่อให้ความสะดวกในการเคลื่อนไหวมีจีบและขอกีวมีกระเป๋าด้านข้าง และด้านหลัง ดูสภาพเรียบร้อย ที่ปลายขามีการติดขอบทองเป็นแบบการแต่งกายในสมัยอยุธยา และเพื่อให้เข้าชุดกับตัวเสื้อที่สวมใส่

ชุดพนักงานกัปตันหญิง ทำการออกแบบให้มีความภูมิฐานมีความเป็นทางการโดยพิจารณาถึงรายละเอียดในส่วนต่างๆ เพื่อให้ได้รูปแบบที่มีความเหมาะสมกับการปฏิบัติงานมากที่สุด ดังนี้

ภาพที่ 44 แสดงรูปแบบ sketch ของชุดพนักงานกัปตันหญิง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

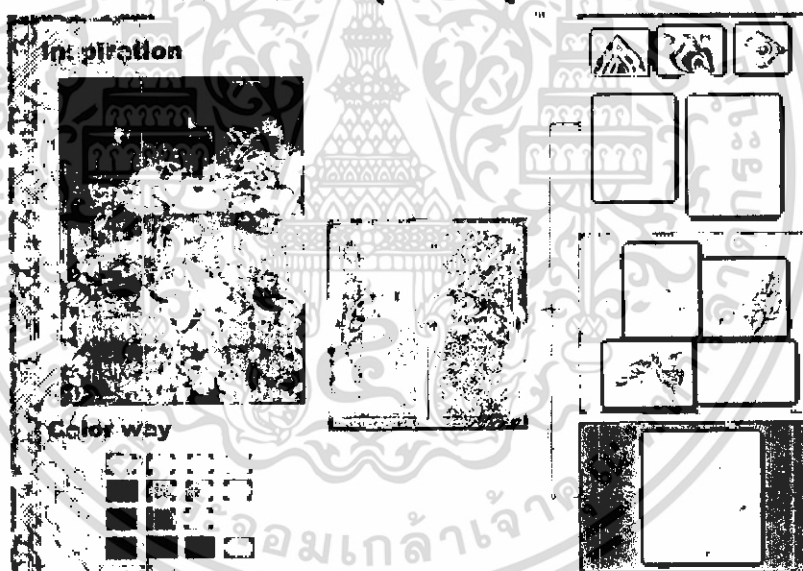
ภาพที่ 45 แสดงชุดกับดั้นที่ทำการเลือกแล้ว

ชุดพนักงานกับดั้นหญิง ลักษณะเป็นเสื้อแขนยาวเพื่อให้มีความเป็นทางการมากขึ้น แลดูภูมิฐาน ประยุกต์มาจากชุดไทยที่มีการห่มสไบเฉียงคอเสื้อเป็นคอวีมีการติดเข็มกลัดที่สไบฝั่งขวามือเพื่อความสวยงาม น่าสนใจ รวมทั้งใช้ลวดลายจากตู้พระธรรมนำมาเป็นแบบในการปักที่ขอบชายกระโปรงและแขนเสื้อทั้งสองด้านตัวเสื้อมีลักษณะเข้ารูปแต่ไม่คับจนเกินไปมีซิปปด้านข้างและมีการสวมเข็มขัดเพื่อความสวยงามและเข้ากับชุดในสมัยอยุธยา

กระโปรง เป็นแบบกระโปรงยาวกรอมเท้าเข้ารูปแบบผ่าหน้าเพื่อความสะดวกในการก้าวเดินแลมีการปักที่ขอบชายกระโปรงเพื่อความสวยงาม

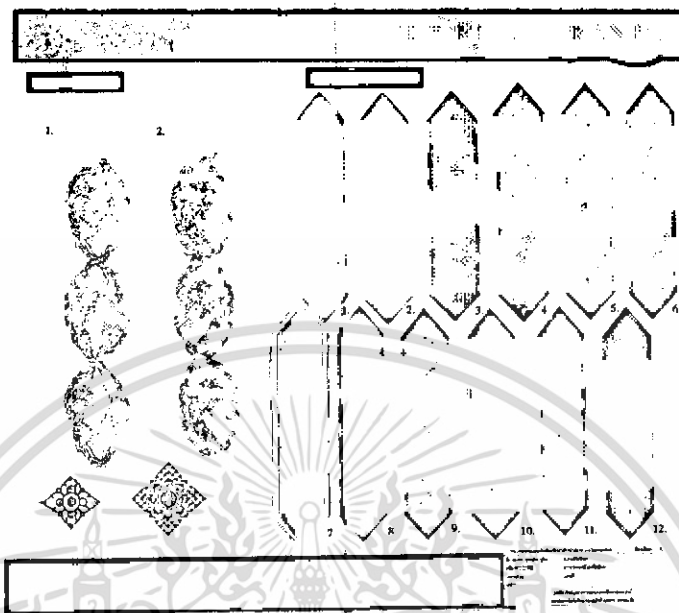

ภาพที่ 46 แสดงกลุ่มเป้าหมายผู้มาใช้บริการ

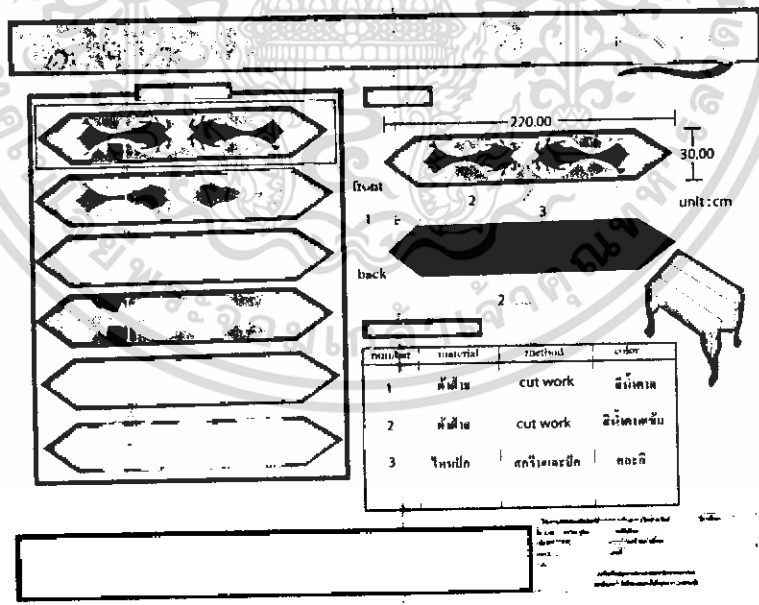

ภาพที่ 47 แสดงรูปที่ใช้ในการออกแบบและโทนสี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

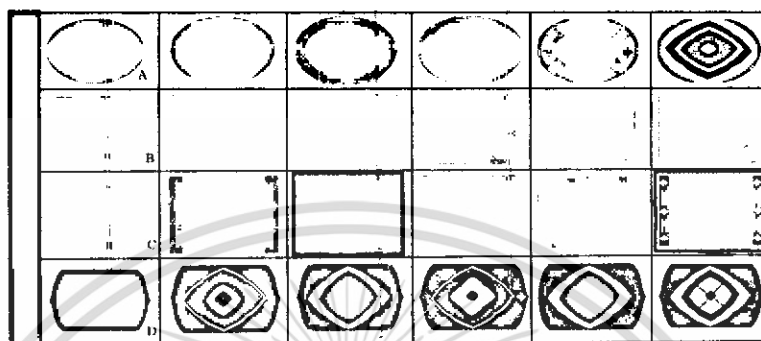
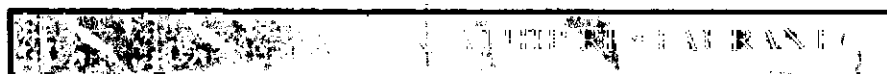

ภาพที่ 48 แสดงแบบการ sketch table runner

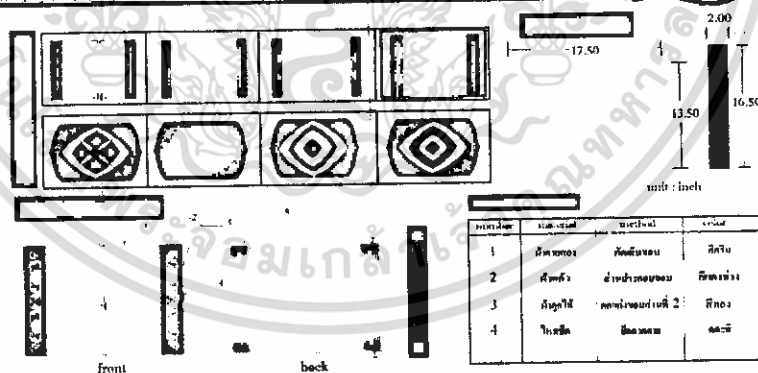

ภาพที่ 49 แสดงแบบtable runner ที่ทำการเลือกแล้ว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

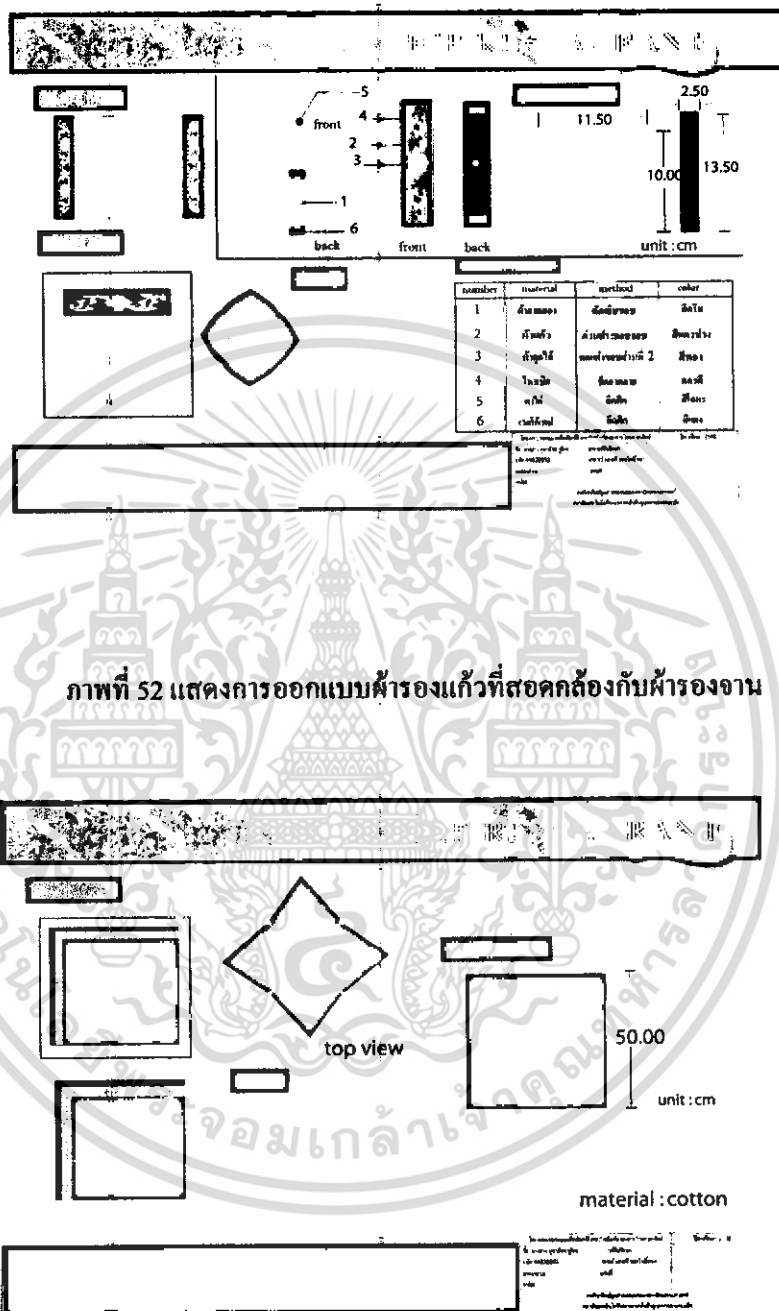

ภาพที่ 50 แสดงแบบผังรองงานที่ sketch

ภาพที่ 51 แสดงแบบผังรองงานที่นำมาพัฒนาและเลือกแบบ

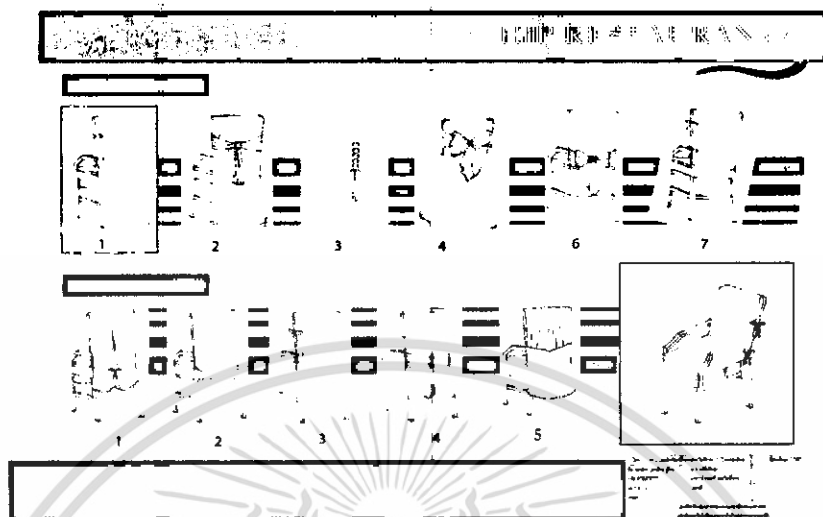
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

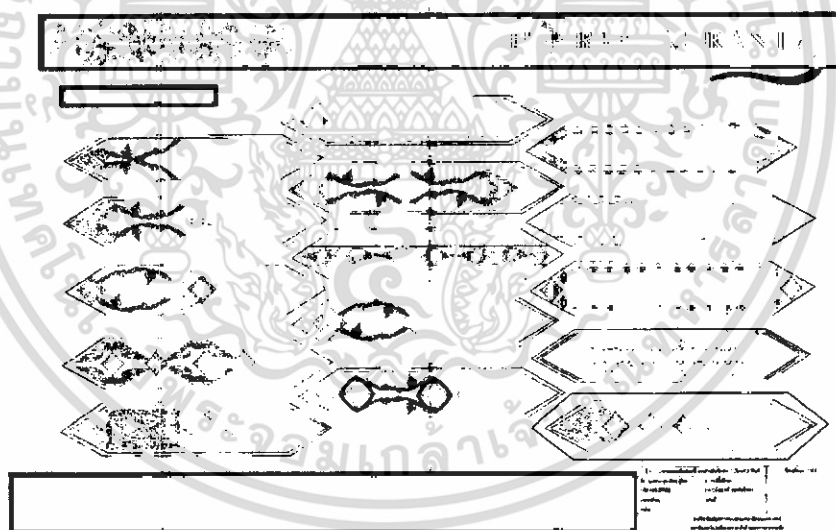
ภาพที่ 52 แสดงการออกแบบผ้ารองแก้วที่สอดคล้องกับผ้ารองจาน

ภาพที่ 53 แสดงแบบลายปักผ้าเช็ดปาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

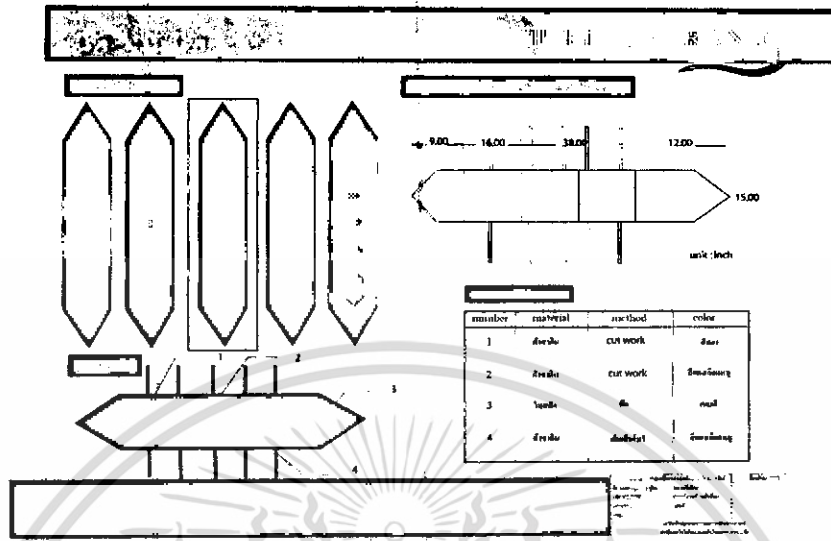

ภาพที่ 54 แสดงรูปแบบแพทเทิร์นแบบต่างๆพร้อมทั้งแบบที่เลือก

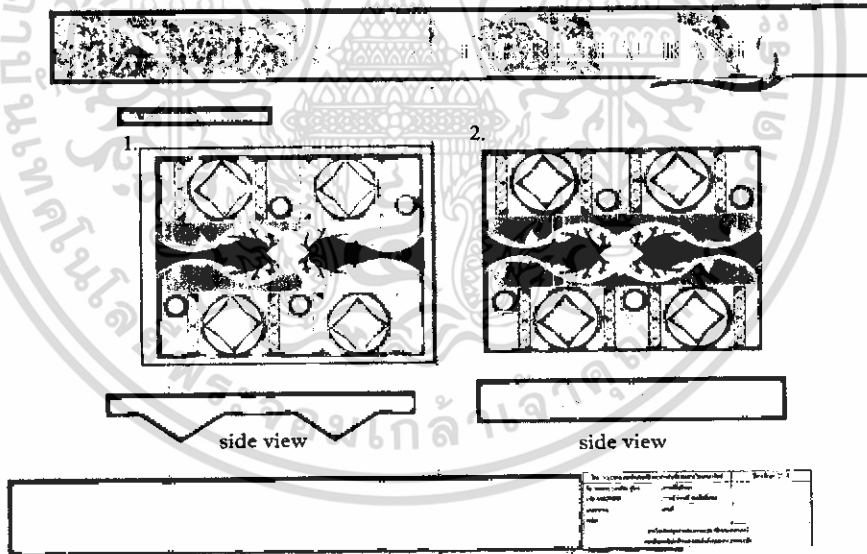

ภาพที่ 55 แสดงการ sketch ภายต่างๆหลังจากเลือกแพทเทิร์นแล้ว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

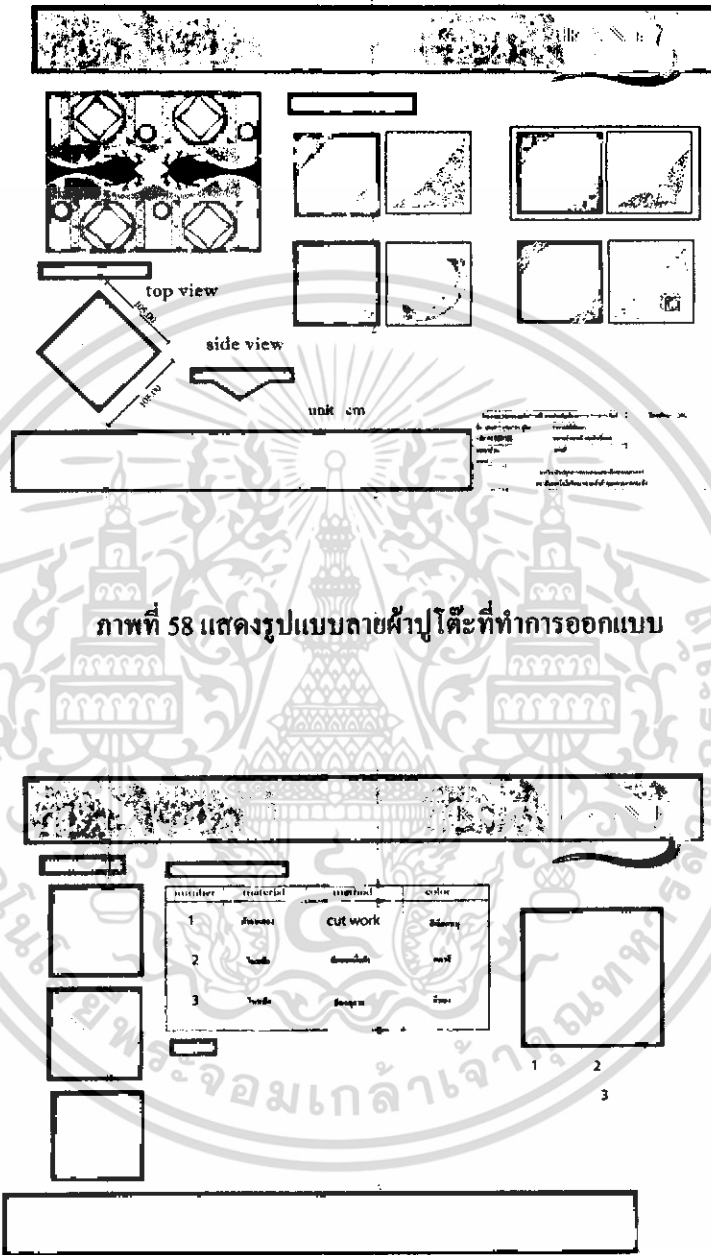

ภาพที่ 56 แสดงแบบแพทเทิร์นและแบบฉายที่เลือก

ภาพที่ 57 แสดงรูปแบบแนวทางเลือกการปูผ้าปูโต๊ะ

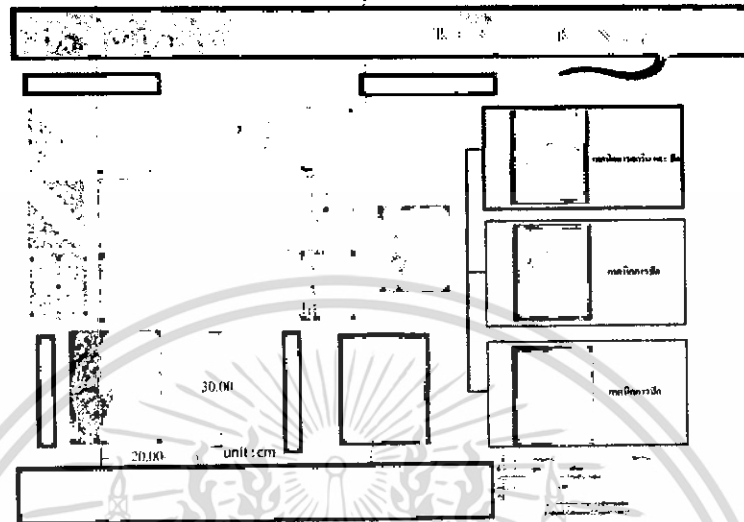
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

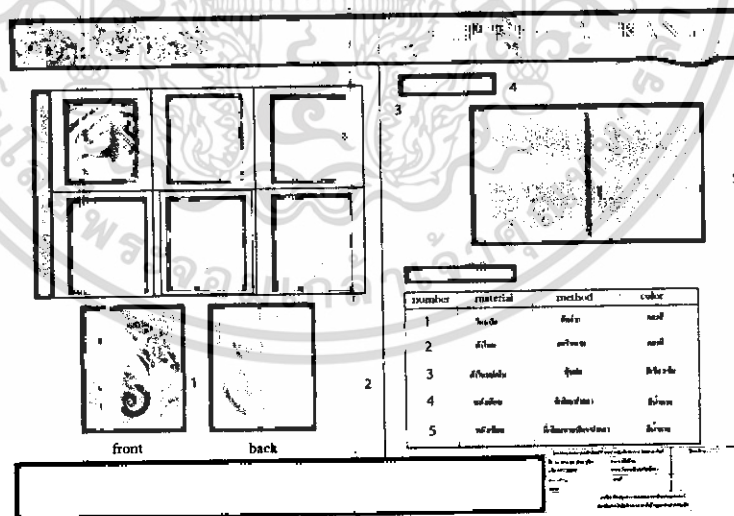
ภาพที่ 58 แสดงรูปแบบลายผ้าปูโต๊ะที่ทำการออกแบบ

ภาพที่ 59 แสดงลายที่เลือกและสีของผ้าปูโต๊ะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 60 แสดงแบบสมุดเก็บบิลที่ทำการ sketch

ภาพที่ 61 แสดงการเลือกสายสมุดเก็บบิลและลายละเอียดด้านใน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สรุปผลการออกแบบในขั้นตอนแบบร่าง

จากความเห็นของคณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์ในขั้นตอนแบบร่างสมควรให้แก้ไขขั้นตอนแบบร่างดังนี้

1. table runner ลดการปัก
2. ผ้ารองจาน ลดการปักและใช้ผ้าที่มีความหนาไม่มาก
3. ผ้ารองแก้ว ลดการปักเปลี่ยนเทคนิคในการผลิต
4. สมุดเก็บบิล ปรับขนาดให้เล็กลง
5. ผ้าปูโต๊ะ ไม่ต้องมีการปักและศึกษาขนาดของผ้าปูโต๊ะขนาด 2 ที่นั่ง
6. พนักพิง แก้ไขแบบแพทเทิร์นให้มีความเหมาะสมสามารถถอดสวมกับเก้าอี้ได้

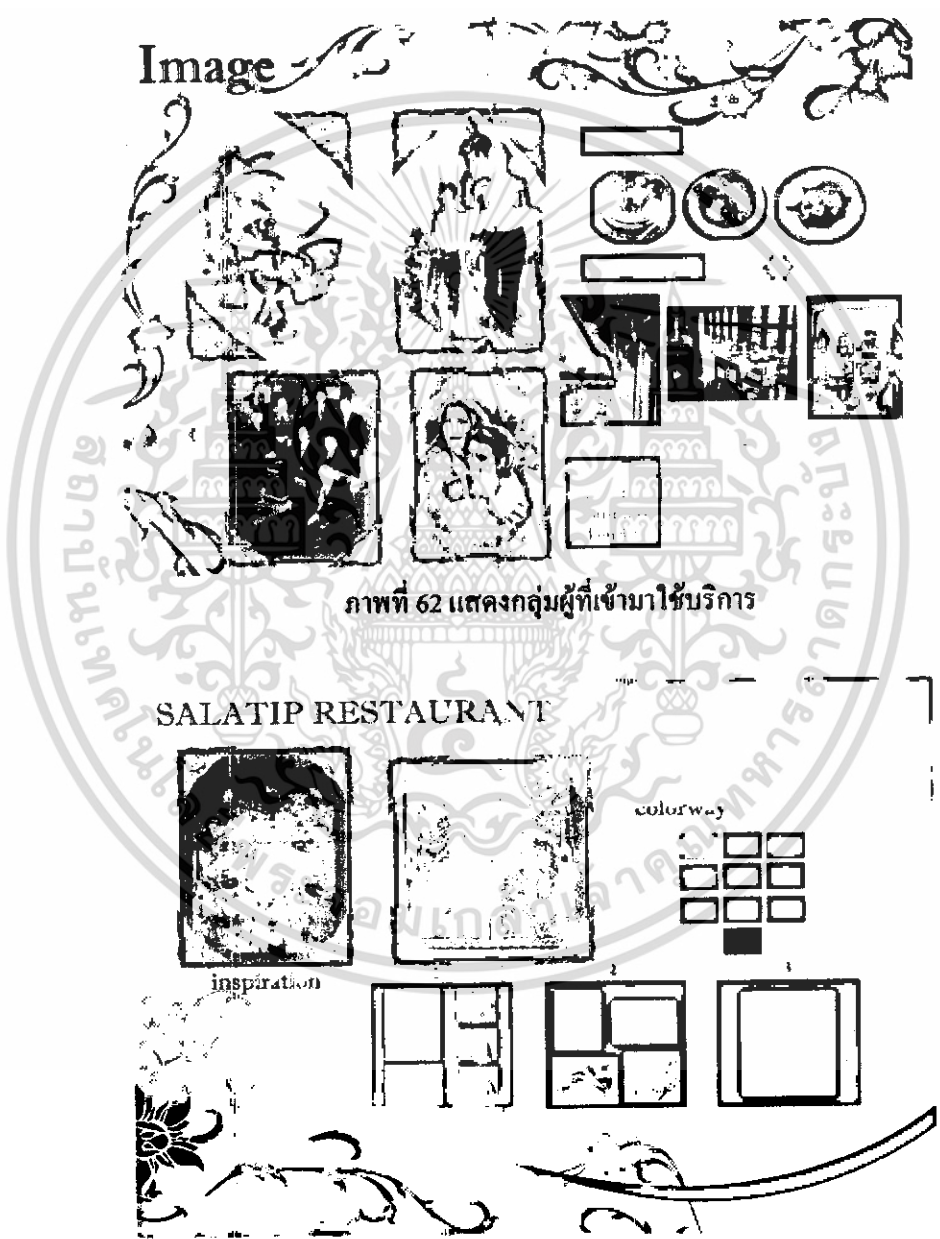
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

การเสนอผลงานการออกแบบ

แผ่นเสนองานและแบบแสดงรายละเอียด

การเสนองานในขั้นตอนสุดท้าย เป็นการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในการออกแบบจากขั้นตอนในแบบร่าง โดยการปรับปรุงที่นำเสนองานดังต่อไปนี้

ภาพที่ 63 แสดงที่มาของแนวทางการออกแบบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

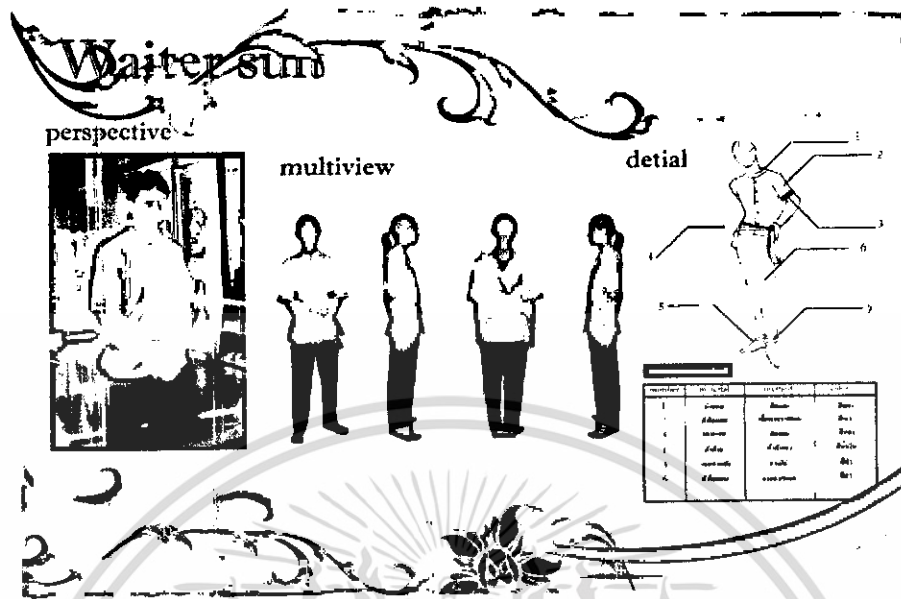
สีบนผลิตภัณฑ์

ผลิตภัณฑ์ตั้งทอบนโต๊ะอาหาร ได้แก่ ผ้าเช็ดปาก,ผ้ารองจาน,ผ้ารองแก้ว,ผ้าปูโต๊ะผ้า Table runner เมฆะรองนั่ง,พนักพิง,สมุดเก็บบิลเลือกใช้สีในโทน สีน้ำตาล,สีแดง,สีเขียว
 ชุดพนักงานเสิร์ฟหญิง เสื้อ ใช้สีครีม,สีฟ้า กางเกง ใช้สีน้ำตาล
 ชุดพนักงานเสิร์ฟชาย เสื้อ ใช้สีครีม ผ้าคาดเอวใช้สีแดง กางเกงใช้สีดำ
 ชุดพนักงานกัปตันหญิง เสื้อใช้สีแดง กระโปรงใช้สีแดง

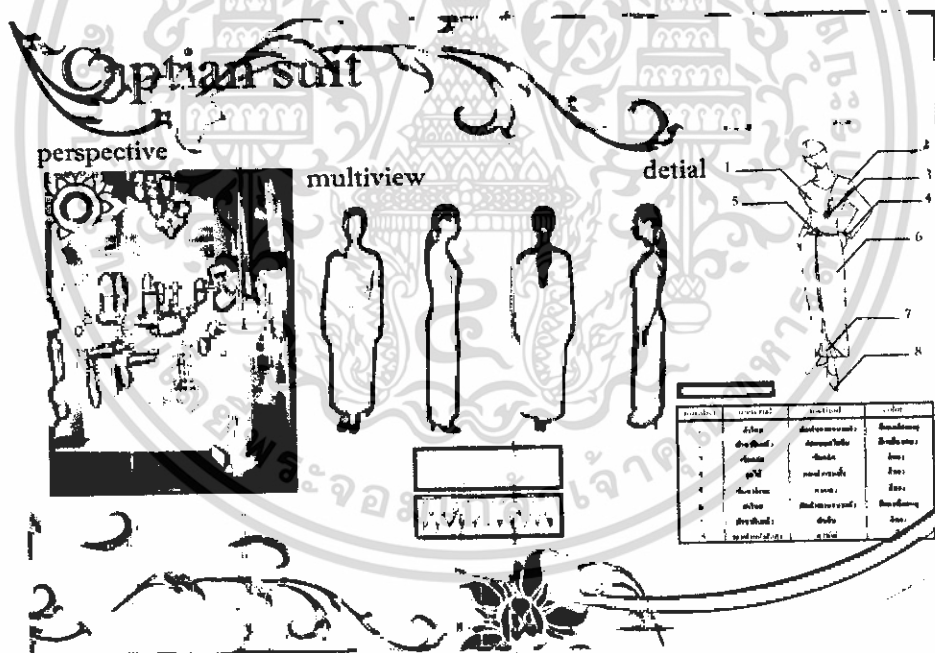

ภาพที่ 64 แสดงชุดพนักงานเสิร์ฟหญิงที่ได้รับการแก้ไขแล้ว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

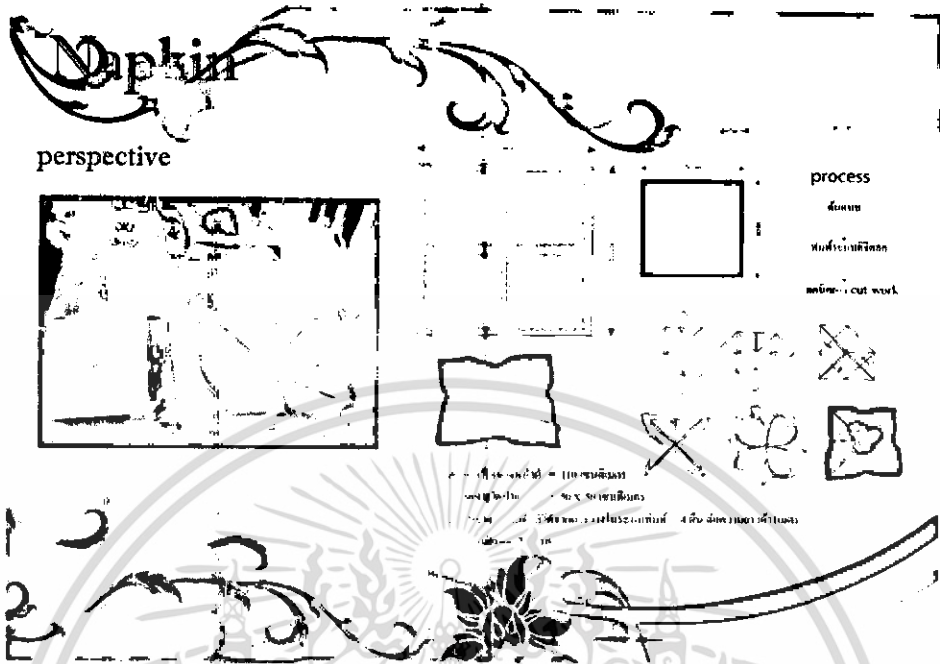

ภาพที่ 65 แสดงชุดพนักงานเสิร์ฟชายที่ได้รับการแก้ไขแล้ว

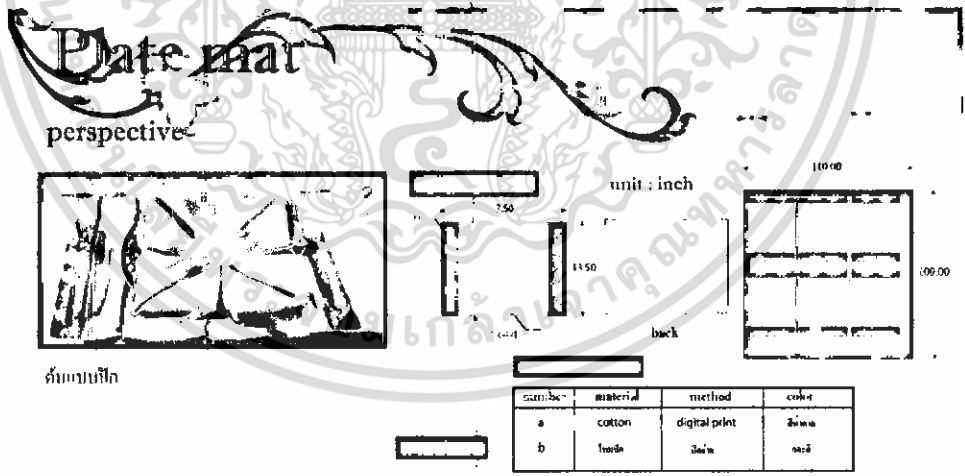

ภาพที่ 66 แสดงชุดพนักงานกลับคันทึงที่ได้รับการแก้ไขแล้ว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

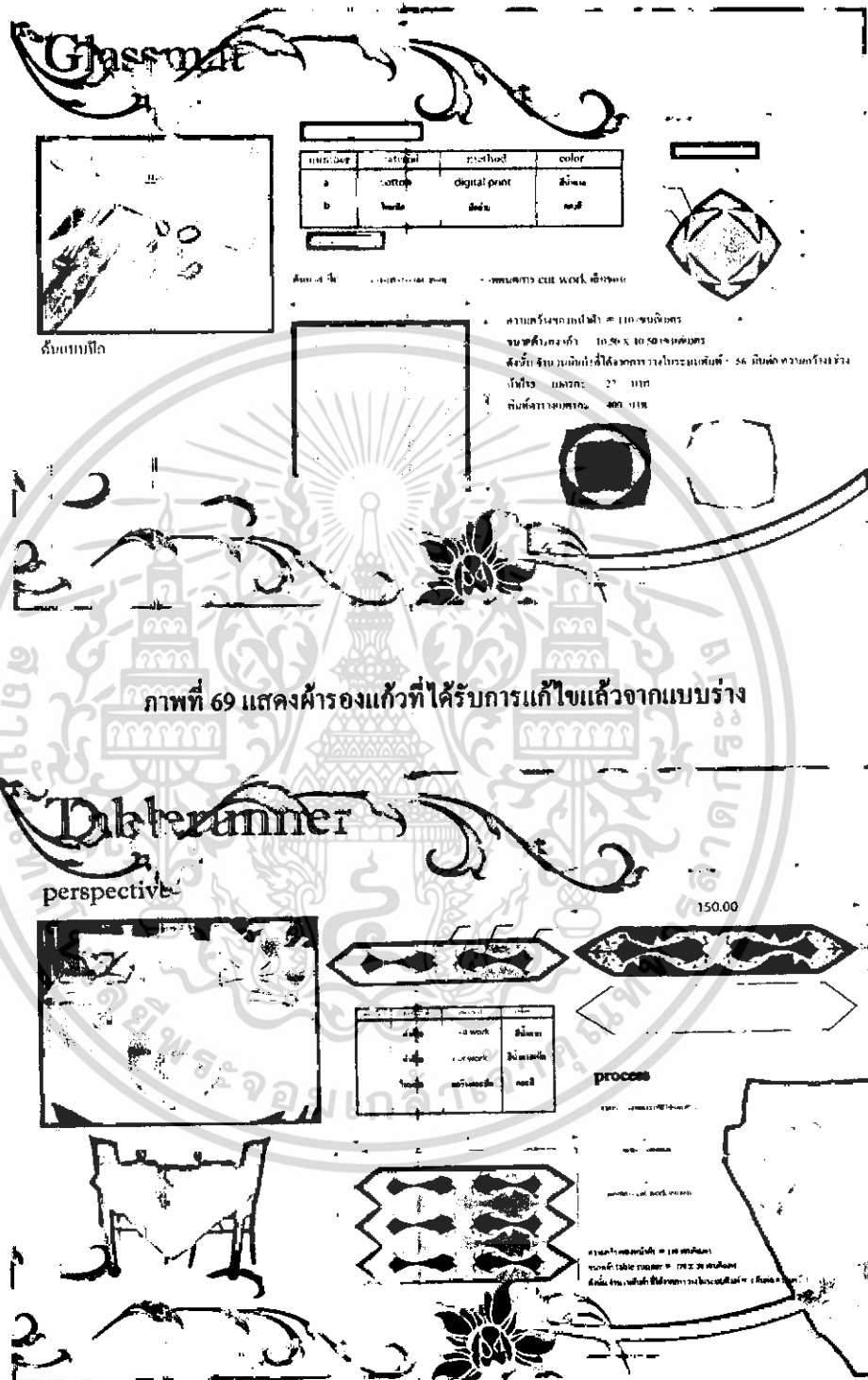

ภาพที่ 67 แสดงผ้าเช็ดปากที่ได้รับการแก้ไขแล้วจากแบบร่าง

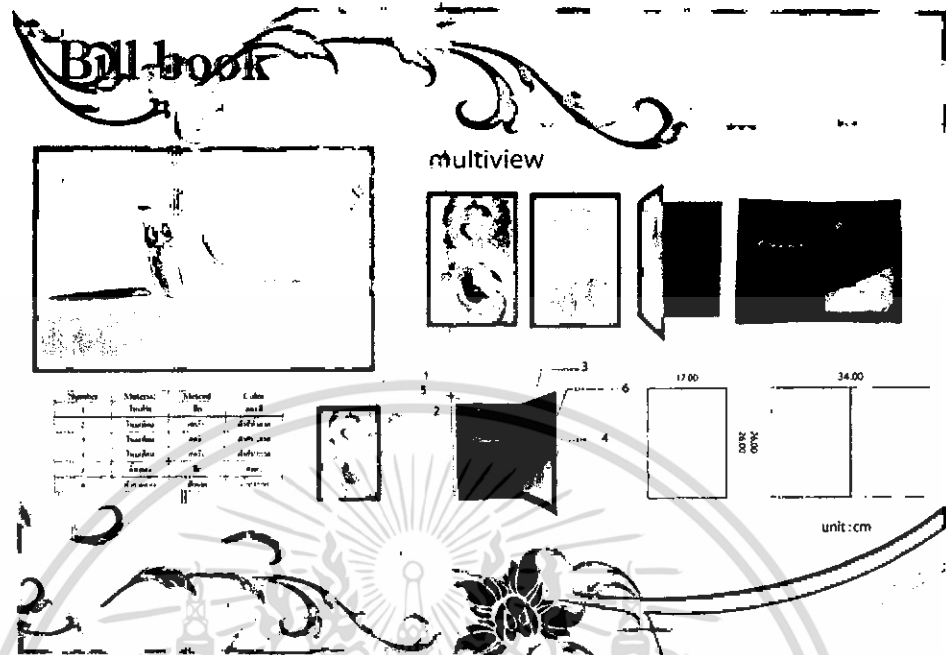
ภาพที่ 68 แสดงผ้ารองจานที่ได้รับการแก้ไขแล้วจากแบบร่าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

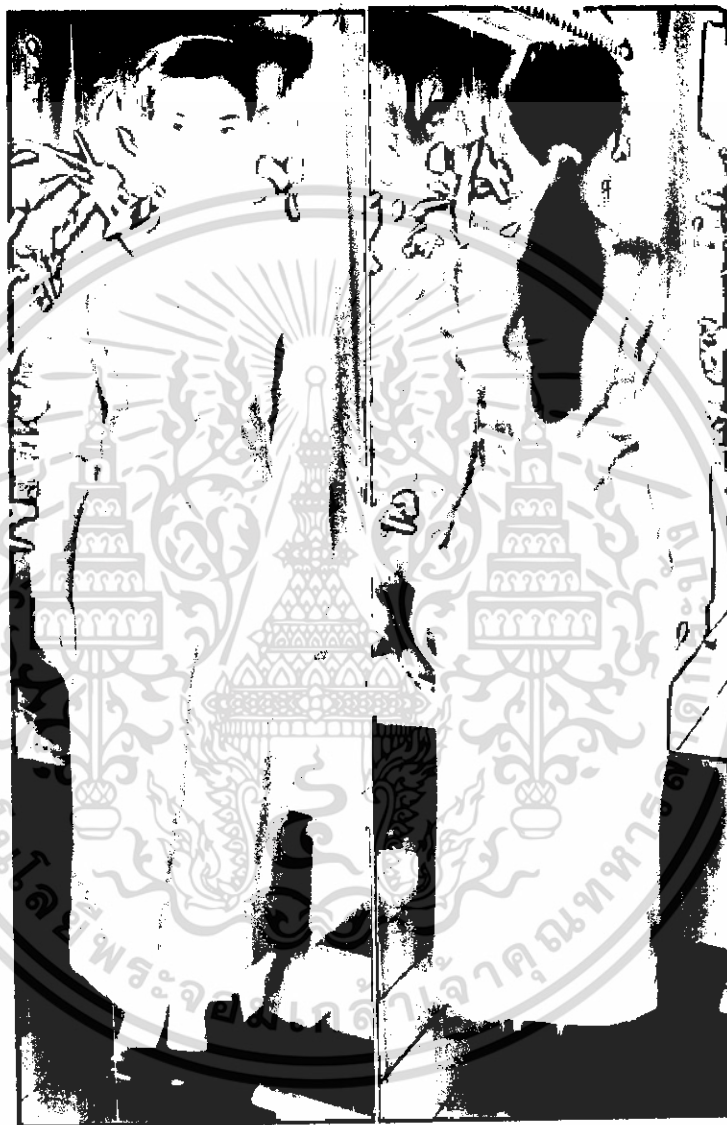
ภาพที่ 73 แสดงสมุดเก็บบิลที่ได้รับการแก้ไขแล้วจากแบบร่าง

ภาพที่ 74 แสดงภาพโดยรวม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพถ่ายงานจริง

ภาพที่ 75 แสดงแบบจริงของชุดกัปตันหญิง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 76 แสดงแบบจริงของชุดพนักงานเสิร์ฟหญิง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

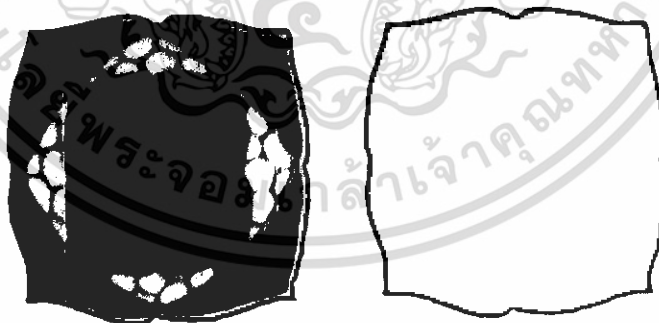

ภาพที่ 77 แสดงแบบจริงของชุดพนักงานเสิร์ฟชาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 78 แสดงแบบจริงของผ้าเช็ดปาก

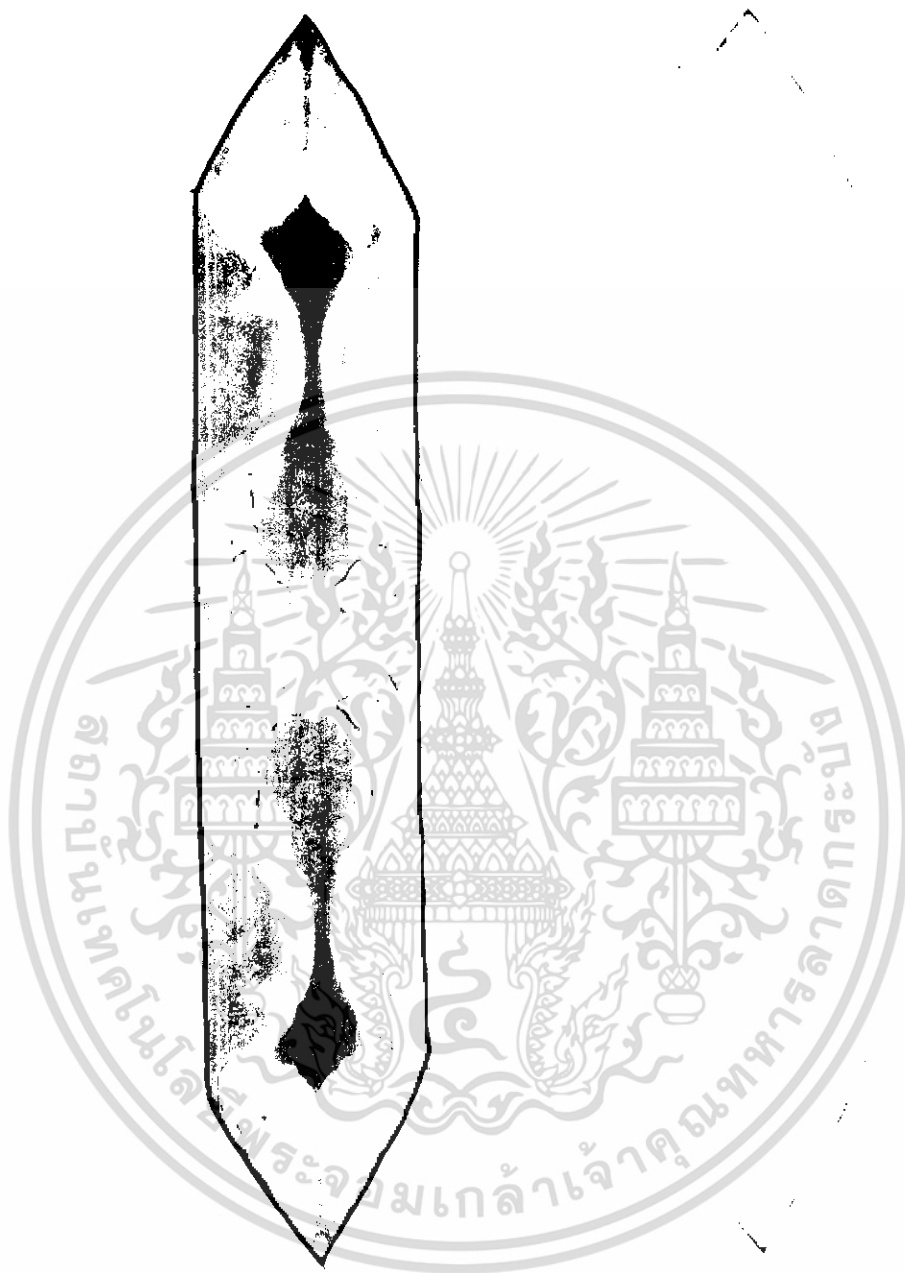
ภาพที่ 79 แสดงแบบจริงของผ้ารองแก้ว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

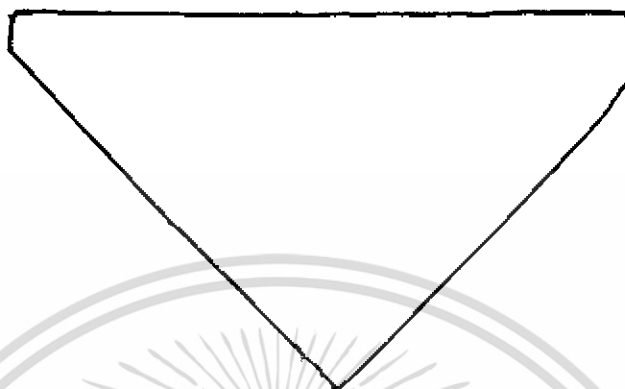
ภาพที่ 80 แสดงแบบจริงของฝักรองงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

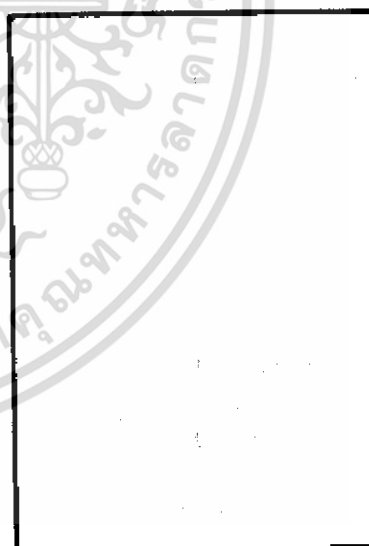

ภาพที่ 81 แสดงแบบจริงของผ้าพาดโต๊ะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

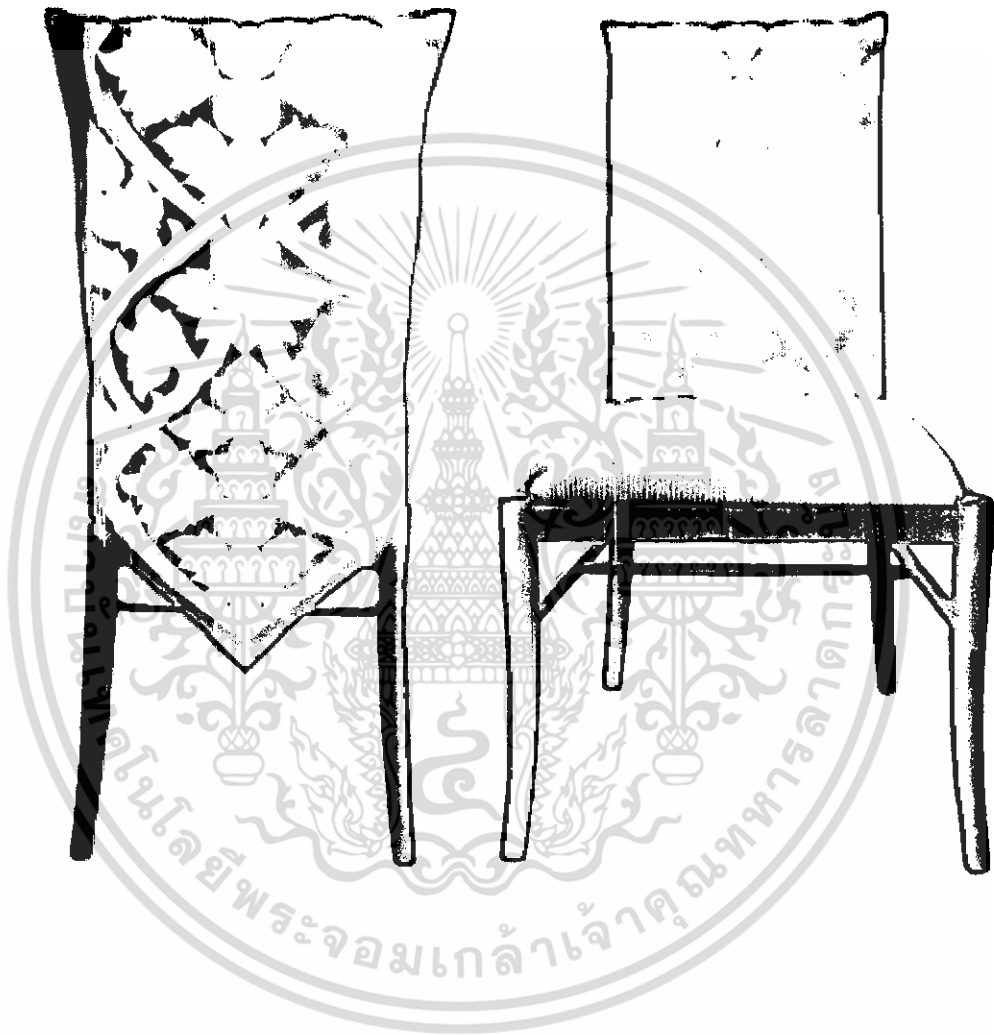

ภาพที่ 82 แสดงแบบจริงด้านข้างของผ้าปูโต๊ะ

ภาพที่ 83 แสดงแบบจริงของสมุดเก็บบิล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 84 แสดงแบบจริงของที่หุ้มนักฟังเก้าอี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 85 แสดงแบบจริงของเบารองนั่งเก้าอี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

บทสรุปผลการออกแบบ

โครงการออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอสำหรับห้องอาหารไทยศาลาทิพย์ โรงแรมแชนกรี-ลา เป็นโครงการที่มีแนวความคิดในการออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอภายในห้องอาหารให้เกิดความสวยงามโดยใช้ลวดลายก้ามระซึ่งเป็นศิลปะไทยดั้งเดิมในช่วงยุคกรุงศรีอยุธยา ประกอบกับการใช้ความรู้จากการศึกษาทางด้านสิ่งทอมาออกแบบโดยใช้เทคนิคต่างๆ มาสร้างสรรค์ให้คงความเป็นชนชาติที่มีอารยธรรม สะท้อนวิถีชีวิตความเป็นอยู่และ ค่านิยม ของสมัยนั้นเพื่อให้เกิดความประทับใจต่อผู้พบเห็น โดยเป็นการส่งเสริมภาพพจน์ของร้านให้ชัดเจนยิ่งขึ้น อีกทั้งเป็นการส่งเสริมการขายและดึงดูดลูกค้า โดยการตกแต่งเน้นความสอดคล้องกับบรรยากาศริมน้ำ ผสมผสานเอกลักษณ์ไทย โดยยังคงหน้าที่และประโยชน์ใช้สอยเดิมที่มีความสะดวกในการใช้งาน ภายใต้การออกแบบอย่างมีขั้นตอน โดยอาศัยข้อมูลและหลักการการวิเคราะห์ที่มีเหตุผล เพื่อให้ได้ผลิตภัณฑ์สิ่งทอสำหรับห้องอาหารที่เหมาะสม

วัตถุประสงค์ในการออกแบบ

1. ออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอสำหรับห้องอาหาร ไทยศาลาทิพย์ โรงแรมแชนกรี-ลาให้มีรูปแบบใหม่ที่แสดงถึงเอกลักษณ์อันโดดเด่นของไทย โดยใช้ศิลปะของลวดลายก้ามระในยุคสมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นแนวทางในการออกแบบรวมทั้งคำนึงถึงการนำวัสดุธรรมชาติมาผสมผสานกันให้เกิดรูปแบบตามแนวทางที่กำหนด
2. ออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอสำหรับตกแต่งภายในห้องอาหาร ไทยศาลาทิพย์ โรงแรมแชนกรี-ลาให้คงเอกลักษณ์ร่วม (corporate identity) ระหว่างผลิตภัณฑ์ในแต่ละชิ้นเพื่อเป็นการสร้างความประทับใจและเป็นที่ยอมรับของผู้ใช้บริการ

ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหา

1. ในด้านความสวยงามรูปแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอสำหรับตกแต่งในปัจจุบันยังขาดเอกลักษณ์ไม่ช่วยส่งเสริมบรรยากาศและภาพพจน์ของห้องอาหาร ไทยการแก้ปัญหาจึงออกแบบให้มีรูปแบบลวดลายก้ามระซึ่งเป็นศิลปะไทยดั้งเดิมในสมัยกรุงศรีอยุธยา โดยประยุกต์ใช้ให้เข้ากับบรรยากาศของห้องอาหาร ซึ่งมีแนวทางที่สอดคล้องกับนโยบายของห้องอาหารรวมถึงการนำเทคนิคต่างๆมาใช้ เช่น การพิมพ์ การปักเป็นต้นมาใช้ในการสร้างรูปแบบและตกแต่งลวดลายผ้าให้เกิดความงามตามสมัยกรุงศรีอยุธยา รวมถึงออกแบบให้ผลิตภัณฑ์แต่ละชิ้นมีเอกลักษณ์ร่วมกัน เพื่อสร้างความประทับใจให้แก่ลูกค้าที่เข้ามารับประทานอาหาร อีกทั้งยังสร้างความหนักแน่นของภาพพจน์ห้องอาหาร
2. ด้านการใช้งานขาดผลิตภัณฑ์สิ่งทอสำหรับใช้ตกแต่งภายในห้องอาหารที่เหมาะสม กลมกลืนกับสถานที่และยังมีการใช้ผลิตภัณฑ์สิ่งทอเพื่อการตกแต่งเพียงส่วนน้อย ออกแบบผลิตภัณฑ์สำหรับ

ตอบสนองการใช้งานเพื่อประโยชน์สูงสุด โดยคำนึงถึงความต้องการและพฤติกรรมการใช้งานแต่ละประเภท รวมทั้งการดูแลและการทำงานสะอาดของ ผลิตภัณฑ์

ผลิตภัณฑ์สิ่งทอสำหรับห้องอาหาร ไทยศาลาทิพย์ โรงแรมแชงกรี-ล่า

ชุดบนโต๊ะอาหาร

1.1 ผ้าปูโต๊ะสำหรับ 4 ที่นั่ง	1	ชิ้น
1.2 table runnerขนาดความยาวโต๊ะ 4 ที่นั่ง	1	ชิ้น (สามารถปรับความยาวเป็น8ที่นั่งได้)
1.3 ผ้าเช็ดปาก	4	ชิ้น
1.4 ผ้ารองจาน	4	ชิ้น
1.5 ผ้ารองแก้ว	4	ชิ้น
1.6 สมุดเก็บบิล	1	ชิ้น
1.7 ผ้าห่อช้อนส้อม	1	ชิ้น
1.8 เบาะรองนั่ง	2	ชิ้น

ชุดพนักงาน

1.9 ชุดพนักงานเสิร์ฟหญิง	1	ชุด
1.10 ชุดพนักงานเสิร์ฟชาย	1	ชุด
1.11 ชุดกัปตันหญิง	1	ชุด

สีบนผลิตภัณฑ์

ผลิตภัณฑ์สิ่งทอบนโต๊ะอาหาร ได้แก่ ผ้าเช็ดปาก,ผ้ารองจาน,ผ้ารองแก้ว,ผ้าปูโต๊ะผ้าคาดโต๊ะ, เบาะรองนั่ง,พนักงาน,สมุดเก็บบิลเลือกใช้สีในโทน สีน้ำตาล,สีแดง,สีเขียว
ชุดพนักงานเสิร์ฟหญิง เสื้อ ใช้สีครีม,สีฟ้า กางเกง ใช้สีน้ำตาล
ชุดพนักงานเสิร์ฟชาย เสื้อ ใช้สีครีม ผ้าคาดเอวใช้สีแดง กางเกงใช้สีดำ
ชุดพนักงานกัปตันหญิง เสื้อใช้สีแดง กระโปรงใช้สีแดง

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. สามารถนำความรู้ที่ศึกษาในสาขาวิชาออกแบบสิ่งทอมาใช้ออกแบบและเรียนรู้ขั้นตอนและระบบการทำงานจากประสบการณ์จริงโดยผลิตภัณฑ์ต้องมีความเหมาะสมกับการใช้งานและเป็นที่น่าสนใจต่อผู้มาใช้บริการ
2. ผลิตภัณฑ์สิ่งทอสำหรับห้องอาหาร ไทยศาลาทิพย์โรงแรมแชงกรี-ล่าที่มีความสวยงามสอดคล้องกับรูปแบบของร้านโดยแสดงออกถึงความเป็นไทยในสมัยอยุธยา โดยใช้ลวดลายก่ามละออเป็นส่วนช่วยส่งเสริมภาพพจน์เพื่อให้เป็นที่ประทับใจแก่ลูกค้าที่เข้ามารับประทานอาหาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 3..รูปแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอสำหรับห้องอาหาร ไทยศาลาทิพย์ ที่สร้างขึ้นใหม่จะสามารถมีส่วนช่วยส่งเสริมการขายอาหารให้สูงมากขึ้นและเป็นการเผยแพร่ศิลปะไทยให้เป็นที่รู้จักกว้างขึ้น
4. ผลิตภัณฑ์สิ่งทอสำหรับห้องอาหาร ไทยศาลาทิพย์ โรงแรมแซงกรี-ลา ที่มีการใช้งานที่เหมาะสมเกิดประโยชน์สูงสุด

จากผลการออกแบบ สามารถสรุปได้ว่า โครงการนี้สามารถทำได้ถูกต้องตามวัตถุประสงค์ของการออกแบบแต่มีข้อควรระวังคือ การพิมพ์ระบบดิจิทัลอาจมีความคลาดเคลื่อนเนื่องจากระบบการพิมพ์และการใช้สารเคมีการพิมพ์

นอกจากนี้ ในขั้นตอนการประเมินราคาจะคิดจากต้นทุนการผลิตต่อชิ้น ถ้าทราบกำลังการผลิตในระบบกึ่งอุตสาหกรรมและผลิตในปริมาณมากๆจะทำให้ต้นทุนการผลิตลดลง

บรรณานุกรม

- น. ฌปากน้ำ, ศิลปลายรดน้ำ, กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์เมืองโบราณ 2535
- ตันติ เล็กสุขุม, จิตรกรรมฝาผนังสมัยอยุธยา, กรุงเทพมหานคร : เจริญวิทย์การพิมพ์, 2524, พิมพ์ครั้งที่ 1
- พระเทวภินิมิต (นาย เทียมศิลป์ชัย), สมุดคำราลายไทย, กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2546
- พวง วงศศิธร, ตำราตัดเสื้อสตรี. วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร กรมอาชีวศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ
- พรรณงาม สุวรรณเสวก, ตำราการสร้างแบบและออกแบบตัดเย็บเสื้อสตรี, แผนกตัดเสื้อ
วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร กรมอาชีวศึกษา. กรุงเทพมหานคร : พรหมการพิมพ์, 2536,
พิมพ์ครั้งที่ 1
- ลินดา เฮดเซอร์, คู่มือพับผ้าเช็ดปากและผ้ากันเปื้อนสำหรับโรงแรมและแม่บ้าน,
กรุงเทพมหานคร : ไอส์แลนด์พับลิชชิง, 2521
- เสน่ห์ หลวงสุนทร, พื้นฐานการเขียนลายไทยฉบับสมบูรณ์ ศิลปไทย, วิทยาลัยช่างศิลป์
สถาบันศิลปกรรม กรมศิลปากร. กรุงเทพมหานคร : บริษัทวาดศิลป์, 2548, พิมพ์ครั้งที่ 3
- อัญชลี เดชะสุขสันต์, โครงการออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอจากผ้ามัดย้อมสำหรับตกแต่ง
ห้องอาหาร แมริม กอล์ฟฟิซ็อง โรงแรมเชียงใหม่ฮิลล์ [วิทยานิพนธ์]ปริญญาตรี ภาควิชา ศิลป
อุตสาหกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา
2539-2540
- อัจฉราพร ไสลดบุตร, ความรู้เรื่องผ้า วิศวกรรมสิ่งทอ วิทยาลัยเทคนิคกรุงเทพฯ.
กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล สหประชาพาณิชย์, 2536, พิมพ์ครั้งที่ 3

ภาคผนวก

การประเมินราคา

ในขั้นตอนการประเมินราคานี้ เป็นการประเมินราคาเพื่อหาต้นทุนในการทำผลิตภัณฑ์แต่ละชิ้น ซึ่งราคาสินค้าที่ทำการประเมินราคา จะนำไปใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจให้แก่ฝ่ายจัดซื้อต่อไป การคำนวณค่าวัสดุแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ

1. ขั้นตอนการพิมพ์ระบบดิจิทัลประเมินราคาค้นทุนต่อผ้า 1 เมตร
2. ขั้นตอนการนำผ้าไปปักและตัดเย็บ ประเมินราคาโดยรวมค่าวัสดุที่ใช้ในการผลิต

รายการราคาวัสดุที่ใช้ในการตัดเย็บ

รายการ	ราคา/หน่วย
1. ผ้าฝ้ายพื้นหน้ากว้าง 46 นิ้ว	25 บาท/เมตร
2. ผ้าฝ้ายพื้นหน้ากว้าง 60 นิ้ว	80 บาท/เมตร
3. ผ้าลายสอง	80 บาท/เมตร
4. ผ้าไหมเทียม	120 บาท/เมตร
5. ผ้าซีฟองแก้ว	75 บาท/เมตร
6. ผ้าขาว	50 บาท/เมตร
7. ลูกไม้	20 บาท/เมตร
8. กระดุม	5 บาท/เม็ด
9. ไม้เบาะรองนั่ง	150 บาท/อัน
10. กระดาษแข็ง	7 บาท/แผ่น
11. เวลโก้เทป	30 บาท/เมตร
12. จี๊ป 18 นิ้ว	20 บาท/ชิ้น

ค่าแรงขั้นต่ำ 175 บาท / วัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขั้นตอนการนำผ้าไปตัดเย็บ

สำหรับขั้นตอนนี้จะทำการประเมินราคาโดยรวมค่าวัสดุที่ใช้ในการผลิต
การประเมินราคาค่าชุดเครื่องแบบพนักงานกับคันทอญ

รายการ	ราคา/หน่วย	จำนวน	ราคาสุทธิ
1. ผ้าไหมเทียม	120 บาท/เมตร	4 เมตร	480 บาท
2. ค่าแรงในการเย็บ	400 บาท/ชุด	1 ชุด	400 บาท
3. ค่าแรงในการปัก	500 บาท/ชุด	1 ชุด	500บาท

ต้นทุนค่าเครื่องแบบพนักงานกับคันทอญ 1,380 บาท

การประเมินราคาค่าชุดเครื่องแบบพนักงานสตรีฟหอญ

รายการ	ราคา/หน่วย	จำนวน	ราคาสุทธิ
1. ผ้าไหมเทียม	120 บาท/เมตร	4 เมตร	480 บาท
2. ค่าแรงในการเย็บ	400 บาท/ชุด	1 ชุด	400 บาท

ต้นทุนค่าเครื่องแบบพนักงานสตรีฟหอญ 880 บาท

การประเมินราคาค่าชุดเครื่องแบบพนักงานสตรีฟชาย

รายการ	ราคา/หน่วย	จำนวน	ราคาสุทธิ
1. ผ้าไหมเทียม	120 บาท/เมตร	3 เมตร	360 บาท
2. กางเกงสำเร็จรูป	180 บาท/ชุด	1 ชุด	180 บาท
3. ค่าแรงในการเย็บ	400 บาท/ชุด	1 ชุด	400 บาท

ต้นทุนค่าเครื่องแบบพนักงานสตรีฟชาย 940 บาท

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การประเมินราคาค่าผ้าปูโต๊ะขนาด 2 ที่นั่ง

รายการ	ราคา/หน่วย	จำนวน	ราคาสุทธิ
1. ผ้าฝ้ายพื้นหน้า กว้าง 60 นิ้ว	80 บาท/เมตร	1 เมตร	80 บาท
2. ค่าตัดเย็บ	50 บาท/ผืน	1 ผืน	50 บาท

ต้นทุนค่าผ้าปูโต๊ะ 130 บาท

การประเมินราคาค่าผ้าคาดโต๊ะขนาด 2 ที่นั่ง

รายการ	ราคา/หน่วย	จำนวน	ราคาสุทธิ
1. ผ้าฝ้ายพื้นหน้า กว้าง 46 นิ้ว	25 บาท/เมตร	2 เมตร	50 บาท
2. ค่าพิมพ์ลิจิตอล	400 บาท / เมตร	1.60 เมตร	640 บาท
3. ค่าตัดเย็บ / ปีก	300 บาท/ผืน	1 ผืน	300 บาท

ต้นทุนค่าผ้าคาดโต๊ะ 990 บาท

การประเมินราคาค่าผ้าเช็ดปาก

รายการ	ราคา/หน่วย	จำนวน	ราคาสุทธิ
1. ผ้าฝ้ายพื้นหน้า กว้าง 46 นิ้ว	25 บาท/เมตร	0.5 เมตร	12.5 บาท
2. ค่าพิมพ์ลิจิตอล	400 บาท / เมตร	0.5 เมตร	20 บาท
3. ค่าตัดเย็บ / ปีก	10 บาท/ผืน	1 ผืน	10 บาท

ต้นทุนค่าผ้าคาดโต๊ะ 42.50 บาท

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การประเมินราคาค่าจ้างรองงาน

รายการ	ราคา/หน่วย	จำนวน	ราคาสุทธิ
1. ผ้าฝ้ายพื้นหน้า กว้าง 46 นิ้ว	25 บาท/เมตร	0.25 เมตร	6.25บาท
2. ค่าพิมพ์ลิจิตอล	400 บาท / เมตร	0.25 เมตร	100 บาท
3. ค่าตัดเย็บ /ปัก	50บาท/ชิ้น	1 ชิ้น	50 บาท

ต้นทุนค่าจ้างรองงาน 156.25 บาท

การประเมินราคาค่าจ้างรองแก้ว

รายการ	ราคา/หน่วย	จำนวน	ราคาสุทธิ
1. ผ้าฝ้ายพื้นหน้า กว้าง 46 นิ้ว	25 บาท/เมตร	0.1 เมตร	2.5 บาท
2. ค่าพิมพ์ลิจิตอล	400 บาท / เมตร	0.1 เมตร	40 บาท
3. ค่าตัดเย็บ /ปัก	10 บาท/ชิ้น	1 ชิ้น	10บาท

ต้นทุนค่าจ้างรองแก้ว 52.5 บาท

การประเมินราคาค่าเบาะรองนั่ง

รายการ	ราคา/หน่วย	จำนวน	ราคาสุทธิ
1. ผ้าลายสอง	80 บาท/เมตร	0.5 เมตร	40 บาท
2. ค่าตัดเย็บ	60 บาท/ชิ้น	1 ชิ้น	60 บาท

ต้นทุนค่าจ้างรองแก้ว 100 บาท

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การประเมินราคาค่าพนักงาน

รายการ	ราคา/หน่วย	จำนวน	ราคาสุทธิ
1. ผ้าฝ้ายพื้นหน้า กว้าง 46 นิ้ว	25 บาท/เมตร	1 เมตร	25 บาท
2. ค่าพิมพ์ดิจิทัล	400 บาท / เมตร	0.5 เมตร	200 บาท
3. ค่าตัดเย็บ /ปีก	200 บาท/ชิ้น	1 ชิ้น	200บาท

ต้นทุนค่าพนักงาน 425 บาท

การประเมินราคาค่าสมุดเก็บบิล

รายการ	ราคา/หน่วย	จำนวน	ราคาสุทธิ
1. ผ้าไหมเทียม	120 บาท/เมตร	0.3เมตร	36 บาท
2. ค่าพิมพ์สกรีน	100 บาท/ชิ้น	1 ชิ้น	100 บาท
3. ค่าตัดเย็บ /ปีก	150 บาท/ชิ้น	1 ชิ้น	150 บาท

ต้นทุนค่าสมุดเก็บบิล 286 บาท

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติการศึกษา

ชื่อ นางสาว จุฬารัตน์ ชูจิตร

นามสกุล ชูจิตร

วุฒิการศึกษา

อนุปริญญา

โรงเรียนสันติสุขวิทยา

จังหวัดกรุงเทพ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6

โรงเรียนสันติสุขวิทยา

จังหวัดกรุงเทพ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6

โรงเรียนบดินทรเดชา 2

จังหวัดกรุงเทพ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้